

Łódź, dnia 6 czerwca 2016 r.

Pan
Dominik Moskwa
Wójt Gminy Skierniewice

WK – 602/41/2016

Na podstawie art. 9 ust. 2 ustawy z dnia 7 października 1992 roku o regionalnych izbach obrachunkowych (tekst jednolity Dz. U. z 2012 r., poz. 1113 ze zm.) informuję Pana Wójta, że Regionalna Izba Obrachunkowa w Łodzi przeprowadziła kompleksową kontrolę gospodarki finansowej i zamówień publicznych w Urzędzie Gminy Skierniewice¹. Kontrolą objęto wybrane zagadnienia z lat 2013-2015, dotyczące przede wszystkim: sporządzania wieloletniej prognozy finansowej; prowadzenia rachunkowości; sporządzania sprawozdań budżetowych i finansowych; realizacji dochodów z podatków i opłat lokalnych; realizacji dochodów z majątku; udzielania dotacji jednostkom spoza sektora finansów publicznych; wydatków osobowych, udzielania zamówień publicznych; ewidencji i inwentaryzacji majątku; pomocy finansowej udzielanej innym jednostkom samorządu terytorialnego oraz w zakresie poniesionych wydatków na wynagrodzenia nauczycieli z tytułu wypłaty jednorazowego dodatku uzupełniającego. Stwierdzone w wyniku czynności kontrolnych nieprawidłowości i uchybienia wynikały z nieprzestrzegania obowiązujących przepisów oraz naruszenia procedur kontroli wewnętrznej.

Cześć ujawnionych nieprawidłowości, z uwagi na swój charakter, wagę i zakres, miało wpływy na prowadzoną przez Gminę gospodarkę finansową. Podkreślić należy przede wszystkim naruszenia prawa dotyczące rachunkowości i sprawozdawczości, które skutkowały nierzetelnym prezentowaniem danych dotyczących sytuacji finansowej kontrolowanej jednostki.

Wykazane nieprawidłowości dotyczyły w szczególności:

¹ Czynności kontrolne przeprowadzone zostały w dniach 21 grudnia 2015 roku – 11 marca 2016 roku. Protokół podpisany został w dniu 22 kwietnia 2016 roku.

I.

W zakresie bilansu z wykonania budżetu i bilansu Urzędu Gminy

1. W sporządzonym wg stanu na dzień 31 grudnia 2014 roku bilansie Gminy Skierniewice stwierdzono różnice pomiędzy danymi wykazanymi w przedmiotowym sprawozdaniu finansowym a saldami końcowymi kont księgi głównej prowadzonej dla rozliczeń ww. jednostki, a mianowicie:
 - w aktywach bilansu w pozycji A.I.1. środki pieniężne – wartość wykazana w bilansie to 261.653,88 zł, natomiast wartość wynikająca z ewidencji księgowej konta 133 (strona Wn) to 268.365,74 zł, różnica stanowiła kwotę 6.711,86 zł,
 - w aktywach bilansu w pozycji II.2. – należności od budżetów - wykazano w bilansie wartość 109.432,23 zł, natomiast według zestawienia obrotów i sald na dzień bilansowy należności z tego tytułu wyniosły 109.450,02 zł (saldo konta 224 strona Wn). Różnica stanowiła kwotę 17,79 zł, którą odnotowano jako saldo konta 224-38 – US Płock 17,76 zł oraz część salda konta 224-3 – US Zgierz w kwocie 0,03 zł,
 - **w aktywach bilansu w pozycji II.3. – pozostałe należności i rozliczenia - wartość wykazana w bilansie to 339.889,65 zł, która nie znajdowała w ogóle odzwierciedlenia w saldach końcowych księgi głównej prowadzonej dla Gminy Skierniewice,**
 - w pasywach bilansu w pozycji I.2. – zobowiązania wobec budżetów – wartość bilansowa to 22.786,63 zł, natomiast według zestawienia obrotów i sald na dzień bilansowy saldo konta 224 – rozrachunki budżetu (strona Ma) wyniosło 22.885,27 zł, różnica stanowiła kwotę 98,64 zł, którą odnotowano jako saldo konta 224-8 – US Brzeziny kwota 8,00 zł oraz saldo konta 224-20 – sumy do wyjaśnienia kwota 90,64 zł.

W pasywach bilansu nie wykazano zobowiązań wynikających z kont: 223 strona Ma – kwota 318,29 zł, 224 strona Ma – kwota 98,64 zł, 240 strona Ma – kwota 965,04 zł.

Powyższe naruszało art. 45 ust. 1 w zw. z art. 46 ustawy o rachunkowości, zgodnie z którymi - sprawozdanie finansowe sporządza się na dzień zamknięcia ksiąg rachunkowych wykazując w nich stany aktywów i pasywów na dzień kończący bieżący i poprzedni rok obrotowy.
2. Bilans dla Gminy Skierniewice za 2014 rok sporządzono w dniu 30 kwietnia 2015 roku, tj. 30 dni po terminie określonym w § 24 rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej, zgodnie z którym - sprawozdanie finansowe, o którym mowa w § 17 ust. 1 i 2, oraz bilans, o którym mowa w § 17 ust. 6, sporządza się w terminie 3 miesięcy od dnia, na który zamyka się księgi rachunkowe.
3. W sporządzonym wg stanu na dzień 31 grudnia 2014 roku bilansie Urzędu Gminy w Skierniewicach stwierdzono różnice pomiędzy danymi wykazanymi w przedmiotowym sprawozdaniu finansowym a saldami końcowymi kont księgi głównej i kont analitycznych prowadzonych dla ww. jednostki budżetowej, a mianowicie:

- w aktywach bilansu w pozycji A.II.1. środki trwałe – budynki lokale i obiekty inżynierii lądowej i wodnej, wartość netto wykazana w bilansie to 36.537.967,36 zł, natomiast wartość wynikająca z ewidencji księgowej kont 011 i 071 (analitka środków trwałych) to 37.049.669,47 zł. Wartość wskazaną w sprawozdaniu finansowym zaniżono o kwotę 511.702,11 zł,
- w aktywach bilansu w pozycji A.II.1.2. środki trwałe – budynki, lokale i obiekty inżynierii lądowej i wodnej, wartość netto wykazana w bilansie to 25.241.795,95 zł, natomiast wartość wynikająca z ewidencji księgowej kont 011 i 071 (analitka środków trwałych) to 25.248.454,85 zł, wartość wykazaną w bilansie zaniżono o kwotę 6.658,90 zł,
- w aktywach bilansu w pozycji A.II.1.5. środki trwałe – inne środki trwałe, wartość netto wykazana w bilansie to 58.064,68 zł, natomiast wartość wynikająca z ewidencji księgowej kont 011 i 071 (analitka środków trwałych) to 58.072,68 zł, wartość wykazaną w bilansie zaniżono o kwotę 8,00 zł,
- w aktywach bilansu w pozycji A.IV. długoterminowe aktywa finansowe – wykazano wartość 1.259.900,00 zł, natomiast według ewidencji księgowej wartość ww. składników majątku wynosiła 1.245.000,00 zł (saldo konta 030 - długoterminowe aktywa finansowe strona Wn), różnica stanowiła kwotę 14.900,00 zł,
- w aktywach bilansu w pozycji B.I.1. aktywa obrotowe - materiały – wykazano kwotę 6.672,96 zł, która nie znajdowała odzwierciedlenia w księgach rachunkowych Urzędu Gminy,
- w aktywach bilansu w pozycji B.III. – aktywa obrotowe - środki pieniężne, wartość wykazana to 70.015,61 zł, natomiast według ewidencji księgowej stan środków pieniężnych wynosił 67.642,02 zł, różnica stanowiła kwotę 2.373,59 zł, na którą składały się środki pieniężne zgromadzone na rachunkach bankowych, których nie ujęto w ewidencji księgowej (co opisano wyżej),
- w pasywach bilansu w pozycji A.I. - fundusz jednostki, wykazano wartość 45.693.548,35 zł, natomiast na dzień bilansowy saldo konta 800 – fundusz jednostki (strona Wn) wynosiło 8.567.416,22 zł, różnica stanowiła kwotę 37.126.132,13 zł,
- w pasywach bilansu w pozycji A.II.2. strata netto, wykazano wartość 7.535.503,49 zł, natomiast na dzień bilansowy saldo konta 860 – wynik finansowy (strona Ma), wynosiło 9.505.926,74 zł, różnica stanowiła kwotę 1.970.423,25 zł,
- w pasywach bilansu w poz.D.I.1.4. zobowiązania z tytułu wynagrodzeń, wykazano wartość 155.550,26 zł, podczas gdy saldo końcowe konta 231 – rozrachunki z tytułu wynagrodzeń, wynosiło 154.527,64 zł (strona Ma), różnica stanowiła kwotę 1.022,62 zł,
- w pasywach bilansu w poz.D.I.1.6. sumy obce, wykazano wartość 65.670,46 zł, podczas gdy saldo końcowe konta 240 (depozyty) – pozostałe rozrachunki, wynosiło 66.004,80 zł (strona Ma), różnica stanowiła kwotę 334,34 zł,
- w pasywach bilansu w poz. D. fundusze specjalne, wykazano wartość 16.959,00 zł, natomiast wg ewidencji księgowej fundusz specjalny, tj. Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych na dzień bilansowy wynosił 1.829,17 zł (saldo konta 851 - strona Ma), różnica stanowiła kwotę 15.129,83 zł.

Ponadto w ww. bilansie jednostki budżetowej nie ujęto sald następujących kont:

- w aktywach bilansu: konta 011-70 - modernizacja placów zabaw, w wysokości 505.035,21 zł (strona Wn); konta 221 - należności z tytułu dochodów budżetowych (suma sald kont analitycznych: 3 i 4 strona Wn), w wysokości 46.972,26 zł; konta 225 - rozrachunki z budżetami (strona Wn), w wysokości 332.441,00 zł; konta 240 - pozostałe rozrachunki (Budżet Główny strona Wn), w wysokości 339.889,65 zł,
- w pasywach bilansu: konta 130 - zobowiązania wobec banku (strona Ma), w wysokości 2.797,16 zł; konta 221 - zobowiązania z tytułu dochodów budżetowych (strona Ma), w wysokości 43.000,03 zł; konta 229 - zobowiązania z tytułu składek na PFRON (saldo konta analitycznego 10 strona Ma), w wysokości 2.014,00 zł; konta 290 - odpisy aktualizujące należności (strona Ma), w wysokości 7.749,88 zł.

Powyższe naruszało art. 45 w zw. z art. 46 ust. 1 ustawy o rachunkowości, zgodnie z którymi - w bilansie wykazuje się stany aktywów i pasywów na dzień kończący bieżący i poprzedni rok obrotowy.

4. Analiza danych przedstawionych w zestawieniu obrotów i sald sporządzonym na dzień 31 grudnia 2014 roku wykazała, że kontrolowana jednostka zaniechała przeksięgowania sald końcowych kont wynikowych zespołu „4” (konta 400 - amortyzacja - saldo strony Wn - 1.631.632,30 zł, konta 401 - zużycie materiałów i energii - saldo strony Wn - 3.043,51 zł) oraz zespołu „7” (konta 720 - przychody z tytułu dochodów budżetowych - saldo strony Ma - 2.555.811,95 zł, konta 751 - koszty finansowe - saldo strony Ma - 608,95 zł, konta 760 - pozostałe przychody operacyjne - saldo strony Ma - 331.740,33 zł) na wynik finansowy (konto 860). Obowiązek ustalenia wyniku finansowego dla danego roku obrachunkowego poprzez przeksięgowanie sald końcowych kont wynikowych na konto wyniku finansowego wynikał z przepisów rozporządzenia Ministra Finansów sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej.
5. Analiza bilansów sporządzonych przez jednostki budżetowe Gminy Skierniewice, tj. Urząd Gminy, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej oraz jednostki oświatowe (zbiorczo), sporządzonych na dzień 31 grudnia 2014 roku, wykazała, że:
 - bilans Urzędu Gminy w Skierniewicach sporządzono w dniu 30 kwietnia 2015 roku, tj. 30 dni po ustawowym terminie, czym naruszono § 24 rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej, zgodnie z którym - sprawozdanie finansowe, o którym mowa w § 17 ust. 1 i 2, oraz bilans, o którym mowa w § 17 ust. 6, sporządza się w terminie 3 miesięcy od dnia, na który zamyka się księgi rachunkowe,
 - sprawozdania finansowe ww. jednostek budżetowych sporządzono na nieobowiązujących drukach, a tym samym nie zawierały one wymaganych informacji, określonych we wzorze druku bilansu jednostek budżetowych

- stanowiącym załącznik nr 5 do ww. rozporządzenia,
- w bilansie jednostek oświatowych oraz w bilansie Urzędu Gminy w Skierniewicach, jako adresata wskazano Regionalną Izbę Obrachunkową w Łodzi Zespół Zamiejscowy w Skierniewicach, podczas gdy jego odbiorcą był Wójt Gminy Skierniewice (organ wykonawczy JST),
 - przedmiotowe bilanse nie zawierały wymaganych podpisów kierownika jednostki, stosownie do obowiązku wynikającego z § 25 ust. 1 ww. rozporządzenia Ministra Finansów, zgodnie z którym to przepisem - sprawozdanie finansowe jednostki i placówki podpisują odpowiednio kierownik jednostki i główny księgowy,
 - w bilansie Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej nie wskazano daty jego sporządzenia oraz nie zawierał on daty wpływu do zarządu jednostki samorządu terytorialnego, co uniemożliwiało weryfikację zachowania terminu jego złożenia wynikającego z § 26 ust. 1 ww. rozporządzenia,
 - zaniechano sporządzenia odrębnych bilansów dla poszczególnych jednostek oświatowych Gminy Skierniewice (dla pięciu szkół podstawowych i jednego gimnazjum), których obsługę finansową prowadził Referat Finansowy Urzędu Gminy w Skierniewicach, czym naruszono § 17 ust. 1 ww. rozporządzenia, zgodnie z którym – każda jednostka budżetowa ma obowiązek sporządzić sprawozdanie finansowe, na dzień zamknięcia ksiąg rachunkowych jednostki, składające się z: bilansu, rachunku zysków i strat (wariant porównawczy), zestawienia zmian w funduszu.
6. Weryfikacja poprawności ustalenia salda strony Wn konta 240 – pozostałe rozrachunki, według stanu na dzień 31 grudnia 2013 roku oraz na dzień 31 grudnia 2014 roku, odnotowanego w księgach rachunkowych w Urzędzie Gminy w Skierniewicach – Budżet Główny (konto jednostki budżetowej), z dokumentacją źródłową wykazała, że salda powstały w wyniku błędnej ewidencji operacji księgowych bądź błędnej wartości salda początkowego, a mianowicie:
- na saldo strony Wn według stanu dzień 31 grudnia 2013 roku w kwocie 26.551,59 zł składały się operacje księgowe związane z przekazaniem środków z rachunku podstawowego (wspólny rachunek bankowy dla Gminy i Urzędu Gminy) na rachunki bankowe przeznaczone do rozliczeń projektów z udziałem środków unijnych - 25.551,59 zł (Wn 240-5, Ma 133-1) oraz na rachunek zakładowego funduszu świadczeń socjalnych, na łączną kwotę 1.000,00 zł. Powyższe operacje (zgodnie z podaną treścią zdarzenia gospodarczego) powinny być zaewidencjonowane na kontach: Wn 223, Ma 133 (organ) – przekazanie środków na realizację zadań związanych z realizacją projektów z udziałem środków unijnych, Wn 409, Ma 130 (jednostka budżetowa) - przekazanie środków na rzecz funduszu, na co wskazują przepisy rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej,
 - saldo początkowe konta (strona Wn) dla roku 2014 wynosiło 332.139,77 zł, podczas gdy saldo końcowe (strona Wn) tego konta na 31 grudnia 2013 roku wynosiło 26.551,59 zł, różnica stanowiła kwotę 305.588,18 zł. Z wyjaśnień udzielonych przez Skarbnika Gminy Czesławę Cieślak wynikało, że wartość stwierdzonej różnicy stanowiły należności z tytułu funduszu alimentacyjnego,

dla których zaniechano bieżącej ewidencji w okresach sprawozdawczych, w których faktycznie wystąpiły. Powyższe naruszało art. 5 ustawy o rachunkowości, zgodnie z którym - wykazane w księgach rachunkowych na dzień ich zamknięcia stany aktywów i pasywów należy ująć w tej samej wysokości, w otwartych na następny rok obrotowy księgach rachunkowych,

- saldo strony Wn konta według stanu dzień 31 grudnia 2014 roku w kwocie 339.889,65 zł wynikało z salda początkowego w wysokości 332.139,77 oraz należności z tytułu funduszu alimentacyjnego w kwocie 7.749,88 zł zaewidencjonowanego na podstawie dowodu zastępczego - polecenia księgowania poz. ksiąg. PK 103/1 z dnia 31 grudnia 2014 roku (zbiorczo za dany rok budżetowy).

Jak z powyższego wynika ustalona wartość należności z tytułu pozostałych rozrachunków w części nie stanowiła należności (operacje zaewidencjonowane w 2013 roku), **a pozostała wartość ustalonego salda nie znajdowała odzwierciedlenia w dokumentacji źródłowej, a więc była wątpliwa co do jej wyegzekwowania w kwocie salda.**

Ustalone wartości należności jednostki budżetowej, tj. Urzędu Gminy w Skierniewicach, w kwocie salda początkowego z 2014 roku (które nie miały powiązania z saldem końcowym z 2013 roku - patrz ustalenia wyżej), zostały wykazane w aktywach bilansu jednostki samorządu terytorialnego, tj. Gminy Skierniewice, sporządzonego według stanu na 31 grudnia 2013 roku, **a kwota salda końcowego 2014 roku została uwzględniona w aktywach bilansu Gminy Skierniewice sporządzonego według stanu na 31 grudnia 2014 roku.** Salda te nie zostały wykazane w bilansie jednostki budżetowej sporządzonym za dany rok obrotowy. Powyższe naruszało art. 46 ustawy o rachunkowości, zgodnie z którym - w bilansie wykazuje się stany aktywów i pasywów na dzień kończący bieżący i poprzedni rok obrotowy, co należy rozumieć, że w bilansie jednostki samorządu terytorialnego należy wykazać salda wynikające tylko z ksiąg rachunkowych jednostki samorządu terytorialnego.

Powyższe powodowało, że faktycznie bilans z wykonania budżetu Gminy Skierniewice za 2014 rok nie był zrównoważony po stronie aktywów i pasywów, i nie prezentował w sposób rzetelny sytuacji finansowej i majątkowej jednostki, co wynikało ze sporządzenia go z rażącym naruszeniem podstawowych zasad rachunkowości. Tożsamy wniosek należy sformułować w odniesieniu do bilansu sporządzonego dla jednostki budżetowej (Urzędu Gminy) za 2014 rok.

W zakresie ewidencji księgowej i sprawozdawczości

1. Jednostka nie zachowała wymaganego terminu zamknięcia ksiąg rachunkowych prowadzonych wspólnie dla budżetu Gminy i Urzędu Gminy w 2013 roku i w 2014 roku, skutkiem czego była możliwość wprowadzania dodatkowych zapisów do ksiąg rachunkowych po sporządzeniu sprawozdań finansowych za wskazane lata. Powyższe naruszało art. 270 ust. 4 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych (tekst jednolity Dz. U. z 2013 r., poz. 885 ze zm.) w zw. z art. 12 ust. 4 ustawy z dnia 29 września 1994 roku o rachunkowości (tekst jednolity Dz. U. z 2013 r., poz. 330 ze zm.), zgodnie z którymi - ostateczne zamknięcie i otwarcie ksiąg rachunkowych jednostki kontynuującej działalność, powinno nastąpić najpóźniej w ciągu 15 dni od dnia zatwierdzenia sprawozdania finansowego za dany rok obrotowy. Zamknięcia ksiąg rachunkowych za 2013 rok i za

2014 rok dokonano dopiero w trakcie prowadzonej przez inspektorów RIO w Łodzi kontroli.

2. Analiza zapisów ewidencji księgowej ksiąg rachunkowych Gminy Skierniewice i Urzędu Gminy w Skierniewicach wykazała nieprawidłowości w zakresie ewidencji środków pieniężnych, jakimi dysponowała kontrolowana jednostka w 2014 roku. Stwierdzono, w szczególności:
 - brak zgodności stanu środków pieniężnych odnotowanego w ewidencji księgowej z dokumentacją źródłową (wyciągami bankowymi oraz potwierdzeniami sald rachunków bankowych). Według zapisów konta 133 – rachunek budżetu, stan środków pieniężnych odnotowany w księgach rachunkowych Gminy Skierniewice na dzień 31 grudnia 2014 rok wynosił 268.365,74 zł, natomiast według zapisów wyciągu bankowego nr 83/2014 z dnia 31 grudnia 2014 roku (ostatni wyciąg bankowy z 2014 roku) oraz potwierdzenia salda na ostatni dzień 2014 roku, wydanego w dniu 4 stycznia 2015 roku przez bank prowadzący obsługę, środki zdeponowane na rachunku przeznaczonym dla rozliczeń Gminy Skierniewice wynosił 261.653,88 zł. Różnica stanowiła kwotę 6.711,86 zł. Powyższe naruszało przepisy rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 roku w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (tekst jednolity Dz.U. z 2013 r., poz. 289 ze zm.), zgodnie z którymi - konto 133 służy do ewidencji operacji pieniężnych dokonywanych na bankowych rachunkach budżetu. Zapisy na koncie 133 są dokonywane wyłącznie na podstawie dokumentów bankowych, w związku z czym musi zachodzić zgodność zapisów między jednostką a bankiem,
 - w wyniku błędnych operacji zaewidencjonowanych na kontach analitycznych będących uszczegółowieniem kont: 133 – rachunek budżetu (organ) i 130 – rachunek bieżący (jednostka budżetowa) odnotowano salda końcowe na niewłaściwej stronie konta. Na kwotę salda konta 133 strona Wn oznaczającego stan środków na rachunku bankowym (według stanu na 31 grudnia 2014 roku), składały się salda kont analitycznych, które odnotowano na przeciwstawnej stronie tego konta, tj. stronie Ma, a mianowicie: 133-40 strona Ma w wysokości 25.508,97 zł, 133-53 strona Ma w wysokości 615.522,10 zł, 133-54 strona Ma w wysokości 23.866,92 zł, 133-65 strona Ma w wysokości 27.103,48 zł. Powyższe salda powstały wskutek błędnie zastosowanego dekretu dla operacji związanych z wydatkowaniem środków na realizację zadań z udziałem środków unijnych, które ewidencjonowano na kontach organu: Wn 902 (wraz z analityką), Ma 133 (wraz z analityką) - bez uprzedniego zrównoważenia stanu konta analitycznego (tj. przeksięgowania części środków pieniężnych z konta analitycznego, na którym odnotowywano ich faktyczny stan). Powyższe naruszało przepisy ww. rozporządzenia Ministra Finansów, zgodnie z którymi - w księgach rachunkowych budżetu (organu) operacje dotyczące przekazania środków na wydatki powinny być ujęte na kontach organu: Wn 223 (wraz z analityką), Ma 133, a następnie na podstawie sprawozdań budżetowych Rb-28S zrealizowane wydatki według podziałek klasyfikacji budżetowej na kontach: Wn 902, Ma 223 (wraz z analityką). Zgodnie z ww. przepisami - saldo konta 133 strona Ma, może jedynie wystąpić w przypadku zaciągnięcia w rachunku budżetu kredytu bankowego udzielonego przez bank prowadzący obsługę tego rachunku. Powyższą nieprawidłowość odnotowano również w odniesieniu do kont analitycznych

konta 130 (według stanu na ww. dzień), którego persaldo wynosiło 2.797,16 zł (strona Ma), co szczegółowo opisano na stronie 34 protokołu kontroli. Powyższe naruszało przepisy powołanego wyżej rozporządzenia Ministra Finansów, zgodnie z którymi - zapisy na koncie 130 są dokonywane na podstawie dokumentów bankowych, w związku z czym musi zachodzić pełna zgodność zapisów między jednostką a bankiem. Konto 130 może wykazywać saldo Wn, które oznacza stan środków pieniężnych na rachunku bieżącym jednostki budżetowej. Saldo konta 130 jest równe sumie sald wynikających z ewidencji szczegółowej prowadzonej dla kont: 1) wydatków budżetowych; konto 130 w zakresie wydatków budżetowych może wykazywać saldo Wn, które oznacza stan środków pieniężnych otrzymanych na realizację wydatków budżetowych, a niewykorzystanych do końca roku; 2) dochodów budżetowych; konto 130 w zakresie dochodów budżetowych może wykazywać saldo Wn, które oznacza stan środków pieniężnych z tytułu zrealizowanych dochodów budżetowych, które do końca roku nie zostały przelane do budżetu,

- środki pieniężne o wartości 5.012,04 zł (stan odnotowany na dzień 31 grudnia 2014 roku) zdeponowane na rachunkach bankowych Gminy Skierniewice nie zostały zaewidencjonowane w księgach rachunkowych kontrolowanej jednostki. Na powyższą kwotę składały się środki pozostające na rachunkach bankowych prowadzonych na potrzeby realizacji projektów z udziałem środków unijnych, które na dzień 1 stycznia 2014 roku zostały rozliczone i zamknięte oraz środki zdeponowane jako lokaty terminowe bądź środki specjalnego przeznaczenia (dobrowolne wpłaty z przeznaczeniem na realizację danej inwestycji). W konsekwencji powyższego, stan środków pozostających w dyspozycji jednostki odnotowany w księgach rachunkowych był niezgodny ze stanem faktycznym, co naruszało art. 24 ust. 2 ustawy o rachunkowości, stosownie do którego - księgi rachunkowe uznaje się za rzetelne, jeżeli dokonane w nich zapisy odzwierciedlają stan rzeczywisty.
- 3. Stwierdzono przypadki opisów operacji księgowych nieodpowiadających danemu zdarzeniu gospodarczemu, a mianowicie dla operacji dokumentujących zapłatę składek na ubezpieczenie społeczne, zdrowotne i na Fundusz Pracy oraz zaliczki na podatek dochodowy od osób fizycznych, naliczonych listą płac „Dodatki specjalne za maj 2015 rok”, sporządzoną w dniu 28 maja 2015 roku (poz. księg. nr WB 78/1487 – 1491 z dnia 29 maja 2015 roku), wskazano treść operacji „za obsługę akcyzy”. Powyższe naruszało art. 23 ust. 2 pkt 3 ustawy o rachunkowości, zgodnie z którym - zapis księgowy powinien zawierać co najmniej rozumiały tekst, skrót lub kod opisu operacji, z tym że należy posiadać pisemne objaśnienia treści skrótów lub kodów.
- 4. Stwierdzono niezgodności w zakresie sald początkowych ujętych w księgach rachunkowych roku 2014 Gminy Skierniewice i Urzędu Gminy w Skierniewicach z saldami końcowymi ustalonymi dla według stanu na dzień 31 grudnia 2013 roku. Stwierdzone różnice pomiędzy wartościami sald początkowych a wartościami sald końcowych wynosiły:
 - łącznie dla kont ksiąg rachunkowych Gminy Skierniewice po stronie Wn wykazano salda początkowe o 26.957,19 zł mniejsze niż salda zamknięcia roku 2013 oraz po stronie Ma zaniżono łącznie salda początkowe o 17.331,65 zł w porównaniu z wartością sald zamknięcia. Szczegółowe wyliczenia w tym zakresie zawarto *na stronie 58 protokołu*,
 - łącznie dla kont ksiąg rachunkowych Urzędu Gminy Skierniewice po stronie Wn wykazano salda początkowe o 29.653.865,94 zł mniejsze niż suma sald

zamknięcia roku 2013 oraz po stronie Ma zaniżono łącznie salda początkowe o 20.937.038,78 zł w porównaniu z wartością sald zamknięcia. Szczegółowe wyliczenia w tym zakresie zawarto *na stronach 65 - 66 protokołu*.

Ponadto nie zachowano ciągłości zapisów salda konta 960 – skumulowane wyniki budżetu, co stwierdzono na podstawie zapisów księgowych ksiąg rachunkowych organu z lat 2009 - 2015, a szczegółową analizę tego zagadnienia przedstawiono *na stronach 63 - 64 protokołu*.

Powyższe naruszało art. 5 ust. 1 ustawy o rachunkowości, zgodnie z którym- przyjęte zasady (politykę) rachunkowości należy stosować w sposób ciągły, dokonując w kolejnych latach obrotowych jednakowego grupowania operacji gospodarczych, wyceny aktywów i pasywów, w tym także dokonywania odpisów amortyzacyjnych lub umorzeniowych, ustalania wyniku finansowego i sporządzania sprawozdań finansowych tak, aby za kolejne lata informacje z nich wynikające były porównywalne. Wykazane w księgach rachunkowych na dzień ich zamknięcia stany aktywów i pasywów należy ująć w tej samej wysokości w otwartych na następny rok obrotowy księgach rachunkowych. Zasada ciągłości bilansowej zapewnia prawidłowość odzwierciedlenia stanu majątkowego i finansowego nie tylko w bieżącym, ale również w latach następnych. Należy wskazać, że księgi rachunkowe kontrolowanej jednostki są prowadzone przy użyciu programu komputerowego, który dawał możliwość automatycznego przenoszenia obrotów lub sald, jednak nie korzystano z tej funkcji.

5. Odnotowano przypadki stosowania niedozwolonych dekretów operacji księgowych, w których konta księgi głównej Gminy Skierniewice (organ) korespondowały z kontami księgi głównej Urzędu Gminy w Skierniewicach (jednostka budżetowa). Przykładowo, operacje w zakresie mylnie wpłaconych w 2014 roku środków pieniężnych odnotowano na kontach: Wn 130-1 (konto jednostki budżetowej), Ma 224-40 (konto organu). Konsekwencją powyższego była niezgodność sumy obrotów strony Wn i strony Ma odnotowanych w księdze głównej Gminy Skierniewice, jak również w księdze głównej Urzędu Gminy w Skierniewicach za 2013 rok w wysokości 13.551,59 zł i za 2014 rok w wysokości 149,54 zł. Powyższe naruszało główną zasadę rachunkowości, tj. zasadę równowagi bilansowej, zgodnie z którą - każda operacja gospodarcza jest ewidencjonowana na co najmniej dwóch różnych kontach, po dwóch różnych stronach (strona Wn i strona Ma) i w identycznej wartości na stronach różnych kont (zapis jednakowy) oraz zapisy obowiązującego planu kont i przepisy rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej.
6. Analiza zestawienia obrotów i sald kont księgi głównej prowadzonej dla Gminy Skierniewice, oraz zestawienia obrotów i sald kont księgi głównej prowadzonej dla jednostki budżetowej – Urzędu Gminy w Skierniewicach, sporządzonych według stanu: na 31 grudnia 2013 roku i na 31 grudnia 2014 roku, wykazała, że suma sald końcowych strony Wn różniła się od sumy sald końcowych strony Ma, a mianowicie:
 - w księdze głównej Gminy Skierniewice za 2013 rok stwierdzona różnica wynosiła 325.009,61 zł,
 - w księdze głównej Gminy Skierniewice za 2014 rok stwierdzona różnica wynosiła 334.541,97 zł,

- w księdze głównej Urzędu Gminy w Skierniewicach za 2013 rok stwierdzona różnica wynosiła 45.849.277,15 zł,
- w księdze głównej Urzędu Gminy w Skierniewicach za 2014 rok stwierdzona różnica wynosiła 37.132.599,53 zł.

Powyższe naruszało zasadę równowagi bilansowej, która zakłada, że suma wartości wszystkich składników majątku (aktywów) jest równa sumie wartości źródeł ich finansowania (pasywów).

W sprawozdaniach finansowych (bilansach) Gminy Skierniewice i Urzędu Gminy Skierniewice, sporządzonych według stanu na dzień 31 grudnia 2014 roku, wartość aktywów była równoważna wartości pasywów. Powyższe wskazuje, że sporządzając bilanse za 2014 rok nie przestrzegano art. 45 ust. 1 w zw. z art. 46 ustawy o rachunkowości zgodnie z którymi - sprawozdanie finansowe sporządza się na dzień zamknięcia ksiąg rachunkowych, wykazując w nich stany aktywów i pasywów na dzień kończący bieżący i poprzedni rok obrotowy.

7. Weryfikacja prawidłowości ustalenia salda strony Wn konta 240 – pozostałe rozrachunki, według stanu na dzień 31 grudnia 2013 roku oraz na dzień 31 grudnia 2014 roku, odnotowanego w księgach rachunkowych Gminy Skierniewice – Budżet Główny, z dokumentacją źródłową wykazała, że powstały one w wyniku błędnej ewidencji operacji księgowych bądź błędnej wartości salda początkowego 2014 roku, a mianowicie:

- saldo strony Ma według stanu na dzień 31 grudnia 2013 roku w kwocie 19.510,54 zł powstało w wyniku zaewidencjonowania, na podstawie zastępczego dowodu, tj. „polecenia księgowania” (poz. księg. PK 46/8751 z dnia 31 grudnia 2013 roku), operacji księgowej o treści „sprostowanie księgowania” na łączną kwotę (-) 19.510,54 zł na kontach: Wn 240-2, Ma 901-1. Powyższe naruszało przepisy rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej, które nie przewidują korelacji konta 901 – dochody budżetowe z kontem 240 – pozostałe rozrachunki. Brak szczegółowej specyfikacji tytułów dłużnych oraz dowodów źródłowych, na podstawie których ustalono kwotę powyższej operacji, a tym samym salda konta, pozwala stwierdzić, że wykazane zobowiązania z tytułu pozostałych rozrachunków są wątpliwe i winny być zinwentaryzowane na koniec danego roku budżetowego, w celu ustalenia ich prawidłowej (rzetelnej) wielkości, czego wymagał art. 26 ust. 1 pkt 3 ustawy o rachunkowości, zgodnie z którym - jednostki przeprowadzają na ostatni dzień każdego roku obrotowego inwentaryzację aktywów i pasywów niewymienionych w art. 26 ust.1 pkt 1 i 2 oraz wymienionych w pkt 1 i 2, jeżeli przeprowadzenie ich spisu z natury lub uzgodnienie z przyczyn uzasadnionych nie było możliwe - drogą porównania danych ksiąg rachunkowych z odpowiednimi dokumentami i weryfikacji wartości tych składników,
- w dniu 8 maja 2013 roku (poz. księg. WB 89/2825) odnotowano operację „zwrot zabezpieczenia remont drogi w Budach” na kwotę 5.980,00 zł (Wn 240-4, Ma 133-1), co było sprzeczne przepisami ww. rozporządzenia Ministra Finansów, zgodnie z którymi - rozliczenia w zakresie zabezpieczenia należytego wykonania robót winny być ujmowane w księgach rachunkowych jednostki budżetowej na kontach: 139 – rachunek depozytów i 240 -

pozostałe rozrachunki, a powstałe salda ww. kont powinny być uwzględnione w bilansie jednostki budżetowej,

- w dniu 26 lutego 2014 roku odnotowano operację „zwrotu wadium” w kwocie 965,04 zł (Wn 240-4, Ma 133-1 poz. księg. WB 41/1058), która to wartość stanowiła saldo końcowe na dzień 31 grudnia 2014 roku. Zaewidencjonowanie ww. operacji na kontach organu naruszało przepisy ww. rozporządzenia Ministra Finansów, co opisano powyżej,
 - saldo początkowe (strona Ma) dla roku 2014 wynosiło 2.131,30 zł, podczas gdy saldo końcowe (strona Ma) na dzień 31 grudnia 2013 roku wynosiło 19.510,54 zł, różnica stanowiła kwotę 17.379,24 zł, która nie znajdowała odzwierciedlenia w dokumentacji księgowej kontrolowanej jednostki. Powyższe naruszało art. 5 ust. 1 ustawy o rachunkowości, zgodnie z którym - wykazane w księgach rachunkowych na dzień ich zamknięcia stany aktywów i pasywów należy ująć w tej samej wysokości, w otwartych na następny rok obrotowy księgach rachunkowych.
8. Kontrolowana jednostka nie przekazała wykonawcy zadania naliczonych i wypłaconych przez bank odsetek od kwoty wniesionego zabezpieczenia, co naruszało art. 148 ust. 5 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 roku Prawo zamówień publicznych (tekst jednolity Dz. U. z 2015 r., poz. 2164 ze zm.), zgodnie z którym - zamawiający zwraca zabezpieczenie wniesione w pieniądzu z odsetkami wynikającymi z umowy rachunku bankowego, na którym było ono przechowywane, pomniejszone o koszt prowadzenia tego rachunku oraz prowizji bankowej za przelew pieniędzy na rachunek bankowy wykonawcy. Powyższą nieprawidłowość stwierdzono na podstawie dowodów księgowych dotyczących zadania pn. „Budowa oświetlenia ulicznego w miejscowości Sierakowice Lewe (Zatorze), Gmina Skierniewice”, realizowanego przez Firmę P.P.U.H. ELTOM, 87-100 Toruń ul. Zakątek 35 oraz zadania pn. „Rozbudowa budynku strażnicy OSP w Sierakowicach Prawych” realizowanego przez Firmę „ADMAR” Mariusz Kuźma, Adam Kędziora, 99-400 Łowicz.
9. W księgach rachunkowych Urzędu Gminy w Skierniewicach zaniechano ewidencji dochodów budżetu Gminy Skierniewice ujętych w planach finansowych jednostek oświatowych. Wymóg ewidencji ww. dochodów wynikał z § 7 rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planu kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej, zgodnie z którym - ww. dochody zaliczane są do przychodów Urzędu Gminy. Operacje w zakresie przychodów ww. jednostki budżetowej (tj. subwencje, dotacje, udziały w podatkach) powinny być ujęte w księgach rachunkowych na kontach: Wn 800, Ma 720.
10. Analiza danych wynikających ze zbiorczego bilansu jednostek budżetowych Gminy Skierniewice za 2014 rok w zestawieniu z danymi przedstawionymi w informacji o stanie mienia komunalnego Gminy Skierniewice, według stanu na 31 grudnia 2014 roku, w zakresie wartości gruntów wykazała różnice w kwocie 137.711,10 zł. Według danych z bilansu - wartość gruntów wynosiła 12.115.228,44 zł, natomiast według ww. informacji wartość ww. składników majątku wynosiła 11.977.517,34 zł. Z wyjaśnień udzielonych przez jednostkę wynikało, że stwierdzona niezgodność w wartości gruntów jest konsekwencją błędnej ewidencji środków trwałych jednostek oświatowych, których wartość zawyżono o wskazaną kwotę różnicy. Powyższe naruszało art. 24 ust. 1 i 2

ustawy o rachunkowości, zgodnie z którym - księgi rachunkowe powinny być prowadzone rzetelnie, bezbłędnie, sprawdzalnie i bieżąco. Księgi rachunkowe uznaje się za rzetelne, jeżeli dokonane w nich zapisy odzwierciedlają stan rzeczywisty.

11. Stwierdzono niezgodną z postanowieniami obowiązującego planu kont oraz z przepisami rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej, ewidencję na kontach syntetycznych księgi głównej organu niżej wymienionych operacji gospodarczych:
- rozliczenia z tytułu funduszu alimentacyjnego oraz innych dochodów należnych budżetowi państwa, przekazywanych na konto Łódzkiego Urzędu Wojewódzkiego, w 2014 roku ujmowano na koncie 222 – rozliczenie dochodów budżetowych (strona Wn), co naruszało przepisy przywołanego wyżej rozporządzenia Ministra Finansów, zgodnie z którymi - na stronie Wn konta 222 ujmuje się dochody budżetowe zrealizowane przez jednostki budżetowe i urzędy obsługujące organy podatkowe, w wysokości wynikającej z okresowych sprawozdań tych jednostek, w korespondencji z kontem 901. Przedmiotowe operacje powinny być ujmowane na koncie 224 – rozrachunki z budżetami, które służy do ewidencji rozrachunków z innymi budżetami, a w szczególności rozrachunków z tytułu dochodów pobranych na rzecz budżetu państwa,
 - zdarzenia gospodarcze w zakresie zrealizowanych przez Urząd Gminy Skierniewice, w I półroczu 2015 roku, dochodów budżetowych ewidencjonowano w kwotach zbiorczych wynikających ze sprawozdania budżetowego Rb-27S sporządzonego za okres od początku roku do dnia 30 czerwca 2015 roku (Wn 222, Ma 901), co naruszało przepisy ww. rozporządzenia Ministra Finansów, zgodnie z którymi - ewidencja szczegółowa prowadzona do konta 901 powinna umożliwiać ustalenie stanu poszczególnych dochodów budżetu według podziałek planu finansowego,
 - zdarzenia gospodarcze w zakresie zrealizowanych przez Urząd Gminy dochodów budżetowych (w tym podatków i opłat lokalnych), w 2014 roku, ewidencjonowano na podstawie zapisów wyciągu bankowego na koncie organu 901 w korespondencji z kontem 133, pomijając tym samym obowiązek ich odnotowywania na koncie 222. Powyższe było sprzeczne z przepisami ww. rozporządzenia Ministra Finansów, zgodnie z którymi - na stronie Wn konta 222 ujmuje się dochody budżetowe zrealizowane przez jednostki budżetowe i urzędy obsługujące organy podatkowe, w wysokości wynikającej z okresowych sprawozdań tych jednostek, w korespondencji z kontem 901,
 - operacje w zakresie zrealizowanych przez jednostki oświatowe i Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej wydatków ewidencjonowano w kwotach zbiorczych w księgach rachunkowych Gminy Skierniewice na kontach: Wn 902 - Ma 223, czym naruszono przepisy ww. rozporządzenia, zgodnie z którymi - ewidencja szczegółowa prowadzona do konta 902 powinna umożliwiać ustalenie stanu poszczególnych wydatków budżetu według podziałek klasyfikacji,
 - zdarzenia gospodarcze w zakresie zrealizowanych przez Urząd Gminy wydatków budżetowych w 2014 roku ewidencjonowano na podstawie danych wynikających z wyciągu bankowego na koncie organu 902 w korespondencji

z kontem 133, pomijając tym samym obowiązek odnotowywania ww. operacji na koncie 223. Powyższe było sprzeczne z obowiązującymi w tym zakresie przepisami ww. rozporządzenia Ministra Finansów, zgodnie z którymi - na stronie Ma konta 223 ujmuje się wydatki dokonane przez jednostki budżetowe w wysokości wynikającej z okresowych sprawozdań tych jednostek, w korespondencji z kontem 902,

- zaniechano ewidencji w księgach rachunkowych organu operacji w zakresie ustalenia, a także dokonanych zmian w planie dochodów i wydatków budżetowych Gminy Skierniewice, jakie występowały w ciągu danego roku budżetowego, a które powinny być odnotowane na kontach pozabilansowych organu 991 – planowane dochody budżetu oraz 992 – planowane wydatki budżetu. Powyższe stanowiło naruszenie art. 20 ust. 1 ustawy o rachunkowości, zgodnie z którym - do ksiąg rachunkowych okresu sprawozdawczego należy wprowadzić, w postaci zapisu, każde zdarzenie, które nastąpiło w danym okresie sprawozdawczym.
12. W wyniku czynności kontrolnych stwierdzono niezgodną z wymogami określonymi w zakładowym planie kont oraz w przepisach rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej, ewidencję na kontach syntetycznych księgi głównej Urzędu Gminy w Skierniewicach, w zakresie niżej wymienionych operacji gospodarczych:
- operacje księgowane w zakresie przepływu środków pieniężnych (wpłaty i wypłaty oraz pobranie bądź odprowadzenie gotówki na rachunek bankowy) za pośrednictwem kasy, ewidencjonowano w księgach rachunkowych w łącznych kwotach (kwota obrotów z raportu kasowego) na kontach: Wn 101, Ma 140 lub Wn 140, Ma 101. Operacje związane z przepływem środków pieniężnych pomiędzy rachunkami bankowymi jednostki bądź kasy winny być odnotowane na koncie 141 – środki pieniężne w drodze,
 - wadia zaliczane na poczet należności z tytułu zbywanej nieruchomości, których wpływ odnotowano na podstawie zapisów wyciągu bankowego do rachunku bieżącego, ewidencjonowano na kontach: Wn 130, Ma 760 z pominięciem konta 221, co naruszało przepisy ww. rozporządzenia Ministra Finansów, zgodnie z którymi - konto 221 służy do ewidencji należności jednostek z tytułu dochodów budżetowych. Powyższa operacja powinna być odnotowana na kontach: Wn 130, Ma 221 wraz z klasyfikacją budżetową,
 - wadia związane z zakupem nieruchomości wpływające bezpośrednio do kasy Urzędu Gminy odprowadzono na rachunek bieżący Urzędu, co ewidencjonowano na kontach: na podstawie zapisów raportu kasowego Wn 101, Ma 140 i równolegle Wn 140, Ma 101 oraz na podstawie zapisów wyciągu bankowego Wn 130, Ma 760, z pominięciem kont zespołu „2”. Przyjęte wpłaty tytułem „wadia” mają charakter środków pieniężnych podlegających ewentualnemu zwrotowi, w związku z tym powinny być odprowadzone na wyodrębniony rachunek bankowy – depozytowy, a operacje w tym zakresie powinny odzwierciedlać konta: Wn 101, Ma 240 na podstawie zapisów raportu kasowego, Wn 141, Ma 101 - odprowadzenie z kasy przyjętych wpłat na rachunek bankowy, Wn 139, Ma 141 – wpływ środków na rachunek depozytów. W momencie rozstrzygnięcia przetargu kwota wpłaconego wadium przez nabywcę nieruchomości podlega przekazaniu na rachunek bieżący jednostki budżetowej i klasyfikowana jest

jako dochody budżetowej tej jednostki, dlatego też powinna być ujęta na kontach: Wn 130, Ma 221 wraz z klasyfikacją budżetową, natomiast w rejestrze depozytów operacje w tym zakresie ewidencjonuje się na kontach: Wn 240, Ma 139,

- należności z tytułu zbycia nieruchomości (uwzględniające w swej kwocie podatek VAT), które przyjęto za pośrednictwem kasy Urzędu, ewidencjonowano z pominięciem kont zespołu „2”, tj. na podstawie zapisów raportu kasowego na kontach: Wn 101, Ma 140 i równolegle Wn 140, Ma 101, a wpływ środków na rachunek bankowy ujmowano na kontach: Wn 130, Ma 760. Powyższe naruszało przepisy ww. rozporządzenia Ministra Finansów, zgodnie z którymi - powyższe zdarzenie gospodarcze powinno być księgowane na podstawie wystawionej faktury VAT na kontach: Wn 221, Ma 720 wraz z klasyfikacją budżetową - przypis należności w wartości netto sprzedanej nieruchomości oraz Wn 221, Ma 225 - przypis podatku VAT. Odnotowaną wpłatę na podstawie zapisów raportu kasowego na kontach: Wn 101, Ma 221, odprowadzenie środków z kasy na rachunek bankowy na kontach: Wn 141, Ma 101, a wpływ środków na rachunek bankowy na kontach: Wn 130, Ma 141 wraz z klasyfikacją budżetową. Odprowadzenie podatku VAT na rachunek Urzędu Skarbowego na kontach: Wn 225, Ma 130,
- operacje wynikające z listy płac z dnia 28 maja 2015 roku - dodatki specjalne, zaewidencjonowano na podstawie zapisów wyciągu bankowego nr 78 z dnia 28 maja 2015 roku oraz nr 79 z dnia 29 maja 2015 roku z pominięciem kont zespołu 2, a mianowicie: wypłatę wynagrodzenia netto ujęto na kontach: Wn 402-1, Ma 130-1; przekazanie składek społecznych i zdrowotnych oraz na Fundusz Pracy księgowano na kontach: Wn 402-1, Ma 130-2; przekazanie pobranych zaliczek na podatek dochodowy zaewidencjonowano na kontach: Wn 402-1, Ma 130-1. Według zapisów ww. rozporządzenia wymienione operacje gospodarcze powinny być ujęte w urzędzeniach księgowych, na podstawie listy płac na kontach: wynagrodzenie brutto (Wn 404, Ma 231); składki społeczne i zdrowotne potrącone od płac (Wn 231, Ma 229); pobrane zaliczki na podatek dochodowy od osób fizycznych (Wn 231, Ma 225); składki społeczne i składki na Fundusz Pracy płacone przez pracodawcę (Wn 405, Ma 229); natomiast operacje zapłaty ww. zobowiązań powinny być zaewidencjonowane, na podstawie wyciągów bankowych, na kontach: Wn 231, Ma 130 wynagrodzenie netto; Wn 229, Ma 130 odprowadzenie składek społecznych, zdrowotnych i składek na Fundusz Pracy na rachunek bankowy ZUS, odprowadzenie zaliczki na podatek dochodowy na rachunek bankowy Urzędu Skarbowego - Wn 225, Ma 130,
- prowizje od zainkasowanych kwot podatków lokalnych, wypłacane w kasie Urzędu na podstawie listy wynagrodzeń, ewidencjonowano z zaniechaniem konta 231, a mianowicie: Wn 404, Ma 101 lub 130-1, podczas gdy prawidłowo ww. operacje powinny być ujęte na kontach: Wn 405, Ma 231 wynagrodzenie brutto; Wn 231, Ma 225 podatek od wynagrodzeń (na podstawie dokumentu księgowego - lista płac); natomiast zapłata zobowiązań Wn 231, Ma 101 lub 130 wynagrodzenie netto; Wn 225, Ma 130 odprowadzenie podatku na rachunek bankowy Urzędu Skarbowego (na podstawie zapisów wyciągu bankowego),
- niewydatkowane środki pobranej zaliczki, które zaliczkobiorca zwrócił na rachunek bankowy Urzędu księgowano na kontach: Wn 234, Ma 130 w wartościach ujemnych, podczas gdy przedmiotowe operacje powinny być ujęte na kontach: Wn 130, Ma 234,

- operacje w zakresie dobrowolnych potrąceń od wynagrodzeń, tj. składki na rzecz Pracowniczej Kasy Zapomogowo – Pożyczkowej, spłaty pożyczek mieszkaniowych przekazywanych na Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych, składki na rzecz Powszechnego Zakładu Ubezpieczeń, ewidencjonowano na koncie 229 – rozrachunki publicznoprawne. Podstawą prawną ww. potrąceń były umowy cywilnoprawne, które nie miały charakteru publicznoprawnego, w związku z tym powinny one być ujmowane na koncie 240 - pozostałe rozrachunki,
 - operacje w zakresie przekazywania transz dotacji dla niepublicznych punktów przedszkolnych oraz transz dotacji dla innych jednostek samorządu terytorialnego ewidencjonowano na kontach: Wn 810, Ma 130, co naruszało przepisy ww. rozporządzenia Ministra Finansów, zgodnie z którymi - operacje te powinny być ujmowane na kontach: Wn 224, Ma 130 – przekazanie transz dotacji; Wn 810, Ma 224 – rozliczenie środków dotacji,
 - operacje w zakresie przekazanych transz dotacji dla organizacji pozarządowych ujmowano na kontach: Wn 740-7, Ma 130-1, podczas gdy zgodnie z przepisami wymienionego rozporządzenia - operacje te powinny być ujmowane na koncie 224, które służy do ewidencji rozliczenia przez organ dotujący udzielonych dotacji budżetowych,
13. Wójt Gminy Skierniewice nie określił formy przekazywania jednostkowych sprawozdań budżetowych, który to obowiązek wynikał z § 12 ust. 3 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 16 stycznia 2014 roku w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz. U. z 2014 r., poz. 119 ze zm.), zgodnie z którym - kierownicy jednostek przekazują do zarządu jednostki samorządu terytorialnego sprawozdania w formie określonej przez zarząd jednostki samorządu terytorialnego. Konsekwencją powyższego było zaniechanie składania przez jednostki organizacyjne jednostkowych sprawozdań budżetowych oraz sprawozdań w zakresie operacji finansowych w dwóch dopuszczonych przepisem prawa formach, tj. w systemie elektronicznym – sprawozdanie opatrzone bezpiecznym podpisem elektronicznym w rozumieniu ustawy z dnia 18 września 2001 roku o podpisie elektronicznym (Dz. U. 2013, poz. 262), bądź w formie papierowej. Z wyjaśnień udzielonych przez kontrolowaną jednostkę wynikało, że stosowaną formą przekazywania jednostkowych sprawozdań budżetowych (z częstotliwością jak do sprawozdań kwartalnych) był plik elektronicznych w formacie „XLM”, wygenerowany z programu księgowego, który umożliwiał podgląd danych wynikających z wzorów poszczególnych sprawozdań budżetowych, jednak nie spełnił on wymogów określonych ww. przepisem prawa jak również nie podlegał archiwizacji).
14. Jednostki budżetowe Gminy Skierniewice, tj. Urząd Gminy, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, jednostki oświatowe, nie wywiązywały się z obowiązku sporządzania i przedkładania Wójtowi Gminy Skierniewice jednostkowych sprawozdań budżetowych oraz sprawozdań z operacji finansowych, a mianowicie:
- Urząd Gminy zaniechał sporządzenia sprawozdań budżetowych: z wykonania planu dochodów Rb-27S (badany okres 1 stycznia 2014 roku – 31 maja 2015 roku); z wykonania planu wydatków Rb- 28S (badany okres 1 stycznia 2014 roku – 31 maja 2015 roku) oraz sprawozdań o operacjach finansowych, tj. o stanie należności Rb-N i o stanie zobowiązań Rb-Z według stanu na koniec każdego kwartału 2014 roku oraz I kwartału 2015 roku i II kwartału 2015 roku,

- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej zaniechał sporządzenia sprawozdań budżetowych: z wykonania planu wydatków Rb-28S (badany okres 1 stycznia 2014 roku – 31 maja 2015 roku); o wydatkach związanych z wykonywaniem zadań z zakresu administracji rządowej Rb-50 oraz sprawozdań o operacjach finansowych, tj. o stanie należności Rb-N i o stanie zobowiązań Rb-Z według stanu na koniec każdego kwartału 2014 roku oraz I i II kwartału 2015 roku,
- jednostki oświatowe (Szkoła Podstawowa w Dębowej Górze, Szkoła Podstawowa w Miedniewicach, Szkoła Podstawowa w Mokrej Lewej, Szkoła Podstawowa w Mokrej Prawa, Szkoła Podstawowa w Sierakowicach Prawych, Gimnazjum w Żelaznej) zaniechały sporządzenia sprawozdań budżetowych: z wykonania planu wydatków Rb- 28S (okres badany 1 stycznia 2014 roku – 31 maja 2015 roku) oraz sprawozdań o operacjach finansowych, tj. o stanie należności Rb-N i o stanie zobowiązań Rb-Z według stanu na koniec każdego kwartału 2014 roku oraz I i II kwartału 2015 roku.

Obowiązek sporządzenia ww. sprawozdań budżetowych wynikał z § 4 pkt 3 lit. b rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie sprawozdawczości budżetowej, zgodnie z którym - do sporządzania i przekazywania sprawozdań Rb-27S, Rb-28S i Rb-50 w imieniu jednostki są obowiązani: kierownicy jednostek organizacyjnych podległych jednostkom samorządu terytorialnego oraz z § 6 ust. 1 pkt 4 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 4 marca 2010 roku w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych (tekst jednolity Dz. U. z 2014 r., poz. 1773 ze zm.), zgodnie z którym - sprawozdania (Rb-Z, Rb-N, Rb-UZ, Rb-ZN) w imieniu jednostki, są sporządzane i przekazywane przez kierowników jednostek organizacyjnych podległych jednostkom samorządu terytorialnego, w tym kierowników samorządowych zakładów budżetowych.

15. Analiza sporządzonych przez jednostki organizacyjne Gminy Skierniewice jednostkowych sprawozdań budżetowych oraz sprawozdań w zakresie operacji finansowych z 2014 roku oraz z I półrocza 2015 roku wykazała następujące nieprawidłowości:
 - odnotowano przypadki przyjęcia przez Wójta Gminy kwartalnych sprawozdań w zakresie operacji finansowych, które nie zawierały podpisu dyrektora instytucji kultury, co było wymagane przez § 6 ust. 1 pkt 7 rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych, zgodnie z którym - sprawozdania, w imieniu jednostki, są sporządzane i przekazywane przez kierowników jednostek w zakresie operacji finansowych pozostałych jednostek posiadających osobowość prawną - Rb-Z, Rb-N, Rb-UZ oraz Rb-UN,
 - stwierdzono przypadki zaniechania wskazania roku na sprawozdaniach Rb-ZN sporządzonych przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej (GOPS), np.: na sprawozdaniu sporządzonym w dniu 6 października 2015 roku umieszczono informację, że stan wykazany w przedmiotowym dokumencie został odnotowany w księgach rachunkowych na III kwartał. Wymóg precyzyjnego wskazania okresu sprawozdawczego wynikał z obowiązującego druku sprawozdań,
 - odnotowano przypadek przyjęcia przez Wójta Gminy sprawozdania budżetowego, które zawierało korekty wartości naniesione ręcznie (długopisem), co stwierdzono na podstawie sprawozdania budżetowego Rb-27S za okres sprawozdawczy: od początku roku do dnia 30 września 2014 roku, sporządzonego w dniu 10 października 2014 roku przez GOPS,

- jednostkowe sprawozdania budżetowe nie zawierały adnotacji o dacie ich wpływu do organu, co uniemożliwiało weryfikację terminu ich złożenia, stwierdzone nieprawidłowości w zakresie poprawności jednostkowych sprawozdań budżetowych wskazują na zaniechanie wypełniania przez Wójta Gminy obowiązku określonego w § 9 ust. 4 rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie sprawozdawczości budżetowej, zgodnie z którym - jednostki otrzymujące sprawozdania są uprawnione do kontrolowania merytorycznej prawidłowości przekazanych sprawozdań; w tym celu mogą żądać przedstawienia wskazanych ksiąg rachunkowych i dokumentów oraz w § 10 ust. 6 rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych, zgodnie z którym - jednostki będące odbiorcami sprawozdań sprawdzają prawidłowość otrzymywanych sprawozdań pod względem formalno-rachunkowym. Jednostki te mogą również kontrolować merytoryczną prawidłowość złożonych sprawozdań.
16. Jednostki organizacyjne Gminy Skierniewice nie realizowały dochodów w zakresie prowadzonej działalności statutowej. Środki pieniężne za świadczone przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, bądź jednostki oświatowe, usługi wpływały na rachunek Urzędu Gminy, a tym samym ewidencjonowano je w księgach rachunkowych Urzędu i Gminy Skierniewice (w 2014 roku wspólny rachunek bankowy, w 2015 roku odrębne rachunki bankowe). Przyjęty sposób realizacji dochodów przez Urząd Gminy za pozostałe jednostki organizacyjne Gminy Skierniewice naruszał art. 11 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych (tekst jednolity Dz. U. z 2013 r., poz. 885 ze zm.), zgodnie z którym - jednostkami budżetowymi są jednostki organizacyjne sektora finansów publicznych nieposiadające osobowości prawnej, które pokrywają swoje wydatki bezpośrednio z budżetu, a pobrane dochody odprowadzają na rachunek budżetu jednostki samorządu terytorialnego. Z art. 50 ust. 6 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (tekst jednolity Dz. U. z 2015 r., poz. 163 ze zm.) wynika, że ośrodek pomocy społecznej może realizować dochody z tytułu odpłatnych usług opiekuńczych, natomiast z art 67a ust. 1 ustawy z dnia 7 września 1991 roku o systemie oświaty (tekst jednolity Dz. U. z 2015 r., poz. 2156 ze zm.), wynika że jednostki oświatowe uzyskują dochody z tytułu korzystania przez uczniów z posiłków przygotowywanych przez stołówki szkolne. Wskazane zadania jednostki samorządu terytorialnego, w 2014 roku i w 2015 roku, były realizowane przez jednostki organizacyjne Gminy Skierniewice, dlatego też rozliczenie dochodów z ww. tytułów powinno nastąpić poprzez sprawozdanie budżetowe Rb-27S sporządzone przez kierownika danej jednostki budżetowej.
17. Dla Szkoły Podstawowej w Dębowej Górze, Szkoły Podstawowej w Miedniewicach, Szkoły Podstawowej w Mokrej Lewej, Szkoły Podstawowej w Mokrej Prawa, Szkoły Podstawowej w Sierakowicach Prawych, Gimnazjum w Żelaznej, Urząd Gminy w Skierniewicach prowadził wspólne księgi rachunkowe, w których ewidencjonowano operacje gospodarcze dotyczące ww. jednostek oświatowych, czym naruszono art. 4 ust. 1-3 oraz art. 45 ustawy o rachunkowości, według których - dla każdej jednostki organizacyjnej należało prowadzić odrębne księgi rachunkowe, obejmujące wyłącznie zdarzenia związane z daną jednostką organizacyjną, a w konsekwencji pozwalające rzetelnie i jasno przedstawić sytuację materialną i finansową oraz wynik finansowy każdej z nich, a tym samym sporządzić odrębne sprawozdania finansowe i budżetowe. Ponadto należy wskazać, że prowadzenie ksiąg rachunkowych jednostek organizacyjnych

przez pracowników Urzędu Gminy może mieć miejsce tylko na podstawie uchwały organu stanowiącego, a przejęcie wykonania obsługi finansowo – księgowej jednostki organizacyjnej przez służby pracownicze Urzędu Gminy, nie uchyla obowiązku odrębnego ewidencjonowania zdarzeń gospodarczych dla jednostek budżetowych, zakładów budżetowych lub innych podległych Gminie podmiotów, dla których księgi rachunkowe prowadzi Urząd Gminy. W konsekwencji powyższego, zaniechano sporządzania jednostkowych sprawozdań finansowych, sprawozdań budżetowych oraz sprawozdań w zakresie operacji finansowych dla wymienionych jednostek, czym naruszono § 26 ust. 1 rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej, zgodnie z którym - kierownicy jednostek i placówek składają sprawozdania finansowe odpowiednio dysponentom środków budżetu wyższego stopnia lub zarządom jednostek samorządu terytorialnego w terminie do dnia 31 marca roku następnego oraz § 4 pkt 3b rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie sprawozdawczości budżetowej i § 6 ust. 1 pkt 4 rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych. Kwestie związane z obsługą administracyjną, finansową i organizacyjną gminnych jednostek organizacyjnych, od dnia 1 stycznia 2016 roku, regulują art. 10a-d ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (tekst jednolity Dz. U. z 2016 r., poz. 446 ze zm.).

18. Analiza terminowości regulowania zobowiązań wykazała, że kontrolowana jednostka nie uwzględniła w sprawozdaniu budżetowym Rb-28S, sporządzonym za okres od początku roku do 31 marca 2015 roku oraz w sprawozdaniu Rb-Z za I kwartał 2015 roku, **zobowiązań wymagalnych w łącznej kwocie 91.500,00 zł**, które Gmina Skierniewice była zobowiązana zapłacić Zakładowi Ogólnobudowlanemu MARBUDEX Skierniewice za wykonanie robót związanych z rozbudową i przebudową OSP i świetlicy wiejskiej w części dotyczącej świetlicy wraz z infrastrukturą w Miedniewicach, realizowanych na podstawie umowy RGK ZP 272.5.2013 z dnia 6 listopada 2013 roku. Zobowiązania wynikały z: faktury nr 10/12/2014 wystawionej w dniu 8 grudnia 2014 roku na kwotę 30.000,00 zł, z terminem płatności do dnia 7 stycznia 2015 roku, zapłaconej w dniu 4 kwietnia oraz z faktury nr 2/01/2015 z dnia 9 stycznia 2015 roku na kwotę 61.500,00 zł, z terminem płatności do dnia 8 lutego 2015 roku, zapłaconej w dniu w dniu 4 kwietnia. Powyższe naruszało § 9 ust. 2 pkt 5 Instrukcji sporządzania sprawozdań budżetowych w zakresie budżetów jednostek samorządu terytorialnego, stanowiącej załącznik nr 39 do rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie sprawozdawczości budżetowej, zgodnie z którym - w sprawozdaniu budżetowym Rb-28S z wykonania planu wydatków budżetowych samorządowej jednostki budżetowej/jednostki samorządu terytorialnego w kolumnie „Zobowiązania wymagalne” wykazuje się zobowiązania, których termin zapłaty minął przed upływem okresu sprawozdawczego, a nie są ani przedawnione, ani umorzone, z wyróżnieniem zobowiązań powstałych w latach ubiegłych i zobowiązań powstałych w roku bieżącym oraz § 2 ust. 1 pkt 4 Instrukcji sporządzania sprawozdań, stanowiącej załącznik nr 9 do rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych, zgodnie z którym - w układzie przedmiotowym prezentowane są zobowiązania, o których mowa w rozporządzeniu wydanym na podstawie

art. 72 ust. 2 ustawy, wynikające z tytułów dłużnych, m.in., wymagalne zobowiązania - rozumiane jako wszystkie bezsporne zobowiązania, których termin płatności dla dłużnika minął, a które nie zostały ani przedawnione, ani umorzone. Są to zobowiązania wynikające głównie z dostaw towarów i usług (np. faktur niezapłaconych w terminie), prawomocnych orzeczeń sądu, udzielonych poręczeń i gwarancji.

19. W sporządzonym za 2014 rok sprawozdaniu budżetowym Rb-ST wykazano środki pieniężne pozostające w dyspozycji jednostki samorządu terytorialnego w wysokości 261.653,88 zł (zgodnej z saldem końcowym wyciągu bankowego nr 83 z rachunku bankowego prowadzonego dla budżetu Gminy Skierniewice z dnia 31 grudnia 2014 roku), natomiast według zapisów salda konta 133 – rachunek budżetu, stan środków na ww. dzień wynosił 268.365,74 zł. **Różnica stanowiła kwotę 6.711,86 zł.** Powyższe naruszało § 9 ust. 2 rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie sprawozdawczości budżetowej, zgodnie z którym - kwoty wykazane w sprawozdaniach powinny być zgodne z danymi wynikającymi z ewidencji księgowej.
20. Analiza sprawozdań budżetowych Rb-PDP - rocznych sprawozdań z wykonania dochodów podatkowych Gminy Skierniewice oraz sprawozdań Rb-27S – rocznych sprawozdań z wykonania planów dochodów jednostki samorządu terytorialnego, sporządzonych za lata 2013 – I półrocze 2015 roku, wykazała następujące nieprawidłowości:
 - w sprawozdaniach sporządzonych wg stanu na 31 grudnia 2013 roku oraz w sprawozdaniach sporządzonych na dzień 31 grudnia 2014 roku jednostka wykazała kwotę skutków finansowych wynikających z obniżenia górnych stawek podatkowych w podatku od nieruchomości w mniejszych wartościach, niż wynikało to z księgowej ewidencji podatkowej, czym naruszyła § 9 ust. 2 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 3 lutego 2010 roku w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz.U. nr 20, poz. 103 - obowiązujące w roku 2013) i § 9 ust.2 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 16 stycznia 2014 roku w sprawie sprawozdawczości budżetowej, odnoszącego się do sprawozdań za rok 2014. W sprawozdaniach Rb-27S i Rb-PDP sporządzonych wg stanu na 31 grudnia 2013 rok wykazano wartość skutków wynikających z obniżenia górnych stawek podatkowych w kwocie 146.072,00 zł, podczas gdy z księgowej ewidencji podatkowej wynikała kwota 148.741,47 zł. Skutki obniżenia górnych stawek podatkowych w podatku od nieruchomości wykazane w sprawozdaniach Rb-PDP oraz Rb-27S sporządzonych wg stanu na 31 grudnia 2014 roku wynosiły 134.516,00 zł, natomiast wg księgowej ewidencji podatkowej skutki te stanowiły kwotę 187.090,26 zł, **co wskazuje, że zaniżono ich wartość w sprawozdaniu za 2014 rok o kwotę 52.574,26 zł,**
 - w przedmiotowych sprawozdaniach sporządzonych wg stanu na dzień 31 grudnia 2013 roku odpowiednio w kolumnie 4 sprawozdania Rb-PDP i w kolumnie 13 sprawozdania Rb-27S zaniechano wykazania danych dotyczących skutków finansowych wynikających z udzielonych przez organ stanowiący ulg i zwolnień, obliczonych za okres sprawozdawczy, w kwocie 45.331,83 zł. Dane w tym zakresie wykazane w przedmiotowych sprawozdaniach sporządzonych wg stanu na dzień 31 grudnia 2014 rok wykazano o kwotę 77.842,99 zł, wyższą niż wartość wynikająca z księgowej ewidencji podatkowej. Powyższe naruszało przepisy ww. rozporządzeń w sprawie sprawozdawczości budżetowej, które stanowiły, że w kolumnie sprawozdania Rb-27S „Skutki udzielonych ulg i zwolnień...” wykazuje się (bez ulg i zwolnień ustawowych) skutki finansowe wynikające ze zwolnień i ulg w podatkach i opłatach wprowadzonych przepisami uchwał rad gmin lub

miast na prawach powiatu, wydanymi na podstawie ustawowych upoważnień. Kwoty wykazywane w sprawozdaniu Rb-PDP, dotyczące skutków udzielonych ulg i zwolnień, w odpowiednich kolumnach sprawozdania, powinny być zgodne z odpowiadającymi tym kwotom skutkami, wykazanymi w sprawozdaniu Rb-27S.

Uchwałą nr XX/92/2012 z dnia 30 listopada 2012 roku Rada Gminy Skierniewice zwolniła z opodatkowania budynki i grunty wykorzystywane do celów przeciwpożarowych w zakresie utrzymania gotowości bojowej, budynki i grunty lub ich części wykorzystywane na cele kultury, kultury fizycznej i sportu oraz grunty, budynki lub ich części wykorzystywane w procesie poboru wody i jej uzdatniania oraz oczyszczania ścieków. Kwota podatku od budynków zwolnionych z opodatkowania wynosiła 29.362,10 zł, natomiast kwota podatku w zakresie zwolnionych gruntów wynosiła 15.969,73 zł, **co stanowiło łączną kwotę zwolnienia w 2013 roku 45.331,83 zł** i taką kwotę powinny przedstawiać wymienione wyżej kolumny sprawozdań Rb-27S i Rb-PDP sporządzonych wg stanu na 31 grudnia 2013 roku.

Uchwałą nr XXIX/163/2013 z dnia 29 listopada 2013 roku Rada Gminy wprowadziła analogiczne zwolnienia w podatku od nieruchomości, jak w roku 2013. **Wartość udzielnych przywołaną uchwałą ulg i zwolnień wynosiła łącznie w 2014 roku 45.331,83 zł, natomiast w sprawozdaniach sporządzonych wg stanu na dzień 31 grudnia 2014 roku wykazano skutki ulg i zwolnień w wysokości 123.174,82 zł.**

- w sprawozdaniach Rb-27S i Rb-PDP sporządzonych wg stanu na dzień 31 grudnia 2013 roku i na dzień 31 grudnia 2014 roku jednostka nie wykazała skutków finansowych obniżenia górnych stawek podatkowych w podatku od środków transportowych, chociaż organ stanowiący uchwałą nr XI/48/2011 z dnia 29 listopada 2011 roku ustalił stawki podatku niższe, niż wynikające: na 2013 rok z obwieszczenia Ministra Finansów z dnia 14 sierpnia 2012 roku i na 2014 rok obwieszczenia Ministra Finansów z dnia 7 sierpnia 2013 roku. Według księgowej ewidencji podatkowej kwota skutków finansowych obniżenia górnych stawek podatkowych w podatku od środków transportowych za 2013 rok **stanowiła 80.611,40 zł**. Zgodnie z danymi wynikającymi z księgowej ewidencji podatkowej kwota skutków finansowych obniżenia górnych stawek podatkowych w przedmiotowym podatku za 2014 rok **wynosiła 106.167,00 zł**. Powyższe naruszało przepisy ww. rozporządzeń Ministra Finansów w sprawie sprawozdawczości budżetowej (odpowiednio z dnia 3 lutego 2010 roku obowiązującego w okresie 2010-2013, z dnia 16 stycznia 2014 roku obowiązującego w roku 2014),
- w sprawozdaniu Rb-27S sporządzonym wg stanu na dzień 30 czerwca 2015 roku, nie wykazano skutku finansowego wynikającego z wydanej przez organ podatkowy decyzji nr 3120.17.2015 z dnia 24 kwietnia 2015 roku, umarzającej podatnikowi zaległość na kwotę 9.827,10 zł plus 2.066,50 zł odsetek, czym naruszono § 3 ust. 1 pkt 11 lit. a oraz § 7 ust. 3 Instrukcji sporządzania sprawozdań budżetowych w zakresie budżetów jednostek samorządu terytorialnego, stanowiącej załącznik nr 39 do rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie sprawozdawczości budżetowej, zgodnie z którym - w kolumnie 14 „Skutki decyzji wydanych przez organ podatkowy na podstawie ustawy - Ordynacja podatkowa, obliczone za okres sprawozdawczy” w zakresie umorzeń zaległości podatkowych należy wykazywać rzeczywiste kwoty, dotyczące skutków udzielonych przez organ podatkowy umorzeń za dany okres sprawozdawczy, zgodne z rejestrem przepisów i odpisów,

- w sprawozdaniu Rb-27S sporządzonym wg stanu na dzień 31 grudnia 2013 roku nie wykazano wartości umorzonych odsetek w kwocie 185,00 zł, wynikających z decyzji nr 3127-1.2013 z dnia 24 lipca 2013 roku umarzającej odsetki w wysokości 152,00 zł od zaległości w zapłacie podatku od nieruchomości z roku 2012 oraz z decyzji nr 3123.34.2013 z dnia 12 sierpnia 2013 roku umarzającej zaległości z tytułu podatku od nieruchomości powstałe za rok 2012 wraz z odsetkami w wysokości 33,00 zł, czym naruszono § 3 ust. 1 pkt 11 lit. a Instrukcji sporządzania sprawozdań budżetowych w zakresie budżetów jednostek samorządu terytorialnego, stanowiącej załącznik nr 39 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 3 lutego 2010 roku w sprawie sprawozdawczości budżetowej, zgodnie z którym – skutki finansowe w zakresie umorzonych odsetek od zaległości podatkowych powinny być wykazywane w kolumnie 14 sprawozdania budżetowego Rb-27S w § 0910 - odsetki od nieterminowych wpłat z tytułu podatków i opłat.

Stwierdzone powyżej nieprawidłowości wskazują na nierzetelność sporządzanych sprawozdań w zakresie dochodów z tytułu podatków i opłat lokalnych, a zgodnie z § 9 ust. 1 cytowanych wyżej rozporządzeń Ministra Finansów w sprawie sprawozdawczości budżetowej, kierownicy jednostek są obowiązani sporządzać sprawozdania rzetelnie i prawidłowo pod względem merytorycznym i formalno-rachunkowym.

W zakresie rozrachunków i roszczeń

1. Opis funkcjonowania kont zespołu „2” zawarty w obowiązującym planie kont, wprowadzonym zarządzeniem nr 25/2013 Wójta Gminy Skierniewice z dnia 24 czerwca 2013 roku, nie zawierał zasad wyodrębnienia zobowiązań wymagalnych, który to wymóg wynikał z art. 8 ust. 1 ustawy o rachunkowości, zgodnie z którym - określając zasady (politykę) rachunkowości należy zapewnić wyodrębnienie w rachunkowości wszystkich zdarzeń istotnych dla oceny sytuacji majątkowej i finansowej jednostki, przy zachowaniu zasady ostrożności oraz § 15 ust. 1 pkt 5 rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej, zgodnie z którym - ustalając zakładowy plan kont należy zapewnić możliwość sporządzenia sprawozdań finansowych, sprawozdań budżetowych lub innych sprawozdań określonych w odrębnych przepisach.
2. W wyniku analizy dowodów księgowych zaewidencjonowanych na koncie 201 (wybrana próba), stwierdzono 45 przypadków nieterminowego regulowania zobowiązań, co naruszało art. 44 ust. 3 pkt 3 ustawy o finansach publicznych, zgodnie z którym - wydatki publiczne powinny być dokonywane w wysokości i terminach wynikających z wcześniej zaciągniętych zobowiązań. Opóźnienia w zapłacie wynosiły od 1 do 88 dni, a szczegółowe ustalenia w tym zakresie zawarto w załączniku nr 40 do protokołu kontroli oraz na stronie 74 protokołu kontroli. W konsekwencji powyższego kontrolowana jednostka na dzień 31 stycznia 2015 roku posiadała zobowiązania wymagalne na kwotę 949.922,78 zł, które powinny być wykazane w jednostkowym sprawozdaniu budżetowym Rb-28S za okres od początku roku do dnia 31 stycznia 2015 roku, zgodnie z § 9 ust. 2 pkt 5 Instrukcji sporządzania sprawozdań budżetowych w zakresie budżetów jednostek samorządu terytorialnego, stanowiącej załącznik nr 39 do rozporządzenia

Ministra Finansów w sprawie sprawozdawczości budżetowej. Urząd Gminy w Skierniewicach zaniechał sporządzenia ww. sprawozdania, co opisano we wcześniejszej części wystąpienia. Wójt Gminy Dominik Moskwa oraz Skarbnik Gminy Czesława Cieślak oświadczyli, że Gmina nie poniosła dodatkowych kosztów z tytułu nieterminowego regulowania ww. zobowiązań.

3. W deklaracji rocznej PIT-4R za 2014 rok, w miesiącu kwietniu ujęto potrącone zaliczki na podatek dochodowy od osób fizycznych w wysokości 15,00 zł wynikające z listy płac 27/UZ za miesiąc marzec 2014 roku (wypłata w dniu 26 marca 2014 roku), które przekazano na rachunek bankowy Urzędu Skarbowego w dniu 20 maja 2014 roku (wyciąg bankowy nr 104/2014), tj. 30 dni po ustawowym terminie, czym naruszono art. 38 ust. 1 ustawy z dnia 26 lipca 1991 roku o podatku dochodowym od osób fizycznych (tekst jednolity Dz.U. z 2012 r., poz. 361 ze zm.), zgodnie z którym - płatnicy, o których mowa w art. 31 i 33-35, przekazują, z zastrzeżeniem ust. 2 i 2a, kwoty pobranych zaliczek na podatek w terminie do dnia 20 miesiąca następującego po miesiącu, w którym pobrano zaliczki, na rachunek urzędu skarbowego, którym kieruje naczelnik urzędu skarbowego właściwy według miejsca zamieszkania płatnika, a jeżeli płatnik nie jest osobą fizyczną, według siedziby bądź miejsca prowadzenia działalności, gdy płatnik nie posiada siedziby.
4. Stwierdzono, że od naliczanych i potrąconych zaliczek na podatek dochodowy od osób fizycznych za 2014 rok kontrolowana jednostka nie pobierała należnego wynagrodzenia prowizyjnego przysługującego płatnikowi zaliczek z tytułu terminowego wpłacania podatków pobranych na rzecz budżetu państwa, zgodnie z art. 28 § 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (tekst jednolity Dz. U. z 2015 r., poz. 613 ze zm.). Zaniechanie poboru przez Urząd Gminy w Skierniewicach należnego wynagrodzenia płatnika za 2014 rok spowodowało zniżenie dochodów jednostki.
5. Analiza zapisów na koncie 225-2 księgi głównej Urzędu Gminy wykazała, że zaniechano ewidencji operacji wynikających z wystawionych przez Urząd Gminy faktur za dostawę usług bądź sprzedaż składników majątku, których sprzedaż podlega opodatkowaniu podatkiem VAT. W związku z powyższym na dzień 31 grudnia 2014 roku na przedmiotowym koncie odnotowano saldo należności w wysokości 332.441,00 zł, które powstało w wyniku ujmowania operacji związanych z przekazaniem, na rachunek bankowy Urzędu Skarbowego naliczonego podatku od towarów i usług za poszczególne miesiące 2014 roku (Wn 225-2, Ma 130-1), ustalonego na podstawie zapisów prowadzonego rejestru VAT. Powyższe naruszało art. 20 ust. 1 ustawy o rachunkowości, zgodnie z którym - do ksiąg rachunkowych okresu sprawozdawczego należy wprowadzić, w postaci zapisu, każde zdarzenie, które nastąpiło w tym okresie sprawozdawczym oraz art. 24 ww. ustawy - w myśl którego, księgi rachunkowe powinny być prowadzone rzetelnie, bezbłędnie, sprawdzalnie i bieżąco.
6. W deklaracji DRA 02.04.2014 za kwiecień 2014 roku ujęto składki na ubezpieczenie społeczne, zdrowotne i składki na Fundusz Pracy (łączna kwota ww. składek to 109,80 zł) wynikające z listy płac 27/UZ za miesiąc marzec 2014 rok, wypłaconej w dniu 26 marca 2014 roku. Potrącone od płac ww. składki przekazano na rachunek bankowy ZUS w dniu 7 maja 2014 roku - wyciąg bankowy nr 94/2014, tj. 32 dni po ustawowym terminie, czym naruszono art. 17 w zw. z art. 47 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 13 października 1998 roku o systemie ubezpieczeń społecznych (tekst jednolity Dz. U. z 2015 r., poz. 121 ze zm.), zgodnie z którym - składki na ubezpieczenia

emerytalne, rentowe, wypadkowe oraz chorobowe za ubezpieczonych, o których mowa w art. 16 ust. 1-3, 5, 6 i 9-12, obliczają, rozliczają i przekazują co miesiąc do Zakładu w całości płatnicy składek. Płatnik składek przesyła w tym samym terminie deklarację rozliczeniową, imienne raporty miesięczne oraz opłaca składki za dany miesiąc, nie później niż do 5 dnia następnego miesiąca - dla jednostek budżetowych i samorządowych zakładów budżetowych; art. 87 ust. 1 w zw. z art. 84 ustawy dnia 27 kwietnia 2004 roku o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (tekst jednolity Dz. U. z 2015 r., poz. 581 ze zm.), zgodnie z którym - osoby i jednostki organizacyjne, o których mowa w art. 84-86, są obowiązane, bez uprzedniego wezwania, opłacić i rozliczyć składki na ubezpieczenie zdrowotne za każdy miesiąc kalendarzowy w trybie i na zasadach oraz w terminie przewidzianym dla składek na ubezpieczenie społeczne oraz art. 107 ust. 1 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 roku o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (tekst jednolity Dz.U. z 2015 r., poz. 149 ze zm.), zgodnie z którym - składki na Fundusz Pracy opłaca się za okres trwania obowiązkowych ubezpieczeń emerytalnego i rentowych w trybie i na zasadach przewidzianych dla składek na ubezpieczenia społeczne. Przypadki zapłaty części bądź całości składek na ubezpieczenie społecznie, zdrowotne oraz składek na Fundusz Pracy po ustawowych terminach miały miejsce także w lipcu i sierpniu 2014 roku, styczniu, marcu, maju, czerwcu i wrześniu 2015 roku. Szczegółowe ustalenia zawarto w tabeli stanowiącej załącznik nr 44 protokołu kontroli oraz na stronie 79 protokołu. Opóźnienia w zapłacie składek wynosiły od 2 do 67 dni.

7. Odnotowano przypadki zaniechania przez służby księgowe uzgodnienia sald końcowych kont księgi głównej na koniec danego okresu sprawozdawczego z dokumentacją źródłową, a mianowicie:
 - saldo konta 231 (strona Ma) na dzień 31 grudnia 2014 roku wynosiło 154.527,64 zł, podczas gdy z dokumentów źródłowych list płac - dodatkowe wynagrodzenie roczne za 2014 rok wynagrodzenie brutto wynosiło 155.550,31 zł, różnica stanowiła kwotę 1.022,67 zł, która nie została udokumentowana i wyjaśniona w trakcie prowadzonych czynności kontrolnych,
 - saldo konta 231 (strona Wn) na dzień 30 czerwca 2015 roku wynosiło 41,33 zł i wynikało z błędnie zaewidencjonowanych wynagrodzeń pracowniczych za maj 2015 roku. Sprostowania w tym zakresie do urzędzeń księgowych wprowadzono w trakcie czynności kontrolnych (marzec 2016 rok),
 - saldo konta 234-18 (strona Ma) na dzień 30 czerwca 2015 roku wynosiło 150,00 zł, które powstało w wyniku nie ujęcia w bilansie otwarcia na 2015 rok kwoty pozostającej do spłaty pożyczki mieszkaniowej, udzielonej pracownikowi w 2013 roku, natomiast w księgach rachunkowych ewidencjonowano wpływy rat spłat na rachunek Urzędu w 2015 roku, co przy braku salda początkowego tworzyło zobowiązanie wobec pracownika.

Brak bieżącej kontroli poprawności zapisów dokonanych w księgach rachunkowych wskazuje na naruszenie art. 24 ust. 3 ustawy o rachunkowości, zgodnie z którym - księgi rachunkowe uznaje się za prowadzone bezbłędnie, jeżeli wprowadzono do nich kompletnie i poprawnie wszystkie zakwalifikowane do zaksięgowania w danym miesiącu dowody księgowe, zapewniono ciągłość zapisów oraz bezbłędność działania stosowanych procedur obliczeniowych. Dlatego też obowiązkiem służb

księgowych jest uzgadnianie sald końcowych z dokumentami źródłowymi na koniec każdego okresu sprawozdawczego jakim jest miesiąc.

W zakresie gospodarki kasowej

1. W wyniku kontroli kasy Urzędu Gminy w Skierniewicach przeprowadzonej w dniu 25 lutego 2016 roku, stwierdzono, iż stan środków pieniężnych znajdujących się w kasie jest wyższy niż stan wynikający z dokumentacji kasowej. Odnotowana nadwyżka wynosiła 344,72 zł. Z wyjaśnień udzielonych przez kierownika jednostki, wynikało że stwierdzona nadwyżka kasowa była konsekwencją ujmowania w raportach kasowych operacji, które faktycznie nie wystąpiły, tj. w raporcie kasowym nr 5 do rachunku 48 (...) 6650 0000 za okres 11 – 20 luty 2016 rok w pozycji 10 wskazano listę stypendiów „za wyniki w nauce”, w łącznej kwocie 360,00 zł, która znajdowała się w dyspozycji kasjera. Faktycznej wypłaty środków pieniężnych na podstawie ww. listy dokonano w dniu 26 lutego 2016 roku na kwotę 120,00 zł oraz w dniu 2 marca 2016 roku na kwotę 240,00 zł. Po rozchodowaniu ww. stypendiów, stwierdzono niedobór kasowy w wysokości 15,28 zł, który kasjer wpłacił na rachunek dochodów Urzędu Gminy w dniu 2 marca 2016 roku. Przyjęta praktyka ujmowania w raportach kasowych operacji, które faktycznie nie wystąpiły wskazuje, że księgi rachunkowe Urzędu Gminy, jak i innych jednostek organizacyjnych obsługiwanych przez kasę kontrolowanej jednostki, prowadzono nieprawidłowo i nierzetelnie, naruszając art. 24 ust. 1 - 3 ustawy o rachunkowości, zgodnie z którymi to przepisami - księgi rachunkowe powinny być prowadzone rzetelnie, bezbłędnie, sprawdzalnie i bieżąco. Księgi rachunkowe uznaje się za rzetelne, jeżeli dokonane w nich zapisy odzwierciedlają stan rzeczywisty i uznaje się za prowadzone bezbłędnie, jeżeli wprowadzono do nich kompletnie i poprawnie wszystkie zakwalifikowane do zaksięgowania w danym miesiącu dowody księgowe, zapewniono ciągłość zapisów oraz bezbłędność działania stosowanych procedur obliczeniowych.

Ponadto kontrola wykazała różnice w stanie druków ścisłego zarachowania - czeków. Rzeczywisty stan czeków gotówkowych pozostających w dyspozycji kasy wynosił 107 sztuk, natomiast stan ewidencyjny odnotowany w książkach druków ścisłego zarachowania wynosił 89 sztuk (szczegółowe ustalenia w powyższym zakresie zawarto *na stronie 87 protokołu kontroli*). Z ustnych wyjaśnień kasjerki wynikało, że w okresie od 4 stycznia 2016 roku do dnia prowadzenia czynności kontrolnych były pobierane środki pieniężne z rachunków bankowych na podstawie czeków, których rozchodu nie zaewidencjonowano w książce druków ścisłego zarachowania, co wskazywało, że różnica pomiędzy stanem ewidencyjnym a rzeczywistym mogła być większa niż odnotowano. Powyższe naruszało § 3 pkt 2 Instrukcji gospodarowania drukami ścisłego zarachowania, zgodnie z którym - druki ścisłego zarachowania (w tym czeki gotówkowe) podlegają bieżącemu wpisywaniu do księgi druków ścisłego zarachowania prowadzonej odrębnie dla każdego rodzaju druków – przychodów, rozchodów i zapasów druków. Według § 4 pkt 1 cytowanej instrukcji - za ewidencję czeków gotówkowych jest odpowiedzialny kasjer.

2. W wyniku weryfikacji zapisów raportów kasowych z ewidencją księgową, stwierdzono następujące nieprawidłowości:
 - w dochodowych raportach kasowych przychód gotówki z tytułu: podatków, opłaty skarbowej, odsetek od nieterminowych wpłat za zużycie wody, umów cywilnoprawnych, usług opiekuńczych ujmowano w kwotach zbiorczych na

podstawie dowodu zastępczego „polecenie księgowania”, który nie specyfikował składowych wpłat, co naruszało art. 20 ust. 3 ustawy o rachunkowości, zgodnie z którym - podstawą zapisów mogą być również sporządzone przez jednostkę dowody księgowe zbiorcze - służące do dokonania łącznych zapisów zbioru dowodów źródłowych, które muszą być w dowodzie zbiorczym pojedynczo wymienione,

- operacje księgowe w zakresie dochodów budżetowych zrealizowanych za pośrednictwem kasy (wpływy podatkowe, opłaty wynikające z zawartych umów cywilnoprawnych lub innych umów) ewidencjonowano zbiorczo na podstawie raportu kasowego z pominięciem dowodu źródłowego, tj. kwitu z druku K-103 lub bankowego dowodu wpłaty. Przyjęty sposób ewidencji naruszał art. 20 ust. 2 ustawy o rachunkowości, zgodnie z którym - podstawą zapisów w księgach są dowody księgowe stwierdzające dokonanie operacji gospodarczej. Należy wskazać, że dowodem źródłowym jest druk K-103 lub K-104, bądź inny dowód pokwitowania dokonanej wpłaty, natomiast raport kasowy stanowi podstawę do zweryfikowania poprawności zainkasowanych kwot,
- operacje w zakresie zwrotu zasiłków socjalnych udzielanych przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej ujmowano w raportach dochodowych Urzędu Gminy, które ewidencjonowano w księgach rachunkowych tej jednostki, natomiast środki pieniężne uzyskane z ww. wpłaty, odprowadzono na rachunek bankowy GOPS. Szczegółowe ustalenia w tym zakresie zawarto *na stronie 90 protokołu*. Powyższe stanowiło naruszenie art. 24 ust. 2 ustawy o rachunkowości, zgodnie z którym - księgi rachunkowe uznaje się za rzetelne, jeżeli dokonane w nich zapisy odzwierciedlają stan rzeczywisty,
- stwierdzono przypadki zaniechania ujęcia w księgach rachunkowych operacji księgowych wynikających z raportów kasowych, np. raport kasowy nr 19/2014 (kasa podatki) z okresu 1 - 10 lipca 2014 roku (przychody – 32.024,73 zł, odprowadzenie na rachunek bankowy przyjętych wpłat – 32.007,64 zł). Powyższe naruszało art. 20 ust. 1 ustawy o rachunkowości, zgodnie z którym - do ksiąg rachunkowych okresu sprawozdawczego należy wprowadzić, w postaci zapisu, każde zdarzenie, które nastąpiło w tym okresie sprawozdawczym,
- stwierdzono przypadki wypłaty gotówki z kasy na podstawie niezatwierdzonych przez kierownika jednostki bądź osoby upoważnionej dowodów księgowych, co szczegółowo opisano *na stronie 31 protokołu*. Powyższe naruszało zapisy części VI rozdziału II pkt 3 obowiązującej w jednostce Instrukcji obiegu i kontroli dokumentów finansowo – księgowych i gospodarki materialnej, wprowadzonej zarządzeniem nr 57/2013 Wójta Gminy Skierniewice z dnia 2 grudnia 2013 roku, zgodnie z którymi - listy płac pracowników podlegają sprawdzeniu pod względem merytorycznym przez kierowników, formalno – rachunkowym przez Głównego Księgowego lub osobę przez niego upoważnioną i zatwierdzeniu przez kierownika jednostki i Głównego Księgowego.

W zakresie budżetu i wieloletniej prognozy finansowej

1. Stwierdzono nieprawidłowe określenie przez jednostkę kwoty wolnych środków według stanu na dzień 31 grudnia 2014 roku, co wynikało z nieprawidłowego prowadzenia ewidencji księgowej (bilans z wykonania budżetu zawierał dane nierzetelne – patrz uwagi wyżej dotyczące bilansu). Wolne środki stanowiły źródło finansowania rozchodów w 2015 roku, zgodnie z postanowieniami uchwały nr XII/75/2015 Rady Gminy Skierniewice z dnia

27 listopada 2015 roku w sprawie zmian budżetu na 2015 rok. Według ustaleń RIO w Łodzi prawidłowo ustalona kwota wolnych środków to 34.975,30 zł, która to kwota wynikała z wyliczenia - stan środków na rachunku bankowym na 31 grudnia 2014 roku - 261.653,88 zł plus należności od budżetów w wysokości 109.450,02 zł (saldo konta 224 strona Wn) minus subwencja oświatowa na wydatki roku następnego w wysokości 311.960,00 zł (saldo konta 909 strona Ma) minus zobowiązania wobec budżetów w wysokości 22.885,27 zł (saldo konta 224 strona Ma) minus pozostałe zobowiązania w wysokości 1.283,33 zł (saldo kont: 223 i 240 strona Ma). **Różnica pomiędzy ustaloną kwotą wolnych środków przez Gminę a kwotę wyliczoną przez RIO w Łodzi wynosiła 341.253,83 zł.**

Oznacza to, że Rada Gminy przyjmując w 2015 roku wolne środki jako źródło finansowania rozchodów, faktycznie uchwaliła budżet nie zrównoważony (kwota planowanych dochodów i przychodów była niższa niż kwota wydatków i rozchodów), co do którego powinno być podjęte postępowanie nadzorcze w związku z istotnym naruszeniem prawa. Planowana kwota wolnych środków nie znajdowała odzwierciedlenia w stanie środków pieniężnych, którymi dysponowała jednostka. Z uwagi na przedstawianie w sprawozdawczości budżetowej i finansowej nierzetelnych danych organ nadzoru nie miał możliwości podjęcia stosownych działań w powyższym zakresie.

2. Analiza wieloletniej prognozy finansowej Gminy Skierniewice na lata 2014 – 2017 (z informacją o prognozie długu na lata 2014 – 2027), wprowadzonej uchwałą nr XXXI/168/2014 roku Rady Gminy Skierniewice z dnia 31 stycznia 2014 roku (z uwzględnieniem zmian wprowadzonych w trakcie roku - ostatnia zmiana wprowadzona uchwałą nr III/9/2014 z dnia 30 grudnia 2014 roku) oraz wieloletniej prognozy finansowej (WPF) na lata 2015 - 2018 (z informacją o prognozie długu na lata 2015 – 2028), wprowadzonej uchwałą nr IV/15/2015 z dnia 30 stycznia 2015 roku (z uwzględnieniem zmian wprowadzonych w trakcie roku - ostatnia zmiana wprowadzona uchwałą nr XII/85/2015 z dnia 30 grudnia 2015 roku) wykazała, że przyjęte w niej założenia w zakresie planowanych wielkości rozchodów dla podanych niżej okresów spłat były niezgodne z postanowieniami umów kredytowych i pożyczkowych, a mianowicie:
 - w WPF-ie na lata 2014 – 2017 zaplanowano spłaty zobowiązań kredytowych w następujących wielkościach: w 2016 roku – 1.065.379,00 zł, w 2017 roku – 965.379,00 zł, w 2018 roku – 890.743,00 zł, w 2019 roku – 877.549,00 zł, w 2022 roku – 312.057,00 zł, w 2023 roku – 287.057,00 zł, w 2024 roku 243.520,38 zł, natomiast według zapisów obowiązujących umów kredytowych spłaty rat kapitałowych powinny odbywać się w sposób następujący: w 2016 roku – 1.128.444,00 zł, w 2017 roku - 1.128.444,00 zł, w 2018 roku – 1.128.444,00 zł, w 2019 roku – 1.033.708,00 zł, w 2022 roku – 326.700,00 zł, w 2023 roku – 310.032,00 zł, w 2024 roku 256.032,00 zł,
 - w WPF-ie na lata 2015 – 2018 zaplanowano spłaty zobowiązań kredytowych w następujących wielkościach: w 2017 roku - 1.155.116,87 zł, w 2018 roku – 1.080.480,00 zł, w 2019 roku – 1.099.528,00 zł, w 2020 roku – 900.900,00 zł, w 2028 roku – 293.948,00 zł, natomiast według zapisów obowiązujących umów kredytowych spłaty rat kapitałowych powinny odbywać się następująco: w 2017 roku - 1.286.537,92 zł, w 2018 roku – 1.286.537,92 zł, w 2019 roku – 1.224.103,92 zł, w 2020 roku – 1.002.329,92 zł, w 2028 roku – 350.819,51 zł.

Konsekwencją powyższego było przedstawienie w wieloletniej prognozie finansowej Gminy Skierniewice nieprawidłowych wielkości w zakresie poziomu spłaty zadłużenia Gminy Skierniewice w poszczególnych latach objętych prognozą długu. Również dynamika zmian w planowanych kosztach obsługi zadłużenia nie korelowała ze zmianami poziomu zadłużenia np. w WPF-ie na lata 2014 -2017 jednostka zaplanowała dla roku 2015 wzrost poziomu zadłużenia o 10% w stosunku do roku poprzedniego, natomiast wielkość planowanych odsetek dla 2015 roku była niższa o 58% w stosunku do planowanych odsetek z 2014 roku. Szczegółowe ustalenia w tym zakresie zawarto w załączniku nr 56 protokołu kontroli oraz na stronach 99 - 100 protokołu.

Ponadto stwierdzono, że prognozowane w WPF-ie na lata 2014 - 2017 wartości ze sprzedaży składników majątkowych na lata 2015 - 2016 nie znajdowały odzwierciedlenia w dokumentacji źródłowej dotyczącej nieruchomości przeznaczonych do sprzedaży, a mianowicie w 2015 roku zaplanowano dochody w wysokości 660.000,00 zł i w 2016 roku w wysokości 500.000,00 zł, natomiast według dokumentacji źródłowej (operaty szacunkowe działek przeznaczonych do sprzedaży) łączna wartość ww. składniku majątku przeznaczonych do sprzedaży wynosiła 661.300,00 zł.

Powyższe wskazuje, że kontrolowana jednostka sporządzając wieloletnie prognozy finansowe nie przestrzegała wymogu art. 226 ustawy o finansach publicznych, zgodnie z którym - wieloletnia prognoza finansowa powinna być realistyczna i określać dla każdego roku objętego prognozą, m.in.,: 1) dochody bieżące oraz wydatki bieżące budżetu jednostki samorządu terytorialnego, w tym na obsługę długu, gwarancje i poręczenia; 2) dochody majątkowe, w tym dochody ze sprzedaży majątku, oraz wydatki majątkowe budżetu jednostki samorządu terytorialnego; 3) wynik budżetu jednostki samorządu terytorialnego; 4) przychody i rozchody budżetu jednostki samorządu terytorialnego, z uwzględnieniem długu zaciągniętego oraz planowanego do zaciągnięcia, 5) kwotę długu jednostki samorządu terytorialnego oraz sposób sfinansowania jego spłaty.

2. Analiza zabezpieczenia środków finansowych w budżecie Gminy na realizację inwestycji pt. "Rozbudowa i przebudowa budynku OSP i Świetlicy wiejskiej w części dotyczącej Świetlicy wraz z infrastrukturą w Miedniewicach" wykazała, że Gmina nieprawidłowo określała w WPF na lata 2014-2017 i w WPF na lata 2015-2018 limity zobowiązań na realizację przedsięwzięcia. Uchwałą nr XXII/111/2013 z dnia 30 stycznia 2013 roku w sprawie uchwalenia Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Skierniewice na lata 2013-2017, Rada Gminy w wykazie przedsięwzięć zaplanowała realizację ww. zadania w latach 2013-2015, z planowanymi łącznie nakładami finansowymi 600.000,00 zł, w tym limit wydatków w 2013 roku w wysokości 200.000,00 zł, w 2014 roku - 200.000,00 zł oraz limit wydatków w roku 2015 - 200.000,00 zł. Uchwałą Rady Gminy nr XXVIII/154/2013 z dnia 30 października 2013 roku w sprawie zmiany Wieloletniej Prognozy Finansowej zwiększono nakłady na przedmiotowe zadanie, ustalając je w wysokości 1.000.000,00 zł, z limitem zobowiązań 1.000.000,00 zł i limitem wydatków na 2013 rok - 200.000,00 zł, na rok 2014 - 390.000,00 zł i na rok 2015 - 410.000,00 zł. Wieloletnia prognoza finansowa na lata 2014-2017, przyjęta uchwałą Rady Gminy Skierniewice nr XXXI/168/14 z dnia 31 stycznia 2014 roku, w wykazie przedsięwzięć ujmowała powyższe zadanie do realizacji w latach 2014-2015 określając łączne nakłady w kwocie 1.061.977,00 zł, w tym limit wydatków na 2014 rok

511.929,00 zł, na 2015 rok 488.071,00 zł i limit zobowiązań **1.000.000,00 zł**. Na dzień 31 stycznia 2014 roku wartość zaciągniętych przez Gminę zobowiązań wynosiła 976.738,01 zł, w związku z czym, przy ustalonych nakładach 1.061.977,00 zł, limit zobowiązań powinien wynosić 85.238,99 zł, a nie jak zapisano w WPF-ie 1.000.000,00 zł. Analogiczna sytuację odnotowano w WPF-ie przyjętym uchwałą nr IV/15/2015 z dnia 30 stycznia 2015 roku w sprawie uchwalenia Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Skierniewice na lata 2015-2018. Rada Gminy w wykazie przedsięwzięć ujęła realizację przedmiotowego zadania w roku 2015, planując łączne nakłady finansowe na zadanie 1.061.977,00 zł z limitem wydatków na 2015 rok 835.297,00 zł i limitem zobowiązań 835.297,00 zł. Wartość zaciągniętych zobowiązań na 30 stycznia 2015 roku wynosiła 976.738,01 zł, w związku z czym przy łącznych planowanych nakładach na zadanie 1.061.977,00 zł, limit zobowiązań w WPF na rok 2015 mógł wynosić 85.238,99 zł.

W zakresie realizacji dochodów z tytułu podatków i opłat

1. Ewidencji podatków i opłat dokonywano w oparciu o uregulowania zawarte w Instrukcji w sprawie ewidencji i poboru podatków i opłat, stanowiącej załącznik nr 1 do zarządzenia nr 56/2013 Wójta Gminy Skierniewice z dnia 29 listopada 2013 roku w sprawie przepisów wewnętrznych regulujących gospodarkę finansową Urzędu Gminy, która nie spełniała wymogów obowiązującego w tym zakresie rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 25 października 2010 roku w sprawie zasad rachunkowości oraz planów kont dla organów podatkowych jednostek samorządu terytorialnego (Dz. U. nr 208, poz. 1375). Przywołane rozporządzenie stawiało wymóg uszczegółowienia zasad ewidencji operacji księgowych dotyczących podatków lokalnych, uwzględniając w nich wszystkie możliwe formy płatności, powiązania kont w odniesieniu do danego typu operacji oraz zasady tworzenia i funkcjonowania kont analitycznych oraz kont pozabilansowych. Instrukcja obowiązująca w jednostce określała tylko w tym zakresie konta wynikające z ww. rozporządzenia, bez opisu zasad ich funkcjonowania w odniesieniu do dochodów podatkowych oraz ich wzajemnego powiązania, a w podstawie jej opracowania przywołano nieobowiązujące rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 21 czerwca 2006 roku w sprawie zasad rachunkowości i planu kont dla prowadzenia ewidencji podatków i opłat.
2. Obowiązujący w jednostce plan kont nie przewidywał konta pozabilansowego 991- rozrachunki z inkasentami z tytułu pobieranych przez nich podatków, chociaż organ stanowiący przewidział taką formę uiszczania podatków. W związku z powyższym zgodnie z § 12 ust. 1 pkt 1b ww. rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 25 października 2010 roku, przy funkcjonującym w jednostce inkasie, pobierane przez inkasentów podatki przypisane na kontach podatników, powinny być ewidencjonowane na wskazanym koncie pozabilansowym.
3. Przyjęty przez jednostkę sposób ewidencji dochodów podatkowych naruszał przepisy art. 39 w zw. z art. 5 ustawy o finansach publicznych, zgodnie z którymi - jednostki samorządu terytorialnego (w tym jednostki budżetowe) dysponujące środkami publicznymi zobowiązane są do ewidencji operacji gospodarczych w zakresie m.in. dochodów budżetowych z uwzględnieniem właściwej podziałki klasyfikacji budżetowej w odniesieniu do danego zdarzenia gospodarczego. Klasyfikacja budżetowa została ustalona w przepisach rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 2 marca 2010 roku w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów

i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych (tekst jednolity Dz. U. z 2014 r., poz. 1053 ze zm.). Z zapisów na kontach syntetycznych oraz wyjaśnień Kierownika Referatu Finansowego wynikało, że wszystkie wpływy z tytułu podatków, niezależnie od rodzaju należności (podatek od nieruchomości, podatek rolny, podatek leśny), ujmowano jako łączne zobowiązanie pieniężne w § 032 – podatek rolny, a następnie w celu sporządzenia sprawozdania i przekazania go RIO w Łodzi, za wymagany okres sprawozdawczy (kwartał), **w oparciu o informacje uzyskane z księgowej ewidencji podatkowej, nanoszono ręcznie wartości dla poszczególnych podatków.** Przyjęty przez jednostkę sposób ewidencji dochodów podatkowych spowodował, że suma wartości dochodów wykazanych w poszczególnych paragrafach podatkowych w jednostkowym sprawozdaniu Rb-27S sporządzonym przez Urząd Gminy i sprawozdaniu Rb-27S sporządzonym przez Gminę Skierniewice różniła się od wartości wykazanych w zbiorczym sprawozdaniu Rb27S przekazywanym do RIO. W analogiczny sposób dokonywano ewidencji dochodów z tytułu usług opiekuńczych realizowanych przez GOPS oraz dochodów za korzystanie z wyżywienia w stołówkach szkolnych realizowanych przez jednostki oświatowe, co szczegółowo opisano w *protokole kontroli*.

4. Podstawę do wyliczenia wynagrodzenia za inkaso podatków i opłat lokalnych ustalano w sposób naruszający postanowienia uchwały organu stanowiącego. Rada Gminy Skierniewice uchwałami nr IV/14/11 z dnia 25 lutego 2011 roku i nr VI/33/15 z dnia 15 marca 2015 roku w sprawie poboru podatków i opłat, zarządziła pobór podatków rolnego, leśnego, od nieruchomości i opłaty od posiadania psów od osób fizycznych w drodze inkasa oraz określiła wysokość wynagrodzenia na 8% zainkasowanych kwot. Jednostka naliczając wynagrodzenie dla inkasentów, uwzględniała w podstawie do jego ustalenia, poza kwotami zainkasowanych podatków, również zainkasowane kwoty zaległości podatkowych, odsetek i kosztów upomnień wystawianych przez organ podatkowy. W konsekwencji wypłacano inkasentom wynagrodzenia w kwotach wyższych, niż określił organ stanowiący w ww. uchwałach. Należy zauważyć, że obowiązki inkasenta reguluje ustawa Ordynacja podatkowa, która w art. 9 określając inkasenta, wskazując, że może nim być osoba fizyczna, osoba prawna lub jednostka organizacyjna niemająca osobowości prawnej, zobowiązana do **poboru od podatnika podatku** (nie zaległości i innych kosztów) i wpłacenia go we właściwym terminie organowi podatkowemu.
5. Kontrola wynagrodzeń za inkaso podatków i opłat lokalnych wykazała, że wypłacano inkasentom poza przysługującym im wynagrodzeniem, należności określone jako „za dojazdy”, których możliwości wypłaty nie przewidywały powszechnie obowiązujące przepisy prawa, jak również akty prawa miejscowego. Wysokość wypłacanych z tego tytułu należności była różna dla poszczególnych inkasentów i wynosiła od 7,20 zł do 93,60 zł miesięcznie. Wypłacone kwoty z powyższego tytułu w skali roku dla wszystkich inkasentów wynosiły za 2014 rok - 1.463,20 zł i za rok 2015 - 1.924,00 zł. Zgodnie z wyjaśnieniem Wójta Gminy, powyższa należność rekompensowała inkasentom zwrot kosztów dojazdu do Urzędu Gminy w celu rozliczenia zebranego inkasa danej raty podatku. Wysokość kwoty do wypłaty ustalano w oparciu o cenę biletu określonego przez PKS sp. z o.o. Skierniewice za przejazd z miejscowości zamieszkania inkasenta do m. Skierniewice i mnożono przez liczbę przejazdów inkasenta do Urzędu Gminy. Kontrolujące ustaliły, że koszty dojazdów w celu rozliczenia inkasa przez inkasenta z miejscowości Mokra Prawa w roku 2014 wynosiły 302,40 zł, co przy ustalonej cenie biletu na trasie Mokra Prawa-Skierniewice (7,20 zł w obydwie

strony) wskazuje, że inkasent w celu rozliczenia zainkasowanych w 2014 roku kwot łącznego zobowiązania pieniężnego podróżował do Urzędu Gminy 42 razy. W roku 2015 wartość wypłaconych inkasentowi „kosztów dojazdu” wynosiła 410,40 zł co wskazuje, że inkasent w celu rozliczenia zebranego inkasa odbył do Urzędu Gminy 57 podróży.

6. W wyniku analizy deklaracji złożonych przez podatników podatku od nieruchomości - osoby prawne, kontrolujące stwierdziły, że:
- (...)². Zgodnie z art. 1a ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 roku o podatkach i opłatach lokalnych (tekst jednolity Dz. U. 2014, poz. 849 ze zm.), grunty, budynki i budowle związane z prowadzeniem działalności gospodarczej to grunty, budynki i budowle będące w posiadaniu przedsiębiorcy lub innego podmiotu prowadzącego działalność gospodarczą, z wyjątkiem budynków mieszkalnych oraz gruntów związanych z tymi budynkami chyba, że przedmiot opodatkowania nie jest i nie może być wykorzystywany do prowadzenia tej działalności ze względów technicznych³. Przesłanka niemożności wykorzystania budynku lub gruntu do prowadzenia działalności gospodarczej powinna być wyjaśniona przez organ podatkowy. Organ podatkowy podjęcia takich działań zaniechał. (...)⁴,
 - (...)⁵,
 - weryfikacja deklaracji składanych przez podatników na poszczególne lata wykazała różnice w deklarowanych przedmiotach opodatkowania bez wskazania informacji uzasadniających wprowadzone zmiany. (...)⁶. Organ podatkowy nie podjął działań mających na celu potwierdzenie prawidłowości danych wykazanych w deklaracjach roku bieżącego, a tym samym i w latach poprzednich.

Opisane powyżej nieprawidłowości i różnice pomiędzy danymi prezentowanymi w deklaracjach podatkowych a danymi wynikającymi z ewidencji gruntów wskazują, że organ podatkowy zaniechał podjęcia czynności weryfikacyjnych w odniesieniu do złożonych deklaracji, których

² Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w deklaracji podatkowej i innych dokumentach składanych przez podatników). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

³ Według brzmienia przepisu obowiązującego do dnia 31 grudnia 2015 roku.

⁴ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 3 (dane zawarte w aktach postępowania podatkowego, kontroli podatkowej) ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa. Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

⁵ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 3 (dane zawarte w aktach postępowania podatkowego, kontroli podatkowej) ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa. Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

⁶ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 3 (dane zawarte w aktach postępowania podatkowego, kontroli podatkowej) ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa. Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

obowiązek podjęcia wynikał z art. 272 i art 274a § 2 ustawy Ordynacja podatkowa.

- odsetki od nieterminowych wpłat podatku naliczono i pobierano w groszach, co pozostawało w sprzeczności z art. 63 § 1 ustawy Ordynacja podatkowa, zgodnie z którym - odsetki za zwłokę zaokrągla się do pełnych złotych w ten sposób, że końcówki kwot wynoszące mniej niż 50 groszy pomija się, a wynoszące 50 groszy i więcej podwyższa do pełnych złotych.
- 7. Analiza wydanych w latach 2013-2015 decyzji w sprawie podatku od nieruchomości dla osób fizycznych - prowadzących działalność gospodarczą oraz informacji stanowiących podstawę wydania decyzji, wykazała nieprawidłowe, niezgodne z ewidencją gruntów i budynków, opodatkowanie gruntów i budynków w przypadku podatników o numerach ewidencyjnych (...) ⁷, a mianowicie:
 - (...) ⁸. Wskazać należy, że dla potrzeb **podatku od nieruchomości** - zgodnie z art. 21 ustawy z dnia 17 maja 1989 roku ustawy Prawo geodezyjne i kartograficzne (tekst jednolity Dz. U. z 2015 r., poz. 520), wiążącą dla organów podatkowych jest klasyfikacja gruntów wynikająca z ewidencji, której prowadzenie i aktualizacja, zgodnie z art. 22 ww. ustawy, należy do kompetencji starosty właściwego ze względu na miejsce położenie nieruchomości. W związku z tym, ani organ podatkowy, ani też podatnik, nie mają podstaw do samodzielnych ustaleń co do klasyfikacji gruntu. Analogiczną nieprawidłowość odnotowano u podatnika (...) ⁹, którego grunty (...) ¹⁰ sklasyfikowane w ewidencji gruntów jako tereny przemysłowe, oznaczone symbolem (Ba), opodatkowano w latach 2013-2015 podatkiem rolnym,
 - (...) ¹¹,

⁷ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

⁸ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 3 (dane zawarte w aktach postępowania podatkowego, kontroli podatkowej) ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa. Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

⁹ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

¹⁰ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 3 (dane zawarte w aktach postępowania podatkowego, kontroli podatkowej) ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa. Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

¹¹ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 3 (dane zawarte w aktach postępowania podatkowego, kontroli podatkowej) ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa. Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

- w decyzjach wymiarowych wydanych dla podatnika o numerze ewidencyjnym (...) ¹² wykazano do opodatkowania grunty niezgodnie z danymi wynikającymi z ewidencji gruntów prowadzonej przez Starostę Skierniewickiego. (...) ¹³,
 - w decyzjach wydanych na lata 2013, 2014 i 2015 dla podatników o numerach (...) ¹⁴, do opodatkowania oprócz budynków i gruntów związanych z prowadzoną działalnością gospodarczą, przyjęto grunty i budynki w kategorii pozostałe. (...) ¹⁵. Zgodnie z art. 1a ust. 1 pkt 3 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych - grunty, budynki i budowle związane z prowadzeniem działalności gospodarczej to grunty, budynki i budowle będące w posiadaniu przedsiębiorcy lub innego podmiotu prowadzącego działalność gospodarczą chyba, że przedmiot opodatkowania nie jest i nie może być wykorzystywany do prowadzenia tej działalności ze względów technicznych. Podatnicy nie wskazali faktów uniemożliwiających wykorzystanie gruntów i budynków wykazanych jako pozostałe, będących w ich posiadaniu, do prowadzenia działalności gospodarczej, a z przedłożonej do kontroli dokumentacji wynikało, że organ podatkowy takiej wiedzy nie posiadał i nie podjął działań wyjaśniających, mających na celu ustalenie stanu faktycznego, przyjmując do opodatkowania ww. grunty i budynki wg stawek jak dla gruntów i budynków pozostałych. Jak wskazano powyżej, przesłanka niemożności wykorzystania gruntu do prowadzenia działalności gospodarczej powinna być przez organ podatkowy wyjaśniona w sposób sformalizowany ustawą Ordynacja podatkowa. Organ podatkowy takich czynności zaniechał. Samo stwierdzenie organu podatkowego, że dane budynki nie są wykorzystywane do działalności gospodarczej jest niewystarczające i nie stanowi podstawy do ustalenia właściwej stawki podatkowej.
8. Kontrola wydanych w okresie lat 2013-2015 decyzji w sprawie ulg w zakresie podatku od nieruchomości i podatku od środków transportowym wykazała, że:
- w decyzji nr 3120.17.2015 z dnia 24 kwietnia 2015 roku w sprawie umorzenia zaległości w podatku od nieruchomości - osobie prawnej, organ podatkowy odniósł się do należności w wysokości 313,00 zł, która na dzień złożenia wniosku przez podatnika nie była zaległością, czym naruszył art. 67a § 1 pkt 3 ustawy Ordynacja podatkowa, zgodnie z którym - organ

¹² Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

¹³ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 3 (dane zawarte w aktach postępowania podatkowego, kontroli podatkowej) ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa. Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

¹⁴ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

¹⁵ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 3 (dane zawarte w aktach postępowania podatkowego, kontroli podatkowej) ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa. Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

podatkowy, na wniosek podatnika, z zastrzeżeniem art. 67b, w przypadkach uzasadnionych ważnym interesem podatnika lub interesem publicznym, może umorzyć w całości lub w części zaległości podatkowe, odsetki za zwłokę lub opłatę prolongacyjną. Na wniosek podatnika z dnia 3 grudnia 2014 roku, w którym nie sprecyzowano okresu jakiego dotyczą zaległości, organ podatkowy umorzył podatnikowi zaległość z roku 2011 w kwocie 1.236,00 zł plus 510,10 zł odsetki, zaległość z roku 2012 w wysokości 835,00 zł plus 234,60 zł odsetki, zaległość z 2013 roku w kwocie 7.443,10 zł plus odsetki w wysokości 1.321,80 zł oraz zaległość z roku 2014 w kwocie 313,00 zł bez uszczegółowienia, których rat z roku 2014 dotyczy wnioskowana zaległość. Jako, że podatnikiem podatku była osoba prawna i termin płatności raty XII/2014 upływał 15 grudnia 2014 roku, na dzień złożenia wniosku, tj. na dzień 3 grudnia 2014 rok podatnik nie posiadał zaległości z tytułu tej raty, stąd nie miał tu zastosowania przywołany wyżej przepis prawa,

- w decyzji nr 3123.8.2015 z dnia 1 kwietnia 2015 roku organ podatkowy błędnie sformułował rozstrzygnięcie wydanej decyzji, nie określił w niej okresu zastosowanej ulgi oraz nie zamieścił uzasadnienia faktycznego, czym naruszył art. 67a § 1 pkt 3 oraz art. 210 § 1 pkt 5 i 6 ustawy Ordynacja podatkowa, zgodnie z którymi - organ podatkowy na wniosek podatnika może umorzyć zaległości podatkowe i odsetki za zwłokę (a nie podatek), a wydana decyzja zawierać powinna, w szczególności rozstrzygnięcie oraz uzasadnienie faktyczne i prawne. Rozstrzygnięcie w przywołanej decyzji ograniczało się tylko do treści „W związku z zaistniałą sytuacją Wójt Gminy postanowił umorzyć naliczony podatek”.
- decyzje o numerach: 3120.1.7B.2013 z dnia 11 marca 2013 roku, 3120.11.2015 z dnia 27 stycznia 2015 roku, 3120.17.2015 z dnia 24 kwietnia 2015 roku, wydano na wnioski, które w swojej treści nie precyzowały żądań podatników, co pozostawało w sprzeczności z art. 67a § 1 pkt 3 oraz art. 210 § 1 pkt 5 ustawy Ordynacja podatkowa, zgodnie z którymi - organ podatkowy może umorzyć w całości lub w części zaległości podatkowe, odsetki za zwłokę na wniosek podatnika, a rozstrzygnięcie decyzji w sprawie takiej ulgi, winno odnosić się do zgłoszonego przez podatnika konkretnego żądania,
- w decyzjach: nr 3124.4.2013 z dnia 21 lutego 2013 roku w sprawie rozłożenia na raty zapłaty należności z tytułu I raty podatku od środków transportowych z 2013 roku, wydanej na wniosek podatnika z dnia 18 lutego 2013 roku; nr 3124.16.2013 z dnia 20 września 2013 roku w sprawie odroczenia terminu płatności II raty podatku od środków transportowych z 2013 roku, wydanej na wniosek podatnika z dnia 19 września 2013 roku; nr 3124.16.2014 z dnia 2 października 2014 roku w sprawie odroczenia terminu płatności II raty podatku od środków transportowych z 2014 roku, wydanej na wniosek podatnika z dnia 30 września 2014 roku i w decyzji nr 3124.13.2015 z dnia 8 maja 2015 roku w sprawie odroczenia zapłaty podatku z tytułu I raty 2015 roku, wydanej na wniosek podatnika z dnia 30 kwietnia 2015 roku, wskazano błędną treść podjętego rozstrzygnięcia. W rozstrzygnięciach wymienionych decyzji odniesiono się do ulg w zapłacie podatku od środków transportowych, natomiast na dzień złożenia wniosków przedmiotowe należności stanowiły już zaległości w przedmiotowym podatku i do zaległości powinny odnosić się postanowienia wydanych decyzji,
- podstawę wydania w 2013 roku decyzji w sprawie ulg w zapłacie podatku od środków transportowych stanowiły wnioski podatników, które w swojej treści nie wskazywały ważnego interesu podatnika, uniemożliwiającego mu uregulowanie należności podatkowych. Organ podatkowy przed wydaniem

decyzji nie wezwał podatników do udokumentowania istnienia przesłanek wskazujących na możliwość przyznania wnioskowanej ulgi w zapłacie przedmiotowego podatku.

9. Kontrola wydanych decyzji dotyczących zwolnień z podatku rolnego z tytułu nabycia gruntów na powiększenie gospodarstwa rolnego wykazała, że:
 - w pięciu na 11 skontrolowanych decyzji błędnie ustalono początek okresu objętego zwolnieniem przy właściwym ustaleniu całego okresu zastosowania zwolnienia. W sentencjach wymienionych wyżej decyzji przyjęto początek stosowania zwolnienia od pierwszego dnia miesiąca następującego po miesiącu, w którym zawarto umowę sprzedaży. Zgodnie z art. 12 ust. 3 ustawy z dnia 15 listopada 1984 roku o podatku rolnym (tekst jednolity Dz. U. z 2013 r., poz. 1381 ze zm.), okres zwolnienia z opłat podatku rolnego z tytułu określonego art. 12 ust. 1 pkt 4 wynosi 5 lat, i liczy się od pierwszego dnia miesiąca następującego po miesiącu, w którym zawarto umowę sprzedaży gruntów. Ponieważ przedmiotowe zwolnienie udzielane jest na wniosek podatnika, stosuje się je - zgodnie z art. 13d ust. 3 ww. ustawy - od pierwszego dnia miesiąca następującego po miesiącu, w którym złożono wniosek,
 - decyzję nr 1/2013 z dnia 12 czerwca 2013 roku w sprawie zwolnienia z tytułu zakupu gruntów wydano na wniosek podatnika, który nie potwierdził spełnienia warunku (brak pokrewieństwa kupującego ze sprzedającym grunt) wynikającego z art. 12 ust. 5 ustawy o podatku rolnym.
10. Analiza prawidłowości opodatkowania podatkiem od środków transportowych (osoby fizyczne i osoby prawne) wykazała, że organ podatkowy w odniesieniu do składanych przez podatników deklaracji zaniechał czynności sprawdzających mających na celu stwierdzenie ich formalnej poprawności i zgodności danych w nich wykazanych ze stanem faktycznym, które powinny być podjęte na podstawie art. 272 ustawy Ordynacja podatkowa. Na powyższe zaniechania wskazywały nieprawidłowości:
 - (...) ¹⁶,
 - (...) ¹⁷,
 - wszystkie skontrolowane deklaracje i ich korekty nie posiadały adnotacji potwierdzających przeprowadzenie przez organ podatkowy czynności sprawdzających, o których mowa w art. 272 ustawy Ordynacja podatkowa.
12. Analiza realizacji dochodów budżetowych w 2013 roku oraz w 2014 roku z tytułu podatku od środków transportowych wykazała, że kontrolowana jednostka przyjmowała do planu finansowego dochody w wartościach, które nie miały odzwierciedlenia w dokumentacji w tym zakresie. Na rok 2014 zaplanowano do uzyskania dochody z tytułu podatku od środków

¹⁶ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 3 (dane zawarte w aktach postępowania podatkowego, kontroli podatkowej) ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa. Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

¹⁷ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 3 (dane zawarte w aktach postępowania podatkowego, kontroli podatkowej) ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa. Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

transportowych od osób prawnych w wysokości 60.000,00 zł - czterokrotnie wyższej, niż kwota przypisu, która wynosiła 13.971,04 zł i czterokrotnie wyższej od dochodów z tego tytułu wykonanych w roku poprzednim - 14.485,00 zł. Należy wskazać, że stawki w przedmiotowym podatku od 2011 roku nie ulegały zmianie. Powyższy wniosek potwierdza także poziom wykonania dochodów z tego tytułu w 2014 roku, który stanowił tylko 23% dochodów planowanych do uzyskania.

13. Kontrola terminowości wpłat podatku od środków transportowych wykazała przypadki zaniechania naliczenia i pobrania odsetek od wpłat dokonanych po terminie wskazanym w art. 11 ust. 1 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych oraz przypadki pobrania odsetek w niewłaściwej wysokości, czym naruszono art. 55 § 1 i § 2 ustawy Ordynacja podatkowa, zgodnie z którym odsetki za zwłokę wpłacane są bez wezwania organu podatkowego, jeżeli dokonana wpłata nie pokrywa kwoty zaległości podatkowej wraz z odsetkami za zwłokę, wpłatę tę zalicza się proporcjonalnie na poczet kwoty zaległości podatkowej oraz kwoty odsetek za zwłokę w stosunku, w jakim w dniu wpłaty, pozostaje kwota zaległości podatkowej do kwoty odsetek za zwłokę, oraz art. 63 § 1 ww. ustawy, stosownie do którego - odsetki za zwłokę zaokrąglą się do pełnych złotych w ten sposób, że końcówki kwot wynoszące mniej niż 0,50 zł pomija się, a końcówki kwot wynoszące 0,50 zł i więcej groszy podwyższa się do pełnych złotych. (...) ¹⁸.
14. Stwierdzono podejmowanie czynności windykacyjnych w stosunku do podatników podatku od nieruchomości, podatku od środków transportowych i podatku rolnego z naruszeniem obowiązujących do dnia 20 maja 2014 roku przepisów rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 22 listopada 2001 roku w sprawie wykonania niektórych przepisów ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (Dz. U. nr 137, poz. 1541 ze zm.), oraz przepisów rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 20 maja 2014 roku w sprawie postępowania wierzycieli należności pieniężnych przy podejmowaniu czynności zmierzających do zastosowania środków egzekucyjnych (Dz. U. z 2014 r., poz. 656).

W zakresie dochodów z majątku

1. Analiza wykonania budżetu za 2013 rok oraz za 2014 rok wykazała, że kontrolowana jednostka nie dokonywała bieżącej aktualizacji planu finansowego w zakresie dochodów ze sprzedaży majątku. Z zaplanowanych w budżecie Gminy na 2013 rok dochodów ze sprzedaży nieruchomości w kwocie 100.000,00 zł, Gmina zrealizowała dochody w wysokości 9.460,00 zł, natomiast w 2014 roku zaplanowane dochody z ww. tytułu wynosiły po zmianach 536.314,12 zł, a zrealizowano je w 5,4% tj. w kwocie 37.910,00 zł, w tym kwotę 8.950,00 zł stanowiły dochody ze sprzedaży dokonanych w 2013 roku. Kontrolowana jednostka w trakcie roku budżetowego nie dokonywała zmian planu ustalonego w tym zakresie uchwałą budżetową. Po dokonanej sprzedaży nieruchomości, które miały miejsce w 2013 roku (akty notarialne podpisane w styczniu 2014 roku), jak również po negatywnych przetargach na zbycie nieruchomości w 2014 roku, jednostka posiadała wiedzę, że zakładane kwoty dochodów nie będą

¹⁸ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

zrealizowane. Bieżąca analiza przebiegu wykonania budżetu umożliwia terminowe podejmowanie działań korygujących przyjęte założenia dotyczące gromadzenia dochodów i dokonywania wydatków.

2. Jednostka zaklasyfikowała środki, uzyskane od spółki z przeznaczeniem na zapłatę podatku VAT naliczonego od aportu wniesionego w postaci nieruchomości gruntowych do ww. spółki, jako dochód ze sprzedaży majątku (w § 087). Powyższe naruszało przepisy rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 2 marca 2010 roku w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych, w świetle których środki te powinny być ujęte jako dochody bieżące. Ponadto stwierdzono, że faktury VAT nr 1/7850/2014 dokumentującej wniesienie aportu do spółki, wystawionej w dniu 28 listopada 2014 roku na kwotę 1.244.844,00 zł plus podatek VAT w kwocie 286.314,12 zł, jednostka nie ujęła w ewidencji księgowej, czym naruszyła art. 20 ust. 1 ustawy o rachunkowości, zgodnie z którym - do ksiąg rachunkowych okresu sprawozdawczego należy wprowadzić, w postaci zapisu, każde zdarzenie, które nastąpiło w tym okresie sprawozdawczym.
3. W wyniku kontroli postępowania przetargowego na sprzedaż nieruchomości położonych w m. Sierakowice Prawe i w m. Pruszków stwierdzono, że:
 - w odniesieniu do zbywanych nieruchomości w m. Pruszków nie udokumentowano faktu publikacji w prasie lokalnej informacji o wywieszeniu wykazu nieruchomości przeznaczonych do zbycia, który to wymóg wynika z art. 35 ust. 1 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 roku o gospodarce nieruchomościami (tekst jednolity Dz. U. 2014, poz. 518 ze zm.), zgodnie z którym - właściwy organ sporządza i podaje do publicznej wiadomości wykaz nieruchomości przeznaczonych do sprzedaży. Wykaz ten wywiesza się na okres 21 dni w siedzibie właściwego urzędu, a ponadto informację o wywieszeniu tego wykazu podaje się do publicznej wiadomości przez ogłoszenie w prasie lokalnej oraz w inny sposób zwyczajowo przyjęty w danej miejscowości, a także na stronach internetowych właściwego urzędu,
 - w odniesieniu do sprzedaży wymienionych wyżej nieruchomości nie przeliczono ich ceny wywoławczej na równowartość euro wg kursu ogłoszonego przez Narodowy Bank Polski na dzień dokonania przeliczenia, którego to wymóg wynikał z § 6 ust. 6 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 14 września 2004 roku w sprawie sposobu i trybu przeprowadzania przetargów oraz rokowań na zbycie nieruchomości (tekst jednolity Dz. U. z 2014 r., poz. 1490).
4. Kontrola procedur związanych ze zbyciem w trybie bezprzetargowym nieruchomości gruntowej oznaczonej nr 566/1 w m. Mokra Prawa wykazała, że jednostka rozłożyła zapłatę należności za zbywaną nieruchomość na raty, nie naliczając przy tym stosownego oprocentowania oraz nie ustanawiając zabezpieczenia wierzytelności gminy w części ceny rozłożonej na raty, co naruszało art. 70 ust. 2 ustawy o gospodarce nieruchomościami.
5. Stwierdzono przypadek ustalenia rocznej opłaty z tytułu użytkowania wieczystego nieruchomości zabudowanej, oznaczonej numerami 359/2 w m. Budy Grabskie, z naruszeniem zasad wynikających z art. 72 ustawy o gospodarce nieruchomościami. Aktem notarialnym nr 5592/2013 z dnia 30 października 2013 roku ZHP - Komenda Hufca wykorzystująca nieruchomość gruntową na niezarobkową działalność opiekuńczą, kulturalną, leczniczą, oświatową, wychowawczą, z opłatą roczną wg stawki 0,3%, zbyła prawo użytkowania wieczystego przedmiotowej nieruchomości właścicielowi

Firmy Cateringowej „W pół drogi”, który oświadczył, że nabył przedmiotowe prawo w związku z prowadzoną przez niego działalnością gospodarczą. Wpis do księgi wieczystej nr KW LD1H/00015290/6 ustanawiający (...) ¹⁹ jako użytkownika wieczystego przedmiotowej działki miał miejsce w dniu 4 listopada 2013 roku. Gmina zobowiązana była ustalić wobec tego opłatę od nowego użytkownika, wg stawki 3% ceny nieruchomości, tj. 7.369,50 zł już za rok 2014. Natomiast zgodnie z ewidencją księgową nowy użytkownik opłatę według ww. stawki, wniósł na podstawie przekazanej mu informacji o aktualizacji opłaty, dopiero za rok 2015, natomiast za rok 2014 ustalono dla ww. opłatę za użytkowanie wieczyste, naliczoną wg stawki 0,3%.

6. Jednostka nie uchwaliła wieloletniego programu gospodarowania mieszkaniowym zasobem gminnym, naruszając art. 21 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 21 czerwca 2001 roku o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowym zasobie gminy i o zmianie Kodeksu cywilnego (tekst jednolity Dz. U. z 2014 r., poz. 150 ze zm.). Funkcjonujące w jednostce zasady wynajmowania lokali wchodzących w skład mieszkaniowego zasobu gminy, wprowadzone uchwałą nr XVI/98/2004 z dnia 30 kwietnia 2004 Rady Gminy Skierniewice, nie zawierały wymaganych przywołaną ustawą ustaleń i nie spełniały wymogów wieloletniego programu gospodarowania zasobem, co szczegółowo opisano w protokole kontroli.
7. Kontrola dotycząca dochodów z tytułu najmu lokali użytkowych oraz oddawania nieruchomości gminnych w dzierżawę dotychczasowym najemcom i dzierżawcom wykazała, że przed zawarciem kolejnych umów najmu lokali użytkowych i umów dzierżawy nie podawano do publicznej wiadomości wykazu tych nieruchomości, czym naruszono art. 35 ust. 1 ustawy o gospodarce nieruchomościami.
8. Od nieterminowych wpłat czynszów za najem lokali użytkowych, dzierżawę nieruchomości gruntowych i najem lokalu mieszkalnego w m. Żelazna 3A, jednostka zaniechała poboru odsetek, których pobór przewidywały zapisy umów zawieranych z najemcami i dzierżawcami. Kwota niepobranych odsetek od nieterminowych wpłat czynszu z tytułu najmu lokali użytkowych wynosiła łącznie 173,71 zł, kwota niepobranych odsetek od nieterminowych wpłat czynszu z tytułu dzierżawy nieruchomości gruntowych wynosiła 90,53 zł i niepobrane odsetki od nieterminowej wpłaty czynszu za najem lokalu mieszkalnego stanowiły kwotę 73,18 zł.
9. Kontrola prawidłowości zawierania umów najmu lokali mieszkalnych wykazała, że na podstawie umowy z dnia 10 marca 2014 roku jednostka oddała z mieszkaniowego zasobu gminy, w odpłatne używanie, lokal mieszkalny zlokalizowany w m. Żelazna 3A, na czas oznaczony, tj. na okres od dnia 1 marca 2014 roku do dnia 28 lutego 2017 roku, chociaż żądania zawarcia umowy na czas oznaczony nie zawierał wniosek najemcy. Powyższe naruszało art. 5 ust. 2 ustawy o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowym zasobie gminy i o zmianie Kodeksu cywilnego, zgodnie z którym - umowa o odpłatne używanie lokalu wchodzącego w skład mieszkaniowego zasobu gminy lub innych jednostek samorządu terytorialnego, z wyjątkiem lokalu socjalnego lub lokalu związanego ze stosunkiem pracy, może być zawarta

¹⁹ Wyłączono dane osobowe ze względu na prywatność osoby fizycznej - podstawa wyłączenia art.5 ust.2 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.23 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 roku Kodeks cywilny. Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

wyłącznie na czas nieoznaczony, chyba że zawarcia umowy na czas oznaczony żąda lokator.

W zakresie wydatków (dotacji) na realizację zadań zleconych, na podstawie umowy, jednostkom spoza sektora finansów publicznych

1. Jednostka nie uchwaliła na rok 2014 i 2015 rocznego programu współpracy z organizacjami pozarządowymi, z naruszeniem art. 5 ust.1 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 roku o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (tekst jednolity Dz. U. z 2014 r., poz. 1118 ze zm.). Zasady współpracy kontrolowanej jednostki z ww. podmiotami w latach 2014-2015 wynikały z przyjętego w dniu 29 października 2010 roku programu wieloletniego, którego opracowanie, zgodnie z art. 5a ust. 2 ww. ustawy, nosiło charakter czynności fakultatywnej i nie uchylało obowiązku przyjęcia programu rocznego.
2. W dniu 12 lutego 2014 roku Wójt Gminy Skierniewice ogłosił otwarty konkurs ofert dotyczący wsparcia realizacji zadań z zakresu upowszechniania kultury fizycznej i sportu. Podstawą do przyznania dotacji, wg ogłoszenia, była prawidłowo złożona i kompletna oferta, oceniona przez komisję konkursową, na podstawie kryteriów określonych w art. 15 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie. Ogłoszenie o konkursie nie precyzowało kryteriów oceny ofert, jakimi miała kierować się komisja, a która to ocena stanowiła podstawę przyznania dofinansowania realizacji zadania. Wskazane ustawowe kryteria oceny ofert, bez ustalenia ich istotności, i bez wyznaczenia jakiegokolwiek skali ocen, stanowiły o ryzyku dowolności formułowania ocen i propozycji komisji.
3. Ogłoszenia o otwartym konkursie ofert opublikowano nie zachowując 21 dniowego terminu wynikającego z art. 13 ust. 1 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, zgodnie z którym - termin do składania ofert nie może być krótszy, niż 21 dni od dnia ukazania się ostatniego ogłoszenia w Biuletynie Informacji Publicznej, w siedzibie organu administracji publicznej w miejscu przeznaczonym na zamieszczanie ogłoszeń, na stronie internetowej organu administracji publicznej. Ostatniej publikacji ogłoszenia dokonano na stronach internetowych i na BIP Urzędu Gminy w dniu 20 lutego 2014 roku, a termin złożenia ofert ustalono na 10 marca 2014 roku.
4. Z regulaminu pracy komisji konkursowej wynikał obowiązek indywidualnej oceny ofert przez każdego członka komisji, wg kryteriów wskazanych w zarządzeniu Wójta, a wynik indywidualnej oceny członkowie komisji przedstawiali w trakcie jawnego głosowania, w którym każdy z członków dysponował jednym głosem i oddawał go na podmiot, najlepiej spełniający w jego ocenie ustalone warunki konkursu. Za wybraną do realizacji zadania ofertę uważano tę, z największą liczbą głosów. Kontrolujące stwierdziły, że każda z sześciu ocenianych ofert, przez pięcioosobową komisję, otrzymała po pięć głosów, co wskazywało, że każdy członek komisji nie dysponował tylko jednym głosem, a tyloma głosami ile było ocenianych ofert. Ponadto, wg ogłoszenia członkowie komisji przy ocenie ofert mieli kierować się kryteriami wynikającymi z art. 15 ww. ustawy. Jednym z wymienionych w tym artykule kryteriów był: *„planowany przez organizację pozarządową udział środków finansowych własnych lub środków pochodzących z innych źródeł na realizację zadania publicznego”*. Analiza ofert wg tego kryterium w konfrontacji z oceną dokonaną przez członków komisji wykazała, że kryterium to nie miało większego wpływu na ostateczną ocenę bowiem, np.

jeden z klubów w ofercie deklaruował udział środków dotacji w realizacji zadania na poziomie 73,59%, natomiast oferta drugiego klubu przedstawiała udział dotacji w realizacji zadania w wysokości 97,6%, a i tak ostateczna ocena tych dwóch klubów była taka sama po 5 głosów każda. Brak szczegółowego opisu kryteriów oceny oraz ustalenia okoliczności, w których uważa się dane kryterium za spełnione i na jakim poziomie, uniemożliwił weryfikację prawidłowości dokonanej oceny ofert przez członków komisji. Takiej wiedzy nie posiadali także sami składający oferty, a zgodnie z art. 5 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, współpraca jednostki z organizacjami pozarządowymi odbywać się powinna na zasadach: pomocniczości, suwerenności stron, partnerstwa, efektywności, uczciwej konkurencji i **jawności**. Zasady te dotyczą także procedur przeprowadzania konkursów ofert na dofinansowanie realizacji zadań.

5. Oferta złożona przez PTTK „Szaniec” Skierniewice, deklarująca realizację zadania pt. „Bezpiecznie w kraju” (obejmująca organizację imprez sportowych), nie uzyskała w ocenie komisji żadnego głosu i w rezultacie odmówiono przyznania podmiotowi dotacji, bez uzasadnienia dokonanej oceny i podjętej decyzji. Należy wskazać, że art. 15 ust. 2i ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie umożliwia każdemu i to nie tylko uczestnikom konkursu żądania uzasadnienia dokonanego wyboru ofert, odrzucenia oferty, a zatem i odmowy przyznania dotacji.
6. Kontrola sprawozdań z wykonania zleconego zadania złożonych przez Ludowy Klub Sportowy „Miedniewiczanka” i Gminny Ludowy Klub Sportowy „Sierakowianka”, odpowiednio w dniach: 21 i 27 stycznia 2015 roku, oraz dokumentów stanowiących podstawę dokonania wydatków ujętych w tych sprawozdaniach wykazała, że:
 - Gminny Ludowy Klub Sportowy „Sierakowianka” nie zachował procentowego udziału dotacji w całkowitych kosztach zadania, określonego w § 5 ust. 2 umowy nr 30/2014 z dnia 11 marca 2014 roku. Według przedłożonego sprawozdania udział procentowy dotacji w całkowitych kosztach zadania realizowanego przez klub wynosił 73,25%, natomiast zgodnie z umową, udział dotacji mógł stanowić nie więcej niż 66,67% ogólnych kosztów zadania. Przy poniesionych ogólnych kosztach realizacji zadania, które wg sprawozdania wynosiły 40.956,47 zł, udział dotacji mógł wynieść maksymalnie 27.306,00 zł, natomiast wg rozliczenia klub pokrył ze środków dotacji wydatki w wysokości 30.000,00 zł, tj. 2.694,00 zł klub wydatkował niezgodnie z postanowieniami umowy,
 - Ludowy Klub Sportowy „Miedniewiczanka” dokonał niedozwolonych zapisami § 11 ust. 3 umowy nr 32/2014 z dnia 11 marca 2014 roku przesunięć pomiędzy pozycjami kosztorysu przedstawionego w ofercie. W pozycji ofertowej dotyczącej „kosztów administracyjnych” klub wykazał koszt całkowity pozycji 700,00 zł, w tym do pokrycia ze środków dotacji 400,00 zł, natomiast według sprawozdania z realizacji zadania wysokość wydatków związanych z tą pozycją to 4.759,00 zł, w tym pokryte ze środków dotacji 4.285,87 zł. Zgodnie z przywołanymi wyżej zapisami umowy, koszt wykazany w sprawozdaniu uznawano za zgodny z kosztorysem, wtedy gdy nie nastąpiło jego zwiększenie o więcej niż 10%, a jak wynikało z kwot ujętych w sprawozdaniu, podmiot dokonał przesunięć w pozycji kosztorysowej o ponad 1000%,
 - w rozliczeniu Ludowego Klubu Sportowego „Miedniewiczanka” uwzględniono do pokrycia ze środków dotacji koszt wynagrodzenia wynikającego z umowy o dzieło na kwotę 4.100,00 zł, która to umowa w swojej treści nie

wskazywała szczegółowo przedmiotu za realizację, którego przysługiwało ustalone wynagrodzenie. Zapis w umowie o treści „Prowadzenie zajęć treningowych w grupie piłkarskiej seniorów w rundzie jesiennej 2014/2015 w okresie od lipca 2014 roku do 27 grudnia 2014 roku” uniemożliwił weryfikację prawidłowości jej realizacji, a należy wskazać, że wynagrodzenia wynikające z ww. umowy pokrywano w całości ze środków dotacji. Umowa nie określała częstotliwości wykonywanych zajęć, liczebności grup treningowych, a ich wykonanie przy rozliczeniu wykorzystania środków dotacji, potwierdzać powinny stosowne dokumenty (kserokopie planów zajęć, terminy ich przeprowadzania, liczebność trenowanych grup itp.). Ponadto weryfikacja dokumentów związanych z realizacją przedmiotowej umowy wykazała, że klub zawyżył kwotę wykorzystanej dotacji o 590,00 zł, co szczegółowo opisano *na stronach 179-180 protokołu*,

- w rozliczeniu środków dotacji, które przedłożył Gminny Ludowy Klub Sportowy „Sierakowianka” uwzględniono fakturę nr FV28722002/0001/005 na kwotę 171,44 zł, która dotyczyła okresu przed podpisaniem umowy. Umowę nr 30/2104 zawarto w dniu 11 marca 2014 roku i obejmowała ona termin realizacji zadania od dnia 11 marca 2014 roku do dnia 31 grudnia 2014 roku, natomiast przywołaną wyżej fakturę wystawiona w dniu 27 lutego 2014 roku i dotyczyła ona dostawy energii elektrycznej w okresie od dnia 30 grudnia 2013 roku do dnia 26 lutego 2014 roku,
 - w rozliczeniu środków dotacji przez Gminny Klub Sportowy „Sierakowianka” uwzględniono fakturę VAT z dnia 5 sierpnia 2014 roku na kwotę 608,30 zł, dokumentującą zakup 110 litrów paliwa oraz fakturę z dnia 7 sierpnia 2014 roku na kwotę 248,85 zł za zakup kolejnych 45 litrów paliwa, bez wskazania zasadności tego wydatku, tj. potrzeb Klubu na jednorazowy zakup takiej ilości paliwa, a rozliczający dotację zaakceptował te pozycje wydatkowe bez uwag. Drugostronny opis tego wydatku ograniczono tylko do informacji, że *„paliwo zakupiono do kosiarki”*.
7. Kontrola realizacji postanowień zawartych w umowach z klubami sportowymi wykazała, że Gmina Skierniewice nie zachowała umownych zasad przekazania przyznanego klubom wsparcia finansowego. Umowy zobowiązywały Gminę do przekazania podmiotom realizującym zadanie publiczne środków finansowych w trzech transzach, tj. do 30 marca - I transza, do 30 maja - II transza i do 30 września - III transza, natomiast środki faktycznie przekazano w ośmiu transzach.

Wydatki na rzecz szkół i przedszkoli prowadzonych przez osoby prawne inne niż Gmina Skierniewice bądź osoby fizyczne

1. Kontrola prawidłowości naliczenia dotacji dla Niepublicznego Punktu Przedszkolnego „Kubuś Puchatek” z siedzibą w Miedniewicach na 2014 rok wykazała następujące nieprawidłowości:
 - zaniżono należną dotację o kwotę 771,76 zł, co wynikało z zaniechania wyrównania pierwotnej stawki (w wysokości 327,91 zł) do stawki ostatecznej (w wysokości 362,99 zł) dla 22 uczniów, tj. 22 dzieci x 35,08 zł,
 - przekazując transze dotacji za miesiące: kwiecień i czerwiec nie zachowano terminu określonego art. 90 ust. 3c ustawy z dnia 7 września 1991 roku o systemie oświaty (tekst jednolity Dz. U. z 2015 r., poz. 2156 ze zm.) oraz § 7 pkt 5 uchwały nr XXXI/174/2014 Rady Gminy Skierniewice z dnia 31 stycznia 2014 roku,

- informacje o liczbie uczniów uczęszczających do punktu przedszkolnego złożone za miesiące: wrzesień, październik i grudzień nie zawierały daty ich wpływu do Urzędu Gminy, co uniemożliwiało weryfikację terminowości ich złożenia,
- wydatki związane z przekazaniem z budżetu Gminy dotacji dla niepublicznych punktów przedszkolnych ewidencjonowano w dziale 801 – Oświata i wychowanie, rozdziale 80104 – Przedszkola, co potwierdzały zapisy uchwały nr XXXI/169/2014 Rady Gminy Skierniewice z dnia 31 stycznia 2014 roku w sprawie uchwalenia budżetu na 2014 rok oraz dane wykazane w sprawozdaniu budżetowym Rb-28S za okres od początku roku do 31 grudnia 2014 roku (zbiorcze). Powyższe naruszało przepisy rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych, według których - wydatki związane z przekazaniem dotacji podmiotowych dla niepublicznych punktów przedszkolnych powinny być sklasyfikowane w rozdziale 80106 - Inne formy wychowania przedszkolnego.

W zakresie wydatków osobowych

1. Stwierdzono przypadek błędnego naliczenia wynagrodzenia pracownikowi zatrudnionemu w trakcie miesiąca. Według zapisów umowy o pracę dla osoby zatrudnionej na stanowisku „pomoc administracyjna” od dnia 13 listopada 2014 roku ustalono miesięczne wynagrodzenie brutto w kwocie 2.400,00 zł, natomiast według naliczenia listy płac za listopad 2014 rok, ww. pracownikowi wypłacono wynagrodzenie brutto w kwocie 1.440,00 zł, podczas gdy prawidłowo wyliczona kwota należnego wynagrodzenia za miesiąc wynosiła 1.515,84 zł i wynikała z wyliczenia: liczba dni roboczych w listopadzie 2014 roku przepracowanych przez pracownika – 12 dni (96 godzin) x 100% : liczbę dni roboczych w listopadzie 2014 roku, tj. 19 dni (152 godziny) = 63,16% x 2.400,00 zł (miesięczne wynagrodzenie brutto) = 1.515,84 zł (wynagrodzenie należne za listopad 2014 rok). Jak wynika z powyższego, wypłacone wynagrodzenie za miesiąc, w którym pracownik podjął pracę, zaniżono o kwotę 75,84 zł, czym naruszono art. 22 § 1 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 roku Kodeks pracy (tekst jednolity Dz.U. z 2014 r., poz. 1502 ze zm.), w zw. z art. § 12 ust. 1 i 2 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 29 maja 1996 roku w sprawie sposobu ustalania wynagrodzenia w okresie niewykonywania pracy oraz wynagrodzenia stanowiącego podstawę obliczania odszkodowań, odpraw, dodatków wyrównawczych do wynagrodzenia oraz innych należności przewidzianych w Kodeksie pracy (Dz. U. nr 62, poz. 289 ze zm.), zgodnie z którym - w celu obliczenia wynagrodzenia, ustalonego w stawce miesięcznej w stałej wysokości, za przepracowaną część miesiąca, jeżeli pracownik w tym miesiącu był nieobecny w pracy z innych przyczyn niż niezdolność do pracy spowodowana chorobą i za czas tej nieobecności nie zachowuje prawa do wynagrodzenia - miesięczną stawkę wynagrodzenia dzieli się przez liczbę godzin przypadających do przepracowania w danym miesiącu i otrzymaną kwotę mnoży się przez liczbę godzin nieobecności pracownika z tych przyczyn. Tak obliczoną kwotę wynagrodzenia odejmuje się od wynagrodzenia przysługującego za cały miesiąc.
2. Jednostka zaniechała przeliczenia na koniec 2014 roku wielkości rzeczywistego średniego zatrudnienia w Urzędzie Gminy w Skierniewicach, co skutkowało przekazaniem na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych odpisu w kwocie zaniżonej o 410,22 zł. Powyższe naruszało art. 5 ust. 1 ustawy z dnia 4 marca 1994 roku o zakładowym funduszu świadczeń socjalnych

(tekst jednolity Dz. U. z 2015 r., poz. 111 ze zm.) oraz § 1 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 9 marca 2009 roku w sprawie sposobu ustalania przeciętnej liczby zatrudnionych w celu naliczania odpisu na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych (Dz. U. nr 43, poz. 349), zgodnie z którym - podstawę naliczania odpisu, o którym mowa w art. 5 ust. 1 ustawy z dnia 4 marca 1994 roku o zakładowym funduszu świadczeń socjalnych stanowi przeciętna planowana w danym roku kalendarzowym liczba zatrudnionych u pracodawcy, skorygowana w końcu roku do faktycznej przeciętnej liczby zatrudnionych, obejmująca pracowników zatrudnionych w pełnym i niepełnym wymiarze czasu pracy (po przeliczeniu na pełny wymiar czasu pracy).

3. Analiza dokumentacji księgowej, na podstawie której dokonywano zwrotu kosztów odbytych podróży służbowych, wykazała następujące nieprawidłowości:
 - na poleceniu wyjazdu nr 54/2014 zaniechano wskazania środka transportu, niezgodnie z § 3 ust. 1 pkt 1b rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 29 stycznia 2013 roku w sprawie należności przysługujących pracownikowi zatrudnionemu w państwowej lub samorządowej jednostce sfery budżetowej z tytułu podróży służbowej (Dz. U. z 2013 r., poz. 167), zgodnie z którym - środek transportu właściwy do odbycia podróży krajowej lub podróży zagranicznej, a także jego rodzaj i klasę, określa pracodawca. Brak danych w zakresie marki i pojemności silnika pojazdu, którym odbyto podróż służbową, uniemożliwiało zweryfikowanie prawidłowości wyliczonych kosztów podróży,
 - na poleceniach nr 47/2014 oraz nr 46/2014 nie podano czasu trwania podróży służbowej, co było niezbędne do zweryfikowania prawidłowości wyliczonych kosztów podróży, których częścią składową była dieta,
 - wykazana w poleceniach wyjazdu: nr 40/2014, nr 98/2014, nr 100/2014, nr 97/2014, nr 103/2014, liczba godzin podróży służbowej (w celu odbycia szkolenia) wynosiła powyżej 8 godzin, za który to czas delegowany powinien otrzymać równowartość ½ diety w kwocie wynikającej z § 7 ust. 2 pkt 1b ww. rozporządzenia. Zgodnie z § 5 ust. 2 rozporządzenia, do rozliczenia kosztów podróży, o których mowa w ust. 1, pracownik załącza dokumenty, w szczególności rachunki, faktury lub bilety potwierdzające poszczególne wydatki, nie dotyczy to diet oraz wydatków objętych ryczałtami. Jeżeli przedstawienie dokumentu nie jest możliwe, pracownik składa pisemne oświadczenie o dokonanych wydatku i przyczynach braku jego udokumentowania. Pracownik nie złożył stosownego oświadczenia o zapewnieniu przez organizatora szkolenia wyżywienia,
 - na poleceniu wyjazdu nr 54/2015 pracownik nie wskazał trasy powrotnej z miejscowości, do której był delegowany, natomiast wskazał liczbę przejechanych kilometrów dla tego odcinka trasy, co uniemożliwiało weryfikację wskazanej liczby kilometrów przejechanych w drodze powrotnej.
4. Zastępcy Przewodniczącego Komisji Rady Gminy (pełniącemu funkcję przewodniczącego na posiedzeniu danej komisji) każdorazowo wypłacano dietę w wysokości 150,00 zł, która to kwota nie wynikała z zapisów uchwały nr XVIII/94/08 Rady Gminy Skierniewice z dnia 28 marca 2008 roku w sprawie ustalenia diet i zwrotu kosztów podróży służbowych dla radnych. Powyższą nieprawidłowość stwierdzono na podstawie danych wynikających z list wypłaty diet za udział w posiedzeniu Komisji Mienia Komunalnego i Finansów z dnia 18 czerwca 2014 roku (poz. 1) oraz z dnia 28 maja 2014 roku (poz. 9).

5. Stwierdzono, że w miesiącu 2014 roku Przewodniczącemu Rady Gminy wraz z upływem kadencji 2010 – 2014 wypłacono dietę w niepełnej wysokości. Powyższe działanie nie znajdowało oparcia w uchwale XVIII/94/08 Rady Gminy Skierniewice z dnia 28 marca 2008 roku w sprawie ustalenia diet i zwrotu kosztów podróży służbowych dla radnych, która przewidywała dla ww. radnego zryczałtowaną dietę miesięczną w określonej wysokości. Wypłata diety w zmniejszonej kwocie jest możliwa wyłącznie na zasadach ustalonych przez Radę Gminy w uchwale, a brak zapisów w tym zakresie, uniemożliwił dokonanie jakichkolwiek pomniejszeń w ustalonym uchwałą ryczałcie.

W zakresie udzielania zamówień publicznych na realizację inwestycji

1. Analiza dokumentacji dotyczącej zadania pn. „Rozbudowa gminnego systemu wodociągowego oraz budowa przydomowych oczyszczalni ścieków na terenie Gminy Skierniewice” wykazała, że wykonawca realizował roboty związane z przedmiotowym zadaniem w pasie drogi gminnej w m. Ruda i w m. Brzozów, bez stosownego zezwolenia Wójta Gminy jako zarządcy tych dróg i bez uiszczenia z tego tytułu opłaty w wysokości naliczonej wg stawek określonych przez Radę Gminy Skierniewice w uchwale nr XVI/99/04 z dnia 30 kwietnia 2004 roku. Wymóg uzyskania przez wykonawcę takiego zezwolenia, wydanego w drodze decyzji administracyjnej, przed przystąpieniem do wykonywania robót w obszarze pasa drogi gminnej i wniesienia opłaty za okres zajęcia pasa drogi wynikał z art. 40 ust. 1 i ust. 3 ustawy z dnia 21 marca 1985 roku o drogach publicznych, (tekst jednolity Dz. U. z 2015 r., poz. 460 ze zm.).
2. Kontrola prawidłowości finansowania zadania związanego z „Rozbudową i przebudową budynku OSP i Świetlicy wiejskiej w części dotyczącej Świetlicy wraz z infrastrukturą w Miedniewicach” wykazała, że zamawiający nie zachował terminu zapłaty należności wynikających z faktur za wykonanie kolejnych etapów robót, który zgodnie z § 13 ust. 2 umowy nr RGK ZP 272.5.2013 z dnia 6 listopada 2013 roku upływał 30 dni od daty jej przedłożenia zamawiającemu. Zamawiający dokonywał płatności należności wynikających z faktur z dwu- trzy miesięcznym opóźnieniem, np. należność wynikającą z faktury VAT nr 2/01/2015 z dnia 9 stycznia 2015 roku, której wpływ do zamawiającego odnotowano w dniu 12 stycznia 2015 roku, zapłacono dopiero w dniu 3 kwietnia 2015 roku; należność wynikającą z faktury 10/12/2014, którą złożono zamawiającemu w dniu 8 grudnia 2014 roku, opłacono w dniu 4 kwietnia 2015 roku. Analogiczne nieprawidłowości odnotowano w odniesieniu do zapłaty faktur VAT nr 8/07/2015 z dnia 23 lipca 2015 roku i nr 12/12/2015 z dnia 17 grudnia 2015 roku.
3. Kontrola procedur związanych z udzieleniem zamówień publicznych na wykonanie „Rozbudowy i przebudowy budynku OSP i Świetlicy wiejskiej w części dotyczącej Świetlicy wraz z infrastrukturą w Miedniewicach” oraz „Rozbudowy gminnego systemu wodociągowego oraz budowy przydomowych oczyszczalni ścieków na terenie Gminy Skierniewice” wykazała, że zamawiający dokonując zwrotu wadium wniesionego w gotówce, zaniechał naliczenia i wypłaty stosownych odsetek, czym naruszył art. 46 ust. 4 ustawy Prawo zamówień publicznych, zgodnie z którym - jeżeli wadium wniesiono w pieniądzu, zamawiający zwraca je wraz z odsetkami wynikającymi z umowy rachunku bankowego, na którym było ono przechowywane, pomniejszone o koszty prowadzenia rachunku bankowego oraz prowizji

bankowej za przelew pieniędzy na rachunek bankowy wskazany przez wykonawcę.

W zakresie ewidencji składników majątkowych oraz inwentaryzacji

1. Analiza zapisów księgowych odnotowanych na koncie 011 – środki trwałe, w 2014 roku oraz w I półroczu 2015 roku i dowodów źródłowych, wykazała następujące nieprawidłowości:
 - zmniejszenia stanu księgowego gruntów na łączną kwotę 522.563,00 zł dokonano w dniu 31 grudnia 2014 roku na podstawie dowodu zastępczego, tj. specyfikacji ww. składników majątku. Załącznikami do zestawienia były decyzje komunalizacji bądź akty notarialne, które potwierdzały zbycie składników majątku przed dniem 31 grudnia 2014 roku, np. 5 września 2014 roku – akt notarialny nr 1557/2014 (LT nr 6), 30 stycznia 2014 roku – akt notarialny nr 365/2014 (LT nr 9), 14 stycznia 2014 roku – akt notarialny nr 95/2014 (LT nr 5). Powyższy sposób ewidencji składników majątku nie spełniał wymogów określonych w art. 20 ust.1 ustawy o rachunkowości, zgodnie z którym - do ksiąg rachunkowych okresu sprawozdawczego należy wprowadzić, w postaci zapisu, każde zdarzenie, które nastąpiło w tym okresie sprawozdawczym. Zgodnie z zapisami obowiązującej polityki rachunkowości okresem sprawozdawczym jest miesiąc. W zbiorczych kwotach ewidencjonowano również inne składniki majątku, np. komputery bądź urządzenia stanowiące wyposażenie świetlicy wiejskiej,
 - odpisu środków trwałych dokonywano na podstawie dowodu LT, podczas gdy według postanowień rozdziału VIII pkt 10 obowiązującej w jednostce Instrukcji obiegu i kontroli dokumentów finansowo – księgowych, likwidację środka trwałego miała przeprowadzać Komisja Likwidacyjna powołana przez kierownika jednostki, która zobowiązana była do sporządzenia protokołu z przebiegu likwidacji. Z informacji uzyskanej od kontrolowanej jednostki wynika, że kierownik jednostki nie powołał takiej komisji.
2. Analiza zapisów księgowych odnotowanych na koncie 013 – pozostałe środki trwałe, w 2014 roku oraz w I półroczu 2015 roku i dowodów źródłowych, wykazała następujące nieprawidłowości:
 - zakupione w trakcie roku składniki majątku ewidencjonowano w księgach rachunkowych pod datą 31 grudnia 2014 roku, co naruszało art. 20 ust. 1 ustawy o rachunkowości,
 - na rachunkach i fakturach nie zamieszczano informacji o dokonanych wpisach do księgi inwentarzowej, co utrudniało weryfikację prawidłowości ich ujęcia w ewidencji księgowej,
 - zaniechano sporządzania protokołów likwidacji pozostałych środków trwałych, których to obowiązek sporządzenia wynikał z postanowień rozdziału VIII pkt 10 Instrukcji obiegu i kontroli dokumentów finansowo – księgowych.
3. Weryfikacja zapisów księgi inwentarzowej dotyczącej pozostałych środków trwałych zaewidencjonowanych w 2014 roku oraz w I półroczu 2015 roku z dokumentami źródłowymi wykazała, że w opisie nazwy środka trwałego oraz jego wartości ujęto grupę składników, np. w poz. 10 Dz. VI D, konto 62, pod datą 6 listopada 2014 roku zarejestrowano przedmiot o nazwie „wyposażenie AGD” szt. 1 cena jednostkowa 11.261,88 zł, przychód 11.261,88 zł. Jako dokument źródłowy dla ww. przychodu składników majątku wskazano: fakturę VAT nr 2947/2014 oraz fakturę VAT nr

2699/2014, które potwierdzały zakup następujących składników majątku: piec konwencyjny szt. 2 wartość ogółem 3.441,54 zł, opiekacz elektryczny szt. 1 o wartości 933,57 zł, taboret gazowy wraz z obręczą szt. 1 o wartości 1.621,14 zł, patelnia szt. 1 o wartości 343,17 zł, stół roboczy z półką szt. 2 o łącznej wartości 2.563,32 zł, stół roboczy szt. 2 o łącznej wartości 2.113,14 zł. Przyjęty sposób ewidencji składników majątku w księgach inwentarzowych uniemożliwiał prawidłową wycenę składników majątku zinwentaryzowanych metodą spisu z natury, a także utrudniał prawidłowe przeprowadzenie inwentaryzacji tych przedmiotów (wyposażenie to nie stanowi zestawu połączonych ze sobą elementów bądź działanie jednego przedmiotu uzależnia funkcjonowanie drugiego), które są oznaczone tym samym numerem inwentarzowym.

4. Stwierdzono przypadki błędnej klasyfikacji środków trwałych oraz nieprawidłowego zastosowania stawek umorzeniowych dla środków trwałych, a mianowicie:

- kuchnię gazową stanowiącą wyposażenie świetlicy wiejskiej sklasyfikowano w grupie 5 – maszyny, urządzenia i aparaty specjalistyczne, podgrupie 57 – maszyny, urządzenia i aparaty dla przemysłu spożywczego, dziale 579 – pozostałe maszyny, urządzenia i aparaty dla przemysłu spożywczego - ze stawką umorzenia 7%, natomiast prawidłową klasyfikacją dla ww. środka trwałego była grupa 8 – narzędzia przyrządy, ruchomości i wyposażenie gdzie indziej nie sklasyfikowane, podgrupa 80, dział 808 – pozostałe narzędzia przyrządy, ruchomości i wyposażenie gdzie indziej nie sklasyfikowane, ze stawką umorzeniową 20%,
- dla oświetlenia ulicznego w miejscowości Żelazna, sklasyfikowanego w grupie 2, podgrupie 22, rodzaju 221, zastosowano stawkę umorzeniową 4,0%, natomiast obowiązującą stawką było stawka 4,5%.

Należy wskazać, że zgodnie z § 6 ust. 2 rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej, środki trwałe oraz wartości niematerialne i prawne umarza się lub amortyzuje. Odpisów umorzeniowych lub amortyzacyjnych dokonuje się według zasad przyjętych przez jednostkę zgodnie z przepisami ustawy o rachunkowości. Ustalając zasady umarzania lub amortyzacji, jednostka może przyjąć stawki określone w przepisach o podatku dochodowym od osób prawnych albo stawki określone przez dysponenta części budżetowej albo zarząd jednostki samorządu terytorialnego.

5. Zaniechano prowadzenia ewidencji analitycznej wartości niematerialnych i prawnych, czym naruszono postanowienia obowiązującego planu kont dla Urzędu Gminy Skierniewice, zgodnie z którymi - ewidencję analityczną wartości niematerialnych i prawnych prowadzi się w sposób ilościowo - wartościowo bez względu na ich wartość.

6. Kontrolowana jednostka nie ustaliła stawek amortyzacyjnych dla wartości niematerialnych i prawnych, który to obowiązek wynikał z art. 16m ust. 1 i 3 ustawy 15 lutego 1992 roku o podatku dochodowym od osób prawnych (tekst jednolity Dz. U. z 2014 r., poz. 851 ze zm.), stosownie do którego - okres dokonywania odpisów amortyzacyjnych od wartości niematerialnych i prawnych w przypadku licencji (sublicencji) na programy komputerowe oraz od praw autorskich nie może być krótszy niż 24 miesiące. Podatnicy ustalają

stawki amortyzacyjne dla poszczególnych wartości niematerialnych i prawnych na cały okres amortyzacji przed rozpoczęciem dokonywania odpisów amortyzacyjnych.

7. Analiza zapisów na koncie 020 – wartości niematerialne i prawne, odnotowanych w 2014 roku wykazała, że zakupione bądź zlikwidowane w trakcie roku programy i licencje ewidencjonowano w księgach rachunkowych pod datą 31 grudnia 2014 roku w kwocie zbiorczej, co naruszało art. 20 ust. 1 ustawy o rachunkowości, zgodnie z którym - do ksiąg rachunkowych okresu sprawozdawczego należy wprowadzić, w postaci zapisu, każde zdarzenie, które nastąpiło w tym okresie sprawozdawczym.
8. W przyjętych w jednostce uregulowaniach wewnętrznych nie opisano zasad likwidacji wartości niematerialnych i prawnych, podczas gdy zmniejszenia stanu ww. składników majątku dokonano w dniu 31 grudnia 2014 roku na kwotę 12.454,61 zł w oparciu o zestawienie sporządzone przez pracownika Referatu Finansowego.
9. Na podstawie dokumentów źródłowych z przeprowadzonej inwentaryzacji w Urzędzie Gminy w Skierniewicach, według stanu na dzień 31 grudnia 2014 roku, stwierdzono następujące nieprawidłowości:
 - Przewodniczącym Komisji Inwentaryzacyjnej został wybrany inspektor Referatu Finansowego, co naruszało § 6 rozdziału II obowiązującej w jednostce Instrukcji inwentaryzacyjnej, zgodnie z którym - Przewodniczącego Komisji Inwentaryzacyjnej powołuje Wójt na wniosek Skarbnika. Powinien nim być pracownik zatrudniony na stanowisku kierowniczym, nie może nim być jednak Skarbnik, ani inny pracownik podległy Skarbnikowi,
 - arkusze spisu z natury oznaczone datą 31 grudnia 2014 roku nie zawierały godziny rozpoczęcia oraz zakończenia spisu z natury przeprowadzonego na danym polu spisowym. Należy zauważyć, że jak sama nazwa wskazuje „spis z natury” jest to ten moment, na który stwierdza się faktyczny stan składników majątku i w związku z tym, na arkuszu spisowym powinien być odnotowany czas, w którym dokonano faktycznego przeliczenia składników majątku w nim zarejestrowanych,
 - spisu z natury składników majątku dokonano na arkuszach, które nie zostały zaewidencjonowane jako druki ścisłego, czego wymóg wynikał z § 2 ust. 1 pkt 5 Instrukcji druków ścisłego zarachowania, stanowiącej załącznik nr 1 do zarządzenia nr 55/2013 Wójta Gminy Skierniewice z dnia 25 listopada 2013 roku, zgodnie z którym - drukami ścisłego zarachowania w Urzędzie Gminy w Skierniewicach są arkusze spisowe. Z ustnych informacji udzielonych przez Skarbnika Gminy wynikało, że nie prowadzono ewidencji arkuszy spisowych w książce druków ścisłego zarachowania. Ponadto, według zapisów rozdziału II § 7 pkt 5 Instrukcji inwentaryzacyjnej, do uprawnień Przewodniczącego Komisji Inwentaryzacyjnej należy pobranie arkuszy spisu z natury stanowiących druki ścisłego zarachowania i ich rozliczenie,
 - stwierdzono przypadki wykazywania w pozycjach arkuszy spisowych składników majątku pod nazwą obejmującą zbiór przedmiotów o tym samym przeznaczeniu, a mianowicie w arkuszu spisowym nr 20, w poz. 2 w kolumnie – nazwa przedmiotu spisywanego wykazano „zestaw mebli biurowych” (symbol indeksu Dz. VI A K-to 16 poz. 34) stwierdzona ilość szt. 1 cena 11.070,00 zł, wartość 11.070,00 zł. Na podaną w arkuszu spisowym pozycję składały się: szafy biurowe szt. 3, biurko narożne z szafką szt. 3,

szafka stojąca z szufladą szt. 1 oraz stolik przyścienny szt. 1, co ustalono na podstawie faktury nr 21/2013 z dnia 11 lipca 2013 roku stanowiącej podstawę wpisu do księgi inwentarzowej pod wskazanym symbolem indeksu inwentarzowego. Spis z natury oznacza stwierdzenie rzeczywistej ilości składników majątku w momencie jego przeprowadzania i dlatego też w arkuszach spisowych powinny być wyspecyfikowane pojedyncze przedmioty znajdujące się na danym polu spisowym,

- wyniki inwentaryzacji kasy udokumentowano na nieoznaczonym arkuszu spisowym, co naruszało § 9 pkt 5 rozdziału II ww. Instrukcji, zgodnie z którym - do dokonania spisu z natury środków pieniężnych wykorzystuje się specjalny protokół, którego wzór stanowił załącznik do instrukcji. Ponadto zespół spisowy w dokumentacji z inwentaryzacji kasy nie odniósł się do stanu ewidencji druków ścisłego zarachowania na dzień prowadzonego spisu,
- do protokołu z rozliczenia inwentaryzacji środków nietrwałych w Urzędzie Gminy Skierniewice nie załączono stosownych wydruków z ewidencji księgowej potwierdzających zgodność stanu rzeczywistego składników majątku ze stanem księgowym, który to wymóg wynikał z art. 27 ust. 1 ustawy o rachunkowości, zgodnie z którym - przeprowadzenie i wyniki inwentaryzacji należy odpowiednio udokumentować i powiązać z zapisami ksiąg rachunkowych. Przedmiotowy dokument nie zawierał adnotacji kierownika jednostki o zapoznaniu się z wynikami przeprowadzonej inwentaryzacji ani też jego podpisu, który potwierdziłby ten fakt. Powyższe naruszało § 12 pkt 4 Instrukcji inwentaryzacyjnej, zgodnie z którym - Przewodniczący Komisji Inwentaryzacyjnej opracowuje pisemne sprawozdania z przebiegu i wyników inwentaryzacji i przedkłada sprawozdanie Wójtowi Gminy do zatwierdzenia.

10. Analiza dokumentacji z przeprowadzonej inwentaryzacji składników majątkowych za rok 2014 i zapisów zarządzenia nr 52/14 Wójta Gminy Skierniewice z dnia 21 listopada 2014 roku wykazała, że przyjęty plan prac spisowych nie został w pełni zrealizowany. Kontrolowana jednostka zaniechała inwentaryzacji następujących składników majątku:

- części składników majątku zaliczanych do środków trwałych (składniki ruchome z grupy: 2, 5, 7, 8), które podlegały spisowi z natury,
- sald aktywów i pasywów, których zinwentaryzowanie metodą spisu z natury bądź metodą potwierdzenia salda było niemożliwe. Kontrolujące na podstawie zapisów ewidencji księgowej oraz sporządzonych na dzień 31 grudnia 2014 roku sprawozdań finansowych, tj. bilansu Gminy Skierniewice oraz bilansu Urzędu Gminy Skierniewice, stwierdziły występowanie aktywów i pasywów, które podlegały inwentaryzacji metodą weryfikacji sald.

Powyższe naruszało art. 26 ust. 1 pkt 1 - 3 ustawy o rachunkowości.

11. Analiza danych wynikających z zapisów potwierżeń sald rachunku bankowego prowadzonego przez Bank Spółdzielczy w Mszczonowie dla umowy kredytowej nr 326/84/2013 z dnia 7 sierpnia 2013 roku wykazała, że stan zadłużenia Gminy Skierniewice na dzień 31 grudnia 2014 roku wynosił 857.088,00 zł, natomiast według sald końcowych księgi głównej organu saldo konta 134-13, na którym ewidencjonowano operacje w zakresie dokonanych spłat ww. kredytu, wynosiło 857.152,00 zł, różnica stanowiła kwotę 96,00 zł. Powyższe stanowiło naruszenie art. 27 ust. 1 i 2 ustawy o rachunkowości, zgodnie z którym - przeprowadzenie i wyniki inwentaryzacji należy odpowiednio udokumentować i powiązać z zapisami

ksiąg rachunkowych. Ujawnione w toku inwentaryzacji różnice między stanem rzeczywistym a stanem wykazany w księgach rachunkowych należy wyjaśnić i rozliczyć w księgach rachunkowych tego roku obrotowego, na który przypadał termin inwentaryzacji.

W zakresie zadań realizowanych na podstawie umów oraz porozumień z jednostkami samorządu terytorialnego

Gmina Skierniewice nie wywiązała się z obowiązku przekazania transz dotacji w terminach ustalonych umową z dnia 7 stycznia 2014 roku, której przedmiotem była pomoc finansowa na zorganizowanie i koordynowanie przez Powiat Skierniewicki porad lekarza psychiatry dla dzieci. Według zapisów ww. umowy Gmina miała przekazać dotację w dwóch transzach (każda po 1.800,00 zł) do dnia 15 marca 2014 roku oraz do dnia 15 września 2014 roku, natomiast faktycznie środki przelano na rachunek bankowy Powiatu w dniu 19 marca 2014 roku - kwotę 1.800,00 zł – 4 dni po umownym terminie i w dniu 16 października 2014 roku - kwota 1.800,00 zł – 34 dni po terminie.

W zakresie prawidłowości wyliczenia przez JST średnich wynagrodzeń nauczycieli

1. Analiza struktury zatrudnienia nauczycieli stażystów zatrudnionych w jednostkach oświatowych prowadzonych przez Gminę Skierniewice w 2014 roku, przeprowadzona na podstawie dokumentacji źródłowej (angaże, karty wynagrodzeń, zwolnienia chorobowe), wykazała nieprawidłowe wyliczenie przez kontrolowaną jednostkę struktury zatrudnienia w okresie od września do grudnia 2014 roku. Według wyliczeń jednostki średnie zatrudnienie nauczycieli z ww. grupy awansu zawodowego wynosiło 4,83 etatów, podczas gdy prawidłowa liczba etatów w tym okresie wynosiła 4,82. W związku z powyższym sumę iloczynów średniorocznej liczby etatów i średnich wynagrodzeń, ustalonych dla ww. okresu, w odniesieniu do nauczycieli stażystów zawyżono o kwotę 108,70 zł, co w konsekwencji spowodowało zawyżenie dodatku uzupełniającego wyliczonego indywidualnie dla każdego nauczyciela z badanej grupy.
2. Stwierdzono błędne wyliczenie wielkości zatrudnienia nauczyciela zatrudnianego w trakcie miesiąca. Pracownik o numerze 870924 był zatrudniony na czas zastępstwa w okresie od dnia 1 września 2014 roku do dnia 29 października 2014 roku w wymiarze 14/18 etatu. Z informacji udzielonych przez pracownika merytorycznego wynikało, że przy obliczeniach wielkości etatu dla pracownika zatrudnionego przez część miesiąca uwzględniano 30 dni w miesiącu, a mianowicie: dla października 29 dni : 30 dni = 0,97 x 14/18 etatu = 0,75 etatu. Powyższe naruszało § 3 ust. 8 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 13 stycznia 2010 roku w sprawie sposobu opracowywania sprawozdania z wysokości średnich wynagrodzeń nauczycieli na poszczególnych stopniach awansu zawodowego w szkołach prowadzonych przez jednostki samorządu terytorialnego (Dz. U. nr 6, poz. 35), zgodnie z którym - przy ustalaniu średniorocznej struktury zatrudnienia nauczycieli nie uwzględnia się, proporcjonalnie do okresów, w których nie wypłacono wynagrodzenia ze środków ujętych w planie finansowym szkoły, liczby etatów nauczycieli w okresach nieobecności w pracy, za czas których nie przysługuje wynagrodzenie. W przypadku nauczycieli, którzy nie przepracowali pełnego miesiąca, wynagrodzenie liczy się stosownie do treści § 12 ust. 1 i 2 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 29 maja 1996 roku w sprawie sposobu ustalania

wynagrodzenia w okresie niewykonywania pracy oraz wynagrodzenia stanowiącego podstawę obliczania odszkodowań, odpraw, dodatków wyrównawczych do wynagrodzenia oraz innych należności przewidzianych w Kodeksie pracy, zgodnie z którym - w celu obliczenia wynagrodzenia, ustalonego w stawce miesięcznej w stałej wysokości, za przepracowaną część miesiąca, jeżeli pracownik w tym miesiącu był nieobecny w pracy z innych przyczyn niż niezdolność do pracy spowodowana chorobą i za czas tej nieobecności nie zachowuje prawa do wynagrodzenia - miesięczną stawkę wynagrodzenia dzieli się przez liczbę godzin przypadających do przepracowania w danym miesiącu i otrzymaną kwotę mnoży się przez liczbę godzin nieobecności pracownika z tych przyczyn. Tak obliczoną kwotę wynagrodzenia odejmuje się od wynagrodzenia przysługującego za cały miesiąc.

Mając na uwadze sposób wyliczania wynagrodzenia nauczyciela, którego okres pozostawania w stosunku pracy nie obejmuje pełnego miesiąca, zasadnym jest, aby ustalając średnioroczną strukturę zatrudnienia wielkość etatu tego nauczyciela naliczyć proporcjonalnie do liczby dni roboczych w danym miesiącu. W związku z powyższym w analizowanym przypadku wielkość zatrudnienia w październiku wynosiła 0,71 etatu (21 dni przepracowanych w październiku / 23 dni roboczych w ww. miesiącu = 0,91 x 14/18 etatu). Błędne wyliczenie struktury zatrudnienia dla ww. pracownika spowodowało, że zawyżono należny dodatek uzupełniający o kwotę 15,89 zł.

3. Do wyliczenia dodatku uzupełniającego należnego nauczycielowi z tytułem licencjata przyjęto stawkę wynagrodzenia zasadniczego ustaloną dla nauczyciela z tytułem magistra, i w konsekwencji zawyżono należny dodatek uzupełniający o kwotę 84,47 zł. Powyższa nieprawidłowość skutkowałą błędnym wyliczeniem indywidualnych kwot przysługujących jednorazowych dodatków uzupełniających dla nauczycieli zatrudnionych w szkołach prowadzonych przez Gminę Skierniewice.

Odpowiedzialność za ww. nieprawidłowości ponoszą Wójt Gminy, Skarbnik Gminy oraz pracownicy merytorycznie właściwi, w zakresie wskazanym w protokole kontroli.

II.

Informując o powyższych nieprawidłowościach proszę Pana Wójta o podjęcie działań mających na celu ich wyeliminowanie oraz zapobieżenie występowaniu w przyszłości. W związku z powyższym RIO w Łodzi kieruje następujące **wnioski pokontrolne:**

1. Przestrzegać ustawowego terminu zamknięcia ksiąg rachunkowych, zgodnie z art. 12 ust. 4 ustawy z dnia 29 września 1994 roku o rachunkowości.
2. **Księgi rachunkowe prowadzić z zachowaniem wymogów określonych w art. 24 ust.1 ustawy o rachunkowości, zgodnie z którym – księgi**

rachunkowe powinny być prowadzone rzetelnie, bezbłędnie, sprawdzalnie i bieżąco.

3. **Wykazane w księgach rachunkowych na dzień ich zamknięcia stany aktywów i pasywów przenosić w tej samej wysokości do otwartych na następny rok obrotowy ksiąg rachunkowych, zgodnie z wymogiem wynikającym z art. 5 ust. 1 ustawy o rachunkowości.**
4. Ewidencjonując zdarzenia gospodarcze przestrzegać podstawowej zasady rachunkowości - równowagi bilansowej. Wyjaśnić różnice w zakresie sald początkowych (według stanu na 1 stycznia 2014 roku), obrotów za 2014 rok i sald końcowych (według stanu na 31 grudnia 2014 rok), odnotowane pomiędzy sumą aktywów i sumą pasywów ksiąg rachunkowych Gminy Skierniewice i Urzędu Gminy Skierniewice. Ewentualne korekty i sprostowania księgowania w tym zakresie udokumentować dowodami źródłowymi potwierdzającymi dane zdarzenie gospodarcze.
5. Ewidencji poszczególnych operacji gospodarczych dokonywać zgodnie z zasadami określonymi w rozporządzeniu Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 roku w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej, w szczególności na kontach organu - 133, 222, 223, 240, 901, 902, 960 oraz na kontach jednostki 010, 130, 139, 141, 221, 222, 223, 240.
6. **Zapewnić ewidencjonowanie rozliczeń budżetu w zakresie dochodów i wydatków podległych Gminie jednostek budżetowych zgodnie z zasadami wynikającymi z przepisów rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej, w szczególności wykorzystując konta 222 i 223 prowadzone dla budżetu.**
7. Ewidencję na kontach organu 901 i 902 prowadzić zgodnie z regułami wyrażonymi w przepisach rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej, w szczególności dochody i wydatki ujmować, m.in., na podstawie sprawozdań budżetowych jednostek budżetowych (dochody strona Ma konta 901 w korespondencji z kontem 222; wydatki strona Wn konta 902 w korespondencji z kontem 223).
8. **Zapewnić przestrzeganie § 7 rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej, zgodnie z którym - do przychodów urzędu jednostki**

samorządu terytorialnego zalicza się dochody budżetu jednostki samorządu terytorialnego nieujęte w planach finansowych innych samorządowych jednostek budżetowych (Wn 800 – Ma 720).

9. **Podjąć czynności w celu ustalenia realnego salda na koncie 960 – skumulowane wyniki budżetu.**
10. W opisach treści operacji księgowych wskazywać zdarzenia gospodarcze, których dotyczą, zgodnie z wymogiem określonym w art. 23 ust. 2 pkt 3 ustawy o rachunkowości.
11. **Zapewnić sporządzenie sprawozdań finansowych dla budżetu (organu) i Urzędu Gminy prezentujących rzetelne dane dotyczące sytuacji majątkowej i finansowej jednostki.**
12. Zapewnić odrębne ewidencjonowanie operacji gospodarczych i finansowych dla gminnych jednostek oświatowych, w celu rzetelnego i jasnego przedstawienia sytuacji majątkowej i finansowej oraz wyniku finansowego każdej z tych jednostek oraz w celu umożliwienia sporządzania dla tych jednostek obowiązujących sprawozdań finansowych i budżetowych. Podjąć działania w celu ustalenia podstawy prawnej prowadzenia wspólnej obsługi dla podległych jednostek organizacyjnych, zgodnie z przepisami art. 10a i nast. ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym.
13. Sporządzając sprawozdania finansowe przestrzegać terminu określonego w § 24 rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej.
14. Zapewnić sporządzanie odrębnych sprawozdań jednostkowych dla poszczególnych jednostek oświatowych prowadzonych przez Gminę Skierniewice, zgodnie z wymogiem określonym w § 17 ust.1 rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej.
15. Dane wykazane w bilansie zbiorczym jednostek budżetowych Gminy Skierniewice w zakresie wartości gruntów gminnych konfrontować z danymi ujętymi w informacji o stanie mienia komunalnego jednostki samorządu terytorialnego, w celu wyeliminowania ewentualnych różnic bądź nieprawidłowości w tym zakresie.
16. Operacje gospodarcze ewidencjonować w księgach rachunkowych w sposób zgodny z zapisami art. 20 ust.1 ustawy o rachunkowości, zgodnie z którym – do ksiąg rachunkowych okresu sprawozdawczego należy wprowadzić, w postaci zapisu, każde zdarzenie, które nastąpiło w tym okresie sprawozdawczym.
17. **Zapewnić prawidłowe obliczanie kwoty wolnych środków, o których mowa w art. 217 ust.2 pkt 6 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych.**
18. Zapewnić ewidencjonowanie realizowanych przez jednostki budżetowe w ramach statutowej działalności dochodów w księgach rachunkowych danej jednostki.

19. Określić formę przekazywania sprawozdań budżetowych przez jednostki organizacyjne Gminy Skierniewice, zgodnie z § 12 ust. 3 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 16 stycznia 2014 roku w sprawie sprawozdawczości budżetowej.
20. Egzekwować od jednostek organizacyjnych Gminy Skierniewice prawidłowe sporządzanie jednostkowych sprawozdań budżetowych i kwartalnych sprawozdań w zakresie operacji finansowych oraz terminowe ich przekazywanie, zgodnie z przepisami rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie sprawozdawczości budżetowej oraz rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 4 marca 2010 roku w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych.
21. W przyjętych zasadach rachunkowości opisać sposób wyodrębnienia w ewidencji księgowej ewentualnych zobowiązań wymagalnych, stosownie do art. 8 ust. 1 ustawy o rachunkowości oraz § 15 ust. 1 pkt 5 rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej.
22. Zapewnić prowadzenie ewidencji księgowej w sposób pozwalający wyodrębnić zobowiązania wymagalne. Zobowiązania wymagalne odnotowane w księgach rachunkowych na koniec danego okresu sprawozdawczego wykazywać w jednostkowych sprawozdaniach budżetowych i kwartalnych sprawozdaniach zbiorczych Rb-28S oraz kwartalnych jednostkowych i zbiorczych sprawozdaniach Rb-Z, zgodnie z wymogami określonymi odpowiednio w przepisach rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie sprawozdawczości budżetowej oraz w przepisach rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych.
23. Prawidłowo wyliczyć skutki finansowe obniżenia górnych stawek podatkowych w podatku od nieruchomości i podatku od środków transportowych oraz skutki finansowe udzielonych ulg i zwolnień w podatku od nieruchomości, w latach 2013-2014, uwzględniając uwagi zawarte w pierwszej części wystąpienia, a następnie dokonać korekt rocznych sprawozdań budżetowych Rb-PDP oraz Rb-27S w powyższym zakresie. Poprawione sprawozdania przekazać do RIO w Łodzi, wskazując przyczynę korekty.
24. Zapewnić prawidłowe ustalanie i wykazywanie w sprawozdaniach budżetowych Rb-PDP oraz Rb-27S skutków finansowych obniżenia górnych stawek podatkowych w podatku od nieruchomości i w podatku od środków transportowych, skutków finansowych udzielonych ulg i zwolnień w podatku od nieruchomości oraz skutków finansowych wynikających z decyzji wydanych przez organ podatkowy na podstawie ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa, stosownie do § 3 ust. 1 pkt 11 Instrukcji sporządzania sprawozdań budżetowych w zakresie budżetów jednostek samorządu terytorialnego, stanowiącej załącznik nr 39 do rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie sprawozdawczości budżetowej.
25. Zapewnić terminowe regulowanie zobowiązań wynikających z faktur za dostawę materiałów, roboty budowlane lub wykonanie usług, zgodnie z art. 44 ust.3 pkt 3 ustawy o finansach publicznych.

26. Pobrane zaliczki na podatek dochodowy od osób fizycznych przekazywać do urzędu skarbowego w terminie określonym w art. 38 ust. 1 ustawy z dnia 26 lipca 1991 roku o podatku dochodowym od osób fizycznych, a w deklaracji rocznej PIT-4R wykazywać je w miesiącach, w których nastąpiło ich faktyczne pobranie.
27. Pobierać należne jednostce samorządu terytorialnego dochody, w tym wynagrodzenie dla płatnika zaliczek na podatek dochodowy od osób fizycznych wynikające z art. 28 § 1 ustawy Ordynacja podatkowa.
28. Przy sporządzaniu deklaracji DRA (o pobranych składkach na ubezpieczenie społeczne, zdrowotne i na Fundusz Pracy od naliczonych wynagrodzeń) przestrzegać zasad określonych w art. 17 w zw. z art. 47 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 13 października 1998 roku o systemie ubezpieczeń społecznych; art. 87 ust. 1 w zw. z art. 84 ustawy dnia 27 kwietnia 2004 roku o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych oraz art. 107 ust. 1 ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy. Zapewnić regulowanie zobowiązań z tytułu ww. składek w terminach określonych wskazanymi ustawami.
29. Przestrzegać postanowień regulacji wewnętrznych w zakresie funkcjonowania gospodarki kasowej oraz w zakresie ewidencji druków ścisłego zarachowania.
30. Wydatkowania środków dokonywać na podstawie zatwierdzonych przez kierownika jednostki dowodów księgowych, zgodnie z obowiązującymi zasadami obiegu i kontroli dokumentów finansowo – księgowych i gospodarki materialnej, wprowadzonymi zarządzeniem nr 57/2013 Wójta Gminy Skierniewice z dnia 2 grudnia 2013 roku.
31. **Sporządzając wieloletnią prognozę finansową przestrzegać wymogu określonego w art. 226 ustawy o finansach publicznych w zakresie realistyczności prognozy. Kwoty przypadających na dany rok rozchodów wynikających ze spłaty zaciągniętych kredytów lub pożyczek prognozować na podstawie postanowień zawartych w tym zakresie umów i ustalonych harmonogramów spłaty.**
32. Uzupełnić dokumentację określającą politykę rachunkowości w jednostce o zasady ewidencji dochodów z tytułu podatków i opłat lokalnych, na podstawie przepisów rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 25 października 2010 roku w sprawie zasad rachunkowości oraz planów kont dla organów podatkowych jednostek samorządu terytorialnego.
33. Zakładowy plan kont uzupełnić o opis konta pozabilansowego 991 – rozrachunki z inkasentami z tytułu pobieranych przez nich podatków podlegających przypisaniu na kontach podatników, zgodnie z przepisami rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie zasad rachunkowości oraz planów kont dla organów podatkowych jednostek samorządu terytorialnego.
34. **Zapewnić prowadzenie ewidencji księgowej w zakresie dochodów podatkowych w sposób umożliwiający prawidłowe i rzetelne sporządzanie wymaganych przepisami prawa sprawozdań budżetowych, odzwierciedlających dane wynikające z ewidencji księgowej.**
35. Naliczając wynagrodzenia za inkaso podatków przestrzegać obowiązującej w tym zakresie ustawy Ordynacja podatkowa oraz ustaleń wynikających z uchwał organu stanowiącego.
36. Zapewnić przestrzeganie art. 272 pkt 3 i art. 274a § 2 ustawy Ordynacja podatkowa, zgodnie z którymi - organ podatkowy dokonuje czynności

sprawdzających mających na celu ustalenie stanu faktycznego w zakresie niezbędnym do stwierdzenia zgodności stanu faktycznego z przedstawionymi dokumentami, a w razie wątpliwości co do poprawności złożonej deklaracji organ podatkowy może wezwać do udzielenia, w wyznaczonym terminie, niezbędnych wyjaśnień lub uzupełnienia deklaracji, wskazując przyczyny podania w wątpliwość rzetelności danych w niej zawartych.

37. **Podjąć działania mające na celu ustalenie stanu faktycznego w odniesieniu do podatników i przedmiotów opodatkowania podatkiem od nieruchomości i podatkiem od środków transportowych, wskazanych w pierwszej części wystąpienia pokontrolnego, w celu wyjaśnienia prawidłowości opodatkowania.**
38. Od nieterminowych wpłat rat podatku naliczać i egzekwować odsetki, przestrzegając art. 55 § 1 i 2 oraz art. 63 § 1 ustawy Ordynacja podatkowa.
39. Instytucję umorzenia zaległości stosować tylko do zaległości podatkowych, tj. do podatków, co do których upłynął termin płatności.
40. Zapewnić zamieszczanie w decyzjach dotyczących udzielania ulg w zapłacie podatku wszystkich elementów wskazanych w art. 210 § 1 ustawy Ordynacja podatkowa.
41. Przestrzegać art. 12 ust. 3 w zw. z art. 13d ust. 3 ustawy z dnia 15 listopada 1984 roku o podatku rolnym, w zakresie okresu stosowania zwolnienia z podatku rolnego, przysługującego z tytułu nabycia gruntów na utworzenie lub powiększenie gospodarstwa rolnego.
42. Bieżąco i terminowo podejmować czynności zmierzające do wyegzekwowania zaległości podatkowych, w oparciu o przepisy ustawy z dnia 17 czerwca 1966 roku o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (tekst jednolity Dz. U. z 2016 r., poz. 599) oraz przepisy rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 30 grudnia 2015 roku w sprawie postępowania wierzycieli należności pieniężnych.
43. Zapewnić monitorowanie procesów związanych z realizacją zaplanowanych dochodów budżetowych w celu dokonania stosownych zmian w uchwale budżetowej w przypadku sytuacji wskazującej na niemożność wykonania dochodów w założonych kwotach.
44. Zapewnić przeprowadzanie przetargów na sprzedaż nieruchomości z zachowaniem przepisów rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 14 września 2004 roku w sprawie zasad i trybu przeprowadzania przetargów oraz rokowań na zbycie nieruchomości.
45. Przy zapłacie przez nabywcę ceny nieruchomości na raty przestrzegać przepisów art. 70 ust. 2 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 roku o gospodarce nieruchomościami, zgodnie z którymi – cena nieruchomości sprzedawanej w drodze bezprzetargowej lub w drodze rokowań, o których mowa w art. 37 ust. 2 i 3 oraz w art. 39 ust. 2, może zostać rozłożona na raty, na czas nie dłuższy niż 10 lat. Wierzytelność Skarbu Państwa lub jednostki samorządu terytorialnego w stosunku do nabywcy z tego tytułu podlega zabezpieczeniu, w szczególności przez ustanowienie hipoteki. Pierwsza rata podlega zapłacie nie później niż do dnia zawarcia umowy przenoszącej własność nieruchomości, a następne raty wraz z oprocentowaniem podlegają zapłacie w terminach ustalonych przez strony w umowie.
46. Podjąć działania mające na celu opracowanie wieloletniego programu gospodarowania mieszkaniowym zasobem gminy, zawierającego treści wymagane przez art. 21 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 21 czerwca 2001 roku

- o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowym zasobie gminy i o zmianie Kodeksu cywilnego.
47. Przy oddawaniu w najem lokali użytkowych oraz oddawaniu w dzierżawę nieruchomości gminnych ich dotychczasowym najemcom i dzierżawcom przestrzegać przepisów art. 35 ust. 1 ustawy o gospodarce nieruchomościami, w zakresie obowiązku publikacji wykazu nieruchomości przeznaczonych do oddania w najem lub dzierżawę, z zastrzeżeniem art. 35 ust.1b ustawy.
 48. Naliczać i egzekwować odsetki od nieterminowych wpłat należności wynikających z umów najmu i dzierżawy.
 49. Umowy najmu lokali mieszkalnych zawierać z zachowaniem przepisów ustawy z dnia 21 czerwca 2001 roku o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowym zasobie gminy i o zmianie Kodeksu cywilnego, w szczególności art. 5 ust. 2 ustawy, zgodnie z którym - umowa o odpłatne używanie lokalu wchodzącego w skład mieszkaniowego zasobu gminy może być zawarta wyłącznie na czas nieoznaczony, chyba że zawarcia umowy na czas oznaczony żąda lokator.
 50. Zapewnić uchwalanie rocznego programu współpracy z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 roku o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, w terminie wskazanym w art. 5a ust. 1 ww. ustawy.
 51. Podjąć działania mające na celu ustalenie jasnych i precyzyjnych zasad oceny ofert składanych w otwartych konkursach na realizację zadania publicznego. Zapewnić ich przestrzeganie przy ocenie ofert w trakcie procedury przeprowadzania konkursu.
 52. Ogłaszając otwarty konkurs na realizację zadania publicznego przestrzegać przepisów ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, w szczególności art. 13 ust. 1 ustawy, w zakresie terminu wyznaczonego na składanie ofert, który nie może być krótszy niż 21 dni od dnia ukazania się ostatniego ogłoszenia w publikatorach wskazanych w ustawie.
 53. Zapewnić należyłą weryfikację sprawozdań składanych przez organizacje pozarządowe, którym udzielono dotacji na dofinansowanie realizacji zleconego zadania publicznego, przestrzegając ustaleń zawartych w spisanych na tę okoliczność umowach.
 54. Podjąć działania mające na celu zwrot nieprawidłowo wykorzystanych środków dotacji przez Ludowy Klub Sportowy „Miedniewiczanka” i Gminny Ludowy Klub Sportowy „Sierakowianka”.
 55. Przestrzegać umowie określonych terminów przekazywania środków dotacji klubom sportowym na realizację zleconych zadań publicznych.
 56. Transze dotacji dla niepublicznych punktów przedszkolnych przekazywać w terminach określonych w art. 90 ust. 3c ustawy z dnia 7 września 1991 roku o systemie oświaty.
 57. Wydatki związane z przekazaniem dotacji dla niepublicznych punktów przedszkolnych ewidencjonować zgodnie z podziałką klasyfikacji budżetowej określoną rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 2 marca 2010 roku w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych.
 58. Wyliczając należne wynagrodzenie pracownikowi, który nie przepracował pełnego miesiąca z przyczyn innych, niż choroba, stosować przepisy

rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 29 maja 1996 roku w sprawie sposobu ustalania wynagrodzenia w okresie niewykonywania pracy oraz wynagrodzenia stanowiącego podstawę obliczania odszkodowań, odpraw, dodatków wyrównawczych do wynagrodzenia oraz innych należności przewidzianych w Kodeksie pracy.

59. Zapewnić prawidłowe obliczenie odpisu na rzecz zakładowego funduszu świadczeń socjalnych, uwzględniając uwagi zawarte w pierwszej części wystąpienia pokontrolnego.
60. W zakresie rozliczania podróży służbowych przestrzegać przepisów rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 29 stycznia 2013 roku w sprawie należności przysługujących pracownikowi zatrudnionemu w państwowej lub samorządowej jednostce sfery budżetowej z tytułu podróży służbowej.
61. Radnym Rady Gminy Skierniewice pełniącym określone funkcje dokonywać wypłaty diet w wysokościach wynikających z ustaleń zawartych w uchwale organu stanowiącego.
62. Dokonać wyrównania należnej Przewodniczącemu Rady Gminy Skierniewice kadencji 2010 – 2014 diety za listopad 2014 roku.
63. Zapewnić przestrzeganie art. 40 ust. 1 ustawy z dnia 21 marca 1985 roku o drogach publicznych, zgodnie z którym - zajęcie pasa drogowego na cele niezwiązane z budową, przebudową, remontem, utrzymaniem i ochroną dróg, wymaga zezwolenia zarządcy drogi, wydanego w drodze decyzji administracyjnej - zezwolenie nie jest wymagane w przypadku zawarcia umowy, o której mowa w art. 22 ust. 2, 2a lub 2c.
64. Zapewnić zwrot wadium wniesionego w gotówce przez wykonawców ubiegających się o udzielenie zamówienia publicznego wraz ze stosowanymi odsetkami, zgodnie z art. 46 ust. 4 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 roku Prawo zamówień publicznych.
65. Zapewnić zwrot zabezpieczeń należytego wykonania umów, wniesionych przez wykonawców w związku z realizacją umów zawartych w wyniku postępowania o udzielenie zamówienia publicznego, na zasadach określonych w art. 148 ust. 5 ustawy Prawo zamówień publicznych. Zgodnie z powołanym przepisem - jeżeli zabezpieczenie wniesiono w pieniądzu, zamawiający przechowuje je na oprocentowanym rachunku bankowym. Zamawiający zwraca zabezpieczenie wniesione w pieniądzu z odsetkami wynikającymi z umowy rachunku bankowego, na którym było ono przechowywane, pomniejszone o koszt prowadzenia tego rachunku oraz prowizji bankowej za przelew pieniędzy na rachunek bankowy wykonawcy.
66. W zakresie likwidacji składników majątku przestrzegać wymogów określonych w rozdziale VIII pkt 10 obowiązującej w jednostce Instrukcji obiegu i kontroli dokumentów finansowo – księgowych.
67. Zapewnić stosowanie prawidłowych stawek umorzeniowych określonych w wykazie rocznych stawek amortyzacyjnych, stanowiącym załącznik do ustawy z dnia 15 lutego 1992 roku o podatku dochodowym od osób prawnych, bądź stawek ustalonych przez zarząd jednostki samorządu terytorialnego.
68. Zapewnić prowadzenie ewidencji analitycznej wartości niematerialnych i prawnych zgodnie z wymogami określonymi w załączniku nr 3 do obowiązującego planu kont Urzędu Gminy Skierniewice.

69. Ustalić stawki i okresy amortyzacji dla wartości niematerialnych i prawnych o wartości początkowej wyższej niż 3.500,00 zł.
70. Zapewnić przeprowadzenie i rozliczenie inwentaryzacji składników majątku zgodnie z przepisami ustawy o rachunkowości i unormowaniami wewnętrznymi, ze szczególnym uwzględnieniem wymogów dotyczących stosowania metod właściwych do zinwentaryzowania poszczególnych aktywów i pasywów.
71. Zapewnić przekazywanie środków finansowych (dotacja celowa) z zachowaniem terminów wynikających z umów zawartych z innymi jednostkami samorządu terytorialnego w sprawie pomocy finansowej.
72. Przy ustalaniu struktury zatrudnienia nauczycieli przestrzegać przepisów rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 13 stycznia 2010 roku w sprawie sposobu opracowywania sprawozdania z wysokości średnich wynagrodzeń nauczycieli na poszczególnych stopniach awansu zawodowego w szkołach prowadzonych przez jednostki samorządu terytorialnego.
73. Zapewnić prawidłowe wyliczanie jednorazowego dodatku uzupełniającego na podstawie przepisów rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej w sprawie sposobu opracowywania sprawozdania z wysokości średnich wynagrodzeń nauczycieli na poszczególnych stopniach awansu zawodowego w szkołach prowadzonych przez jednostki samorządu terytorialnego.
74. Podjąć działania w celu zapewnienia prawidłowego wypełniania obowiązków przez Skarbnika Gminy oraz służby finansowo – księgowo Urzędu Gminy, w celu niedopuszczenia do powtórzenia się naruszeń i nieprawidłowości ujawnionych w wyniku kontroli.
75. Podjąć działania w celu podniesienia poziomu merytorycznego służb finansowo – księgowych Urzędu Gminy w celu zapewnienia prawidłowego wykonywania obowiązków związanych z gospodarką finansową.

Podając powyższe do wiadomości, zgodnie z art. 9 ust. 3 ustawy z dnia 7 października 1992 roku o regionalnych izbach obrachunkowych, proszę Pana Wójta o przesłanie informacji o sposobie wykonania zaleceń pokontrolnych lub przyczynach ich nie wykonania w terminie 30 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego.

Jednocześnie informuję, że stosownie do art. 9 ust. 4 ww. ustawy, do wniosków zawartych w II części wystąpienia pokontrolnego przysługuje prawo zgłoszenia zastrzeżeń do Kolegium Izby. Zastrzeżenie składa właściwy organ jednostki kontrolowanej w terminie 14 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego za pośrednictwem Prezesa Izby.

Podstawą zgłoszenia zastrzeżenia może być tylko zarzut naruszenia prawa poprzez błędną jego wykładnię lub niewłaściwe zastosowanie.

Bieg terminu, o którym mowa wyżej, ulega zawieszeniu na czas rozpatrzenia zastrzeżeń, w odniesieniu do wniosków pokontrolnych objętych zastrzeżeniem.

Do wiadomości:

Przewodniczący Rady Gminy Skierniewice,
Przewodniczący Komisji Rewizyjnej Rady Gminy Skierniewice,
aa.